

Szerkesztőség:
Városház-épület, Fischel Fülöp könyvkereskedésében.

szerkesztővel értekezni lehet naponta kint d. u. 4-5 óra közt.

Idő intézendő a lap szellemi részén vonatkozó minden közlemény.

Kiadóhivatal:
Városház-épület, Fischel Fülöp könyvkereskedésében.

ZALA

Politikai lap.

Megjelenik NAGY-KANIZSÁN hetenkint kétszer: vasárnap s csütörtökön.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK
Egész évre . . . . . 12 korona
Félévre . . . . . 6 korona
Negyedévre . . . . . 3 korona

Nyitólétepetőre 20 fillér

Előfizetésnek, valamint a hirdetésközlésnek Fischel Fülöp könyvkereskedésébe intézendők.

Bérmentelen levelek csak ismert kasszából fogadhatnák el.

Egyes szám ára 20 fillér

Nagy-Kanizsa, 1900.

Felolvasó szerkesztő: Szalay Sándor
Szerkesztőtársa: Révész Lajos.

Vasárnap, június 3.

A madár-védelem.

Valahányszor az újraébredő természet felé fordulunk, a réten, kalászon a mezőkön, lomb fakad a fákon, — szinte keresve keressük a mi kis dalosainkat, hogy néhány órára megédesítsék egyhangú életünket, szívből fakadó hangokkal gyönyörködtessek sok hamis hangtól felszomorodott lelkünket.

De hiába keressük őket. Nagyon sokat kiirtottak, elfogdostak szegényekből a madárkereskedő, meg a madárpusztító emberek. A megmaradtak okultak az elpusztítottak, elfogottak sorsán; elvonultak, elrejtőztek az emberlaktatlan helyekre, s onnan nem is igen jönnek elő, hacsak a szükség, az életfentartás ösztöne nem hajtja őket. Akkor is csak rejtékhelyök közelében kapkodják össze nagy óvatossággal élelmüket, azután megint csak visszasietnek az erdőknek, csalatosoknak embornyomtalan sűrűségeibe.

Nemcsak a kedves éneklők rejtőznek, bujdoskolnak úgy az emberszemek elől, hanem még a verebek is. A veréb volt ed-

dig minden madár között a legszaporább és így tavaszkor egész seregekben röpködtek a kerti fák között. Most csak úgy elvétve lehet látni egyet, kettőt. Nyilván való, hogy vagy igen kipusztultak ezek is, vagy hogy a tapasztalat megtanította őket is az okos elrejtőzködésre.

Szóval: a mi lakóhelyeink közelében hiába keressük a madarakat; csak gyéren szállinköznek. Helyettük annál ijesztőbb mértékben lepik el kerti fáinkat, udvari gyümölcsseinket azok a hernyók, melyeknek írtásához mi sehogysém értünk; amiknek rejtett, fakérgébe rakott fészkeit csak a mi rendkívül éles szemű kertészeink, a kis madárkák tudják megtalálni. Amde ezeket a gondos, hernyópusztító kertészeket mi nem becsültük meg értékök árnyában; ahelyett hogy mint segítő társainkat óvtuk, védjük, gyámolítottuk volna, — egykedvűen néztük miként zaklatják, üldözik, pusztítják őket a lelketlen, üzérkedő vagy rövideszü emberek. Mikor aztán azt látták, hogy mi csak úgy félváltóról vesszük sorsukat, legesekélyebb gondot sem fordítunk rájuk, sőt pusztításukat

sem akadályozzuk meg: elővették a maguk édes esztét s elvonultak a megszokott fészkelő helyről oda, a hol a jó Isten, vagy az emberek gondoskodtak több védelemről.

Mert hát vannak ám olyan helyek, ahol a madárviágra gondot fordítanak az emberek; ahol mindent elkövetnek, hogy a kedves kis madarak alkalmas, fészekrakásra való hazát találjanak. Nem természetes-e, hogy a nálunk sok körülmény miatt immár hazátlanná lett kis szárnyasok az ő nagyon olcsó közlekedési eszközükkel oda költözködnek a sivárrá lett hazából, ahol az emberi gondosság háborítatlan életet, nyugalmas hazát biztosít számukra. Hyen helyeken azután hála-lásan meg is fizetik ám ezek a becsületes kis teremtesek a honpolgári adót az elpusztított kártékony hernyók rengeteg fej-számával. Ahol ők adót fizetnek ilyen módon, ott aztán drágá pénzért sem kapoi ám lombpusztító hernyót. Az olyan madár-laktott vidéken minden nyáron áldas alatt görnyednek a gyümölcsfák ágai.

Vannak ilyen madárvédő, madárgon-

TÁRCZA.

Ne hagyj el!

Ne hagyj el és maradj velem
Kieserj tovább is utamon,
Te légy erőm, vigasztalóm
Hosszu sarándoklásomon. —

Hozzám simulva jer a kövess!
Ne kérd hova, bízd rám magad,
Gyerünk keresni fényt a napot,
A melyből a sugar fakad. —

Jer és ne félj! Karom erős.
Vessély ha jó, megvédelek
Habár nyitlagnak ezreket
Szórják felénk az emberek. —

A multat — azt feledjük el,
Sűrű, sötét fátyolt róla.
Temesseük el emlékeit,
Mélyen temesseük föld alá. —

De a jövő az a miénk!
Jövőbe nézsen a szemünk.
Miánk legyen a győzelem,
Legyen bár minden ellentét! —

Jer és szeres, mint téged én!
Ólaj magadhoz engemet!
A míg a szíved az anyém,
Kacsagatom a vágzatot. —

Hitem, reményem csak te vagy
Te vagy talizmánom nekem,
A kézbe kés . . . . . sírba hát
A zord viharzó tengeren!

Agh Arpád.

Napló-töredék.

Az eső egyhangú kopogása hallatszott az ablaküvegeken. Az égbolt szürke, sehol semmi jel, mely arra mutatott volna, hogy a nap sugarak utat törhetnek maguknak. Olyan unalmas nap volt ez a mai, hogy szinte kétségbeesett az ember, hogyan ölhesné agyon ezt a végtelennel látszó napot. Egy ötletem támadt. Osszerakom fűkajaimat, rendet csinállok és így majd csak elmúlik a nap. A gondolatot tett követte, és ott egyik fiókom tetején, megtaláltam amaz elszárgult leveleket, melyeket egykor régen egy nagybátyám adott át, hogy olvassam el a lapokat és vegyek példát. Az eső még mindig esett, én tehát kényelmesen elhelyezkedtem és olvastam a következőt.

Édes jó Anyám!

Nem akarok néked lájdmalmat okozni, tehát kinteljes utazásomat nem is részletezem. Elég legyen a kitérása, hogy nehezen mehettem előre. Végül megérkeztem, szállás után néztem, mit hoztak a keresés után, egy pincelakásban

keptam is egy forint husz krajcárért, egy bétre. Egy becsületes, jóképű csizmadiamester a házigazdam, ki nem egyszer nyújtja felém a kenyeret, hogy szeljek belőle. Felesége áldott jó teremtes, úgy bánt velem, mint te drága, jó anyam. Este ha lefekszem és a fáradságtól elcsigázva, hajtom fejem a szalmazsákra, kis imámat mondva belefoglatom ezt a jó teremtest is, kérom a Mindenhatót, hogy segítsen nekem elérni célomat, hogy néked édes anyám és unokám az egyszerű jó asszonynak én mindent visszalizithessek, amit mindketten velem tettem. Egészségi állapotom meglehetősen, így hát edesem, ne aggódjál és vigyázz magadra, tartsd szem előlt, hogy rajtad kívül senkije sincs szerető tiadnak.

Par évvel később.

Egyedül ülök kicsiny szobámban, melyet ma foglaltam el. Olyan nehezemre esett atól az egyszerű jó csaiadtól megválni, hisz bántak velem, mint saját gyermekökkel, még a kivlonkanak sem juttattak többet, mint nekem. De hiába, mint hivatalnok, nem maradhattam a pince lakásban, kollégaim ugyanis gyakran mondogatták, hogy a főnökömnek nem tetszik környezetem. Pedig ha tudna, hogy azoknak az egyszerű embereknek színarany a szívök, nem nyilatkoznék így! De hát tőle nem lehet kívánni, hogy palotájának pazar berendezésű lakából, lemenjen a

◆ **! SZÓLÓ BIRTOKOSOK: FIGYELMÉBE!!!** ◆

Valódi amerikai ojtó gummi és
szőlő ojtó pamut gyári raktára

ALT ÉS BÖHM Nagy-Kanizsán.

Postai megrendelések a legpontosabban eszközöltetnek.

Mindenütt kapható.

Szorg Kalodont

1-36 elismert legjobb fogtisztítószert.

Szőlőművelők és mezőgazdák számára!

A szőlőtelepek befecskendezéséhez

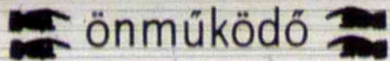
valamint

a gyümölcsfákat károsító rovarok

továbbá a szegecs és tormáncs teljes kiirtására.

Mayfarth Ph. és társa-féle

szabadalmazott

önműködő

ugy hordozható mint kocsira szerelt

„SYPHONIA“

ecskendő, a legjobbknak bizonyultak, a melyek szivattyuzás nélkül a folyadékot önműködőleg a növényekre permetezik. Ezen fecskendőknek már sok ezerre menő példánya van alkalmazásban és számos elismerő bizonyítvány igazolja ezeknek elvitathatlan kiválóságát minden más rendszerrel szemben.

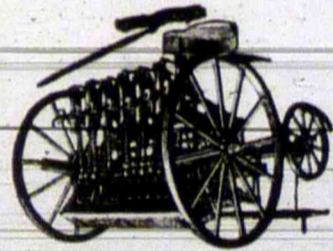
A legjobb vetőgépek

Mayfarth Ph. és társa legjobb szerkesztű

„AGRICOLA“

(tolóvetőkerék-rendszer) vetőgépei

Mindenemű mag- és különböző magmennyiség számára, váltókerékek nélkül, dombon avagy síkon a legkönnyebb járás, legnagyobb tartósság és mind emellett a legelőssé arattal fűnek ki

A löhl etegnagyobb munka-, idő- és pénzmegetakarítást tesz lehetővé. Különlegességeket az éna- és szalmaprések- kézi használatra, kukorica morzsolók, cséplőgépek, jargányok, gabonarosták, trieurök, ekék, hengerek és boronákban a legújabb rendszer és elismert legjobb alkotás alkalmazása mellett gyártanak és szállítanak

Mayfarth Ph. és társa

os. és kir. kiz. szabadalmazott mezőgazdasági gépgyárak BECS, II. TABORSTRASSE 71

több mint 400 arany-, ezüst és bronzéremmel kitüntetve.

— Kimerítő árjegyzékek és elismerő okiratok kívánatra ingyen küldetnek — 368-10 Kpviselek és ismételadok alkalmaztatnak.

Szivattyúk Mérlegek

minden neme, házi, mezőgazdasági, építőipari és egyéb célokra. Legjobb gummi- és kender-tömlők.

Mindenféle csövek.

Legújabb javított rendszerű ti zodes és futó súlymérlegek fából és vasból, kereskedelmi gyári mezőgazdasági, ipari és házi célokra

Szivattyu- és gépgyártási b. éti társaság.

Schwarze-ergstrasse 6. **W. Garvens, Bécs**, I. Waifflsch-gasse Nr. 14

Kaphatók gép-, vas- és egyéb hasonló kereskedésekben, technikai és vízvezetési üzletekben, kulford vállalatoknál stb. — Kérjenek határozottan Garvens-szivattyukat, illetve Garvens-mérlegeket

99-2

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Hölgyek részére nélkülözhetetlen.

A női szépség

elérésére, tökéletesítésére és fenntartására legkitűnőbb és legbiztosabb a

Margit Crme,

mely vegytiszta, sem higanyt, sem ólmot nem tartalmaz, teljesen ártalmatlan, és zsírtmentes.

— Törvényesen védve. —

Ezen világhírű arckenőcs-pár nap alatt eltávolít szeplőt, májfoltot, pattanást, bőrtkákat (Mitossor) és minden más bőrbajt. Kisimítja a ráncokat, redőket, himlőhelyeket és az arcot fényre, tiszta és üdve varázsolja.

Legkitűnőbb óv-zer a nap- és szél befolyása ellen.

Ára: kis. tégely 50 kr., nagy tégely 1 frt. Margit-hölgypor 60 kr., Margit szappan 35 kr., Margit foggép (Zahnpaste) 50 kr., Margit arcvíz 50 kr.

Számtalan elismerő és köszönő levél!

Postán utánvételt vagy a pénz előzetes beküldése után küldi a készítő

FÖLDES KELEMEN

gyógyszerész ARAD.

Kapható minden gyógyszerertárban, drogas-üzletben és illa- szerkereskedésben.

Hamisítók bíróság üldöztetnek.

egjobb szépitő szer.

THIERRY A.

mell- és gyomor-balzsamát

(melyet az egészségügyi hatóság megvizsgált) az egész világ kedveli és mindenütt keresik. Csak akkor valódi, ha az oldalt látható zöld, a törvényszéknél bejegyzett „apaca“-védjeggyel van ellátva. Felülmulhatatlan szer minden mell-, tüdő-, máj-, gyomorbetegség ellen stb. külsőleg is kitűnően hat és sebet gyógyít.

Egy próbátégely bérmentesen 1 korona 40 fillér. Széjjel-küldés csak előzetes fizetés esetén.

Thierry A. centifolia kenőcse

(csodakenőcsnek nevezik)

utolérhetetlen szívó erejű és gyógyíthatású. Operációkat a legtöbb esetben fölöslegessé teszi. E kenőccsel egy 14 éves, gyógyíthatatlan tartott csontszut, sjobban pedig egy 22 éves rákszerű bajt gyógyítottak meg. Antiszep-tikus és gyógyíthatású mindenféle seb gyaladásánál.

Próbátégely bérmentve 1 kor. 80 fill. Csak előzetes fizetés esetén küldjük meg.

Óvakodjanak utánzatoktól és kerüljék a z értéktelen ugynevezett házi kenőcsöket és más efféléket,

Czim: A. Thierry, gyógyszerertár és gyár a Védőangyalhoz, Pregráda, Prágerhof felé, a Déli vasut mentén.

Prospektus ingyen és bérmentve.

E szerek sohasem romlanak meg és jó azokat használatra készen a házban tartani. Az összes művelt államokban bejegyzett védjegyeimnek utánzatát a törvény üldözi.

- Isaigaaa,
- Dordogne, Kopenhága,
- fabriken farma.
- Milánó,
- A. Bertoloni
- Malmö, Sevrige,
- Apot. Lejonot.
- Nantes,
- Pharmacie
- C. Fredet,
- Nápoly, Palermo.
- Páris,
- Pharmacie
- francaise 1 & 3.
- Place de la Republique, Pharmacie Daprey, 11 Rue de franca
- Bourgeois.
- Prága,
- Róma,
- Corso, Agenzia del Policlinico.
- Raubax, Pharmacie
- F. Gerrath
- Sarajewo,
- Szeged.
- Temesvár
- Trieszt, Venecia,
- Vienne, Zürich.

Csak ezzel a törvényszéknél bejegyzett védjeggyel valódi.

- Csak ezzel a törvényszéknél bejegyzett védjeggyel valódi, LONDON.
- Chief Office S. W 48 Brixton Road.
- Főraktárak:**
- Burnann,
- Angol India,
- Agen. Zágráb,
- Algier,
- Amsterdam,
- H. Sanders,
- Rokin 8,
- Basel,
- Szt. János gyógytár, W. Kratz
- Belgrád,
- Nikola A. Delini gyógytár Mihály fejedelemhez,
- Központi raktár Szerbia részére.
- Berlin, C.
- Bologna,
- Bruxelles,
- Pharmacie Ch.
- Delacroix & Co.
- Budapest,
- Török J.
- Dr. Egger L. és J. Cairo.
- Cóla a Rh., Noris.
- Debreceen.
- Eich, Luxemburg.
- Schmidt P. gyógyszer.

A néhai Pintér Sándor jelenleg Bayer-féle jóhírű vendéglő lakóházzal együtt f. é. november 1-től bérbe adó esetleg

örök áron eladó

Felvilágosítást ad: dr. Schwarz Adolf ügyvéd Nagy-Kanizsán.

M.K. EGYETEM

VEGYTANI INTÉZETE:

A KRISTÁLY

SZT LUKÁCSFÜRDŐI

HEGYIFORRAS

IGEN TISZTA

BICARBONAT

ÁSVÁNYVÍZ

KAPHATÓ: FÜSZERKERESKEDÉSEK, VENDÉGLÖK, ES MINDEN VASUTI ÉTKEZŐ KOCSIBAN.

KATHREINER-FÉLE

Kneipp

maláta kávé.

Nagymama nehem is!

Évek óta kitűnő pótléknak bizonyult a babkávéhoz. — Ideg-, szív- és gyomorbajoknál, vérszegénységnél orvosilag ajánlva.

Legkedveltebb kávéital a családok százezereinél.

Tarcsa gyógyfürdő

Vasvármegyében

Gaubersó-tartalmú szívsavós vasforrások

A legújabb módszerek szerint berendezett pezsgő- és ásvényvíz, valamint vasláp-fürdők. Kellemes, hű és égalj; a kényelem minden igényeinek megfelelő olcsó lakások, villamos világítás két jó vendégház, gyógykezelés, uszoda kétszer zene, szék-rándulások. A női szervenek bántalmi, székér, vérszegénység, továbbá a légzési és emésztésszervek hajai ellen kiváló orvostekintélyek ajánlják.

Évad május 20-tól szeptember 20-ig.

Az évad kezdetétől június 15-ig és augusztus 15-től szeptember 20-ig tetemesen olcsóbb árak. Felvilágosítással szolgál és kívánatra prospektust küld a fürdőigazgató, Állandó fürdőorvos **Dr. Rhorer Aladár** t. m. főorvos. Tarcsai Károlyfürrás különösen mint óvszer járvány esetén ivóvizül ajánlható. Megrendelések olyan városokból, hol külön raktár nem létezik, a fürdőigazgatóhoz Tarcsára intézendők. Posta- és távirtda állomás helyben. Vasúti állomás Felső-Eőr, a szombati éj-pinkafői vonalon, honnan 30 percnyire (5-6 kím.) fekvő fürdőbe, a közlekedést kényelmes bér-és társaskocsik (omnibuszok) tartják fenn; egy négyülékes bérkocsi ára 4 korona 50 fillér, társaskocsin egy hely 80 fillér. Jegyek válthatók a vasúti kalandnál Szombathely és Felső-Eőr között. 166-10

Balaton-Almádi

természetes gyógyfürdő,

az Országos Magyar Kneipp-Egyesület vezetése alatt

Füüdőmegnyitás: június 4-én.

Kneipp-és Rikli-kúra teljes berendezéssel. Kneipp-öntözés, Legsátrak, Légfürdők, Napfürdők, Gőzfürdők és Balatonfürdő.

Szakértők általi, szakkerü és orvosi gyógykezelésnek a lég-átrak, lég-és napfürdők, Kneipp-öntések és egy-élikálménások igénybevétele mellett, étkezésért, lakásért és kiszolgálásért, szóval teljes állásért személynként és hetenkint 46 kor. fizetendő a fürdőigazgató-ágnál, miben a kurtiza is befoglaltatik. Almádi a magyar ádestenger észak partján, a Balatonnak legszébb pontja. Pormentes tiszta hegyi és tavi levegő. Nagyszerű napos és árnyékos hegyi és lapályi gyönyörű rétányok. Nagy és szép árnyérodók Gyönyörű kiránduló helyek zalog, görhajón és kocsin. Sífokról naponként kétszer görhajó-közlekedés. Veszpremtől flakeren 1/2 óra alatt érhető el. A Kneipp és a Rikli-féle gyógykezelést az Országos Magyar Kneipp Egyesület látja el. Minden föltalálható min Veldesben. A magyar emberesentul nem kénytelen egészségének helyreállítását végezt pénzét külföldön elköten. Almádi egyuttal kitűnő balatoni fürdő és kedélyes nyaralóhely, elegáns (100-600 tagból álló) magyar társaságai, melyben mindenki kitűnően érzi és föltalálja magát. Posta és távirtda helyben. Bővebb föltvilágosítással és prospektussal a fürdőigazgató-óság szolgál.

Hirdetmény.

A csáktornyai villamosteleg — egybekötve gőzmalommal és fürdővel — mely Csáktornya nagyközséggel már 33 évre szóló szerződéssel bir

folyó évi június hó 18-án délelőtt 9 órakor

a csáktornyai telekkönyvi hivatalban nyilvános árverésen el fog adatni. Bővebb felvilágosítással készséggel szolgál a villamosteleg és gőzmalom r. t. felszámoló bizottsága.

Padlozatok mazolásához

O. FRITZE Borostyánkő-olaj lakfesték
 O. FRITZE Borostyánkő-olaj lakfesték
 O. FRITZE Borostyánkő-olaj lakfesték

felülmúlt minden más gyártmányt tartóság keménység és fény tekintetében.

szárad hat óra lefolyása alatt jótállás mellett

sokkal kiadósabb, mint bármely versenygyártmány; — 1 kgr. elegendő egy 16 négyzet méter terület egyszeri bemázolásához,

tehát használatban a legolcsóbb

Raktárak Nagy-Kanizsán:

NEU és KLEIN fűszerkereskedésében — FIALOVITS LAJOS butorraktárában.

Beocsi cementgyári Unio.

Van szerencsénk tudatni, hogy Nagy-Kanizsa és vidéke részére a hírneves **hazai** cementeink képviselőjét és raktárát,

Unger Ullmann Elek urra ruháztuk,

a hol Roman és Portlandcement hordókban és zsákokban, úgy nagyban, mint kicsiben kapható.

168-5

A CS. KIR. SZAB. ADRIAI BIZTOSÍTÓ TÁRSULAT

Életbiztosítási ágazat (A.) Vagyonkimutatása 1899. december 31-én. Főmérleg (B.) Elemi biztosítási ágazat.

Vagyon		Teher		Vagyon		Teher		
Korona	Ell.	Korona	Ell.	Korona	Ell.	Korona	Ell.	
Hitelintézetek, takarékpénztárak és bankoknál elhelyezett tőke	480.249	12	Külön nyereségjelölések	1.800.000	—	Résvényesek váltói	4.800.000	—
Ingatlanok Triestben, Bécsben, Budapeston és Milánóban (jegyzék szerint)	4.870.400	—	Rendelkezésre álló tartalék	947.025	80	Közvetlen Triestben és a központosítottaknál	801.165	40
Hitekpapírok (jegyzék szerint)	41.561.318	—	Arfolyamigadósági tartalék	479.626	51	Hitelintézetek, takarékpénztárak és bankoknál elhelyezett tőke	3.458.577	02
Fenti értékpapírok 1898. decz. 31-ig járó kamatai	323.473	70	A kamattal leszámláltatásra szolgáló díjtartalék	400.000	—	Ingatlanok Triestben és Milánóban (jegyzék szerint)	580.000	—
Jelszólag költségek (jegyzék szerint)	325.777	80	Díjtartalmak	2.138.906	84	Értékpapírok (jegyzék szerint)	3.826.979	—
Hazánélvez. juttatások és jökök	32.627	64	Függő károk tartaléka	653.206	78	Fenti értékpapírok 1898. decz. 31-ig járó kamatai	41.874	95
Kötvénykölcsönök	4.509.186	29	A biztosítottakat illető nyereségmennyiség (külön szárazsámia szerint)	44.382	73	Váltók és utalványok társasága	1.078.693	67
Követelések más biztosító társaságoktól	85.020	38	Biztosító társaságok követelései	94.389	30	Kölcsönök értékpapírokra	115.292	31
Különféle ügykezelések	878.569	95	Különféle hitelesítések	367.250	68	Követelések más biztosító társaságoktól	1.478.218	14
Követelések a társ. közp. vezetőorgánól (folyósámságyenlege)	658.300	70				Különféle ügykezelések	2.249.367	87
Különféle adósságok	8.758	73				Különféle adósságok	311.178	67
Még nem törlesztett jutalékok és szervezési költségek	—	—				Még nem törlesztett jutalékok és szervezési költségek	—	—
						Leltár	—	—
	53.770.680	34		53.770.680	34			
						Kézfórti években esedékes díjak összege	22.308.340	03
							80.161.894	13

A társulat fennállása óta, azaz 1838. június 1-től 1899. december 31-ig **károk fejében kifizettetett 446.713.732 06 korona.**
 Az igazgatóság: glanzstätteni Dr. Albert Agost báró, rác-almási Frigyesy Adolf vezérigazgató, Parisi József, Ralli Pál báró, Reineit Károly báró, v. t. t. Salem Henrik.
 Számvizsgálók: Afenduli György, Pojai Alberti Emil gróf, Goldschmid József.
 Pavia János vezértitkár.

A MAGYARORSZÁGI OSZTÁLY: Budapest, IV., Váci-utca 20., a társulat saját házában.

Báró Podmaniczky Frigyes, intéző. Frigyesy M., titkár. Lichtenberger J., vezértitkár.

Részletes mérlegek alulírott képviselősnél kaphatók. Ugyanott mindennemű felvilágosítások készsággel adatnak és élet-, tűz- és szállítvány-biztosítások az «Adriai bizt. társulat», — jégbiztosítások a «Déli» jég- és viszontbiztosító-társaság és balesetbiztosítások a «Nemzetközi baleset-biztosító társaság» részére a legolcsóbb díjtételek és a legkedvezőbb föltételek mellett fölvételnek.

A főügynökség Nagy-Kanizsán Lövy Adolf és Weisz és Schmidtnél.

Hatóságilag engedélyezett

VEGELADÁS

8736/1900. sz. végzéssel.

ALKALOM OLCSÓ BEVÁSÁRLÁSHOZ!

15 év óta fennálló

divat-, vászon- és posztó üzletünket véglegesen felosztatjuk,
minek folytán hatóságilag engedélyezett teljes**végeladást**

rendezünk. Eladás csakis készpénzfizetés mellett.

Fantl Testvérek

Nagy-Kanizsán.

Különlegesség polosk
balta-, konyhaborítókmoly- és bűzallatok
ellen.**Vapható:****Nagy-Kanizsán:**Fesselhofer József
Armuth Náthán
Balaton Testvérek
Deutsch Lajos
fj. Fischer Ferencz
Marton és Huber
Neu és Klein
Rosentfeld Adolf és fia
Schlesinger Izidor
Schwarz és Tauber
Strem és Klein
Weiss és Schmidt**Bares:**Dornet S.
Fischer A.
Fried Lajos
Herczeg József**Barestelep**Sseuer Ferencz
Kecher A.
Fain József
Mautner M. Béla
Neumann M.
Szabó Sándor
Weiss Sándor**Berzenze:**Bauer I.
Kaufmann I. S.**Caugó:**Kreissler Géza
Schwarz R.
Fischer Simpn**Felső-Szeged:**

Weiler V. és Samu

Kis-Komárom:

Berger Miksa

Nagy-Atád:Nádasi Alajos
Zaborsky Károly
Zabusek Karoly
Rotter Bernát**Nagy-Réce:**

Dedinszky J. gyógyszer

Pacsa:

Schleiffer M. G.

Perlak: Kramarits Victor
Sosterics Pál.**Süveg:**Bodis Mátyás
Darnay Kálmán
Márkus Salamon fia
Würzburger Jakab**Zacherlin**

nem papíraeskóban!

Egyedül csupán üvegben valódi!**EZEN SZER IGAZÁN CSALHATATLAN, GYÓKERES SEGÍTSÉG MINDEN-
NEMŰ FÉREG-PUSZTÍTÁSHOZ.**

110-10

Szerkesztőség:
Városház-épület Fischel Fülöp könyv-
kereskedésben.

szerkesztővel értekezni lehet azon-
kint d. u. 4—6 óra közt.

Idő intézendő a lapj szellemi részére
vonatkozó minden közlemény.

Kiadóhivatal:
Városház-épület: Fischel Fülöp könyv-
kereskedése.

ZALA

Politikai lap.

Megjelenik NAGY-KANIZSÁN hetenkint kétszer: vasárnap s csütörtökön.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre . . . . . 12 korona
Félévre . . . . . 6 korona
Negyedévre . . . . . 3 korona

Nyiltár postóra 20 fillér

Előfizetők, valamint a hirdetések
vonatkozó Fischel Fülöp könyvkeres-
kedésbe intézendők.

Bérmentelen levelek csak ismeri kesz-
ből fogadtatnak el.

Egyes szám ára 20 fillér

Nagy-Kanizsa, 1900.

Feloldó szerkesztő: Szalay Sándor
Szerkesztőtárs: Révész Lajos.

Csütörtök, június 7.

Az ügyvédek nyugdíja.

A többi társadalmi osztályok példájára az ügyvédek is mozgolódnak, hogy nyugdíj- és gyámintézetet alkossanak. Nagyon természetesen, az ügyvédek is társadalmi uton, a saját erejükből hozhatják létre ezt a nyugdíjintézetet, miként létrehozták azt a hírlapírók, a hírlapkiadók egyesületei.

Az ügyvédek, kik magánfoglalkozást folytatnak, az államtól nyugdíj címén mit sem várhatnak. Az ügyvéd magánkétségre van utalva. Ha egy ügyvéd többet, ha kevesebbet szerez öreg napjaira, ez az ő saját magán ügye, ahhoz az államnak semmi köze. Viszont az állam sem tartozik gondoskodni az ügyvédek és hozzátartozói ellátásáról munkaképtelenség esetére.

De igenis, társadalmi kötelességük az ügyvédeknek, hogy nyugdíj- és gyámintézetet alapítsanak a saját erejükből. Tagadhatatlan, hogy sok a szegény ügyvéd és ezek száma folyton szaporodik. Annyi bizonyos, hogy az ügyvédek között is mindig többségben lesznek a vagyontalanok és azok, kik öregségükben nyugdíjra szorul-

nak, a kiknek özvegyei és árvái segély és gyámolítás nélkül nyomorogni fognak. Erre való tekintettel mi igen fontos és szükséges társadalmi ügynek tekintjük az ügyvédi nyugdíjintézetet. Ennek létesítésével, létrehozásával az ügyvédek tartoznak a társadalomnak.

Most már ott tartunk, hogy a társadalom senkil éhen elveszni nem hagy. A számos jótékonyegylet, emberbaráti intézet, betegápoló- és tápláló intézetek sietnek a nyomor enyhítésére. A közsegélyezés, a szegényügy gondját képezi a községeknek, törvényhatóságoknak és városoknak egyaránt. Orvendetesen tapasztaljuk, hogy a szegény- és rokkantházak mindenfelé szaporodnak.

A községi törvény kötelességévé teszi az egyes községeknek, hogy a saját szegényeiket eltartsák. A koldulás és kéregetés megszüntetése felől is tanácskoznak, tervezgetnek a hatóságok. De már csakugyan szegény volna a tekintélyes ügyvédi karra nézve, ha meg nem gátolná, vagy legalább nem törekednék annak megállítására, miként a saját kartársai erre a hatósági

közsegélyezésre valaha is rászorultának, munkaképtelenség esetére. Az ügyvédi osztályoknak kötelessége, hogy ezt a saját erejükből megakadályozza. Nem szabad az ügyvédi karnak tűrni, hogy saját pályatársai, a kik akár saját hibájokból, akár szerencsétlenség folytán közsegélyre szorultnak, más foglalkozásu, más osztálybeli emberek alamizsnáiból tengődjenek. Ne szolgáltatassa ki az ügyvédi kar a saját tagjainak özvegyeit és árváit, hogy mások tartsák el.

A társadalom és államb hatalom előkelő állást és jövedelmet biztosít az ügyvédi karnak. Ezzel az előnnyel társadalmi kötelesség van magára a karra nézve. Ezt a társadalmi kötelességet kell leróni az ügyvédi karnak a tervbe vett nyugdíj- és gyámintézet létesítése által. Elismerés és hála illeti meg azokat a derék ügyvédek, kik ezt a társadalmi kötelességet felismerték és ügybuzgóságukkal, fáradhatatlan tevékenységükkel, agitációikkal annyira vitték a dolgot, hogy ma már az ügyvédi nyugdíj- és gyámintézet ügye konkrét formát öltött és már ebben a tárgyban az

TARCZA.

Boru után derült az ég . . .

Írta: Vajdai Szabó István.

Nagyon kemény, rögös utunk,
A min a sir felé futunk;
Ha nyul kezünk virág után:
Szürő tövir talál csupán:
Ha sereg bővő szerelmi dal,
Felváltja azt sugó vihar.
A szív remeg, de vallja még:
Boru után — derül az ég!

Im itt szalad gyerek-csopori,
S követ sarat halomra hord;
Tornyot csinál, de csakhamar
A porba hull a drága fal . . .
Siratja mind a ha újra kész,
Ledönti azt megint a vész,
Sárvök szorul, — de vallja még:
Boru után derül az ég!

Az ifju szív ha lángra gyul,
Szeret, lobog oltathatani;
Min jent, mi szép, elérni vágy,
Kicsiny neki egész világ . . .
De csalfa lány, hűtlen remény,
Könyvet fakaszt mosoly helyén;
A szív űres; de vallja még:
Boru után derül az ég!

Ledőlve ott öreg pihán,
Megtörté őt a bu igen;

Sokat remélt, mitse kapott
De várva — vár öröm napot,
S habár kínos sötét a múlt,
Lemondani sohsem tanult.
A szív szakadt, de vallja még:
Boru után, derül az ég!

Nagyon kemény, rögös utunk,
A mint a sir felé futunk
S o Golgotán a mig járunk,
Esernyű seb vértől ázunk;
Csak a sir ad nyugodalmat,
— Jó is lehet a haat alatt!
Hisz arra is felirva még:
Boru után — derül az ég!

A bőrharang.

Az olaszok, malidicenzának, turpilouenzának mondják, Echegaray, a spanyol Csiky Gergely „Nagy Galeottonak” nevezi, a magyar néphumor találatban „bőrharang”-nak keresztelte el a bír-hordót és a rosszakaratu hirkovácsot. Csinálmánya rendszeren pletyka néven kerül a forgalomba, a mely szílv szó az űzni-űzni igének tönévi alakja. Mert valóban fűzik-fonják, szövik a pletykát nem csak taluhelyen-a guzsalyozokban és fonókákban, a malom alatt és a kut körül, sulykolásnál és krumplj kapálaskor — oh e tekintetben az emberi társadalom nagyon de nagyon egyforma — közönséges (latinul: communis, innen a „komisz” származékszó!). A legalsóbb rétegekből csavarodik a pletyka orchideája fel a legmagasabb

körökig s egyaránt szívja a társas élet erős lehat megirigyeit sudarait s habár fenn a művelt és legműveltebb körökben embereiben válogatósabb, kifejezés-módjaiban előkelőbb, de alapjában, tárgyában, indító okaiban e gy és ugyanaz fenn és lenn, künn és benn minden rendben rangban, foglalkozáskörben, korban és időben.

Balgaság reá hallgatni, aljasság benne részt ve ni; mégis néha kellemetlenséget okoz, ha az ember tudomást nem veszen róla és sok szárazkozást nyújt a lucatembereknek, ha derekasan megszapulják embertarsukat s társnőiket.

Kömlénykélnd zsúr fix volt; A modern társadalmi szokások között tudvalevő dolog, hogy a fogadó napnak a franciáktól importált kétlábunk keveredése melengető és költői lézke a legképtelenebb pletykáknak.

Az öreg adótáros már 25-ször mondotta el a százszor hallott adomákat. Végig vettek a vicinális vicceket, anyós élceket, sőt még dr. Spitzer Jónász szoficamai és klappantyuai is találtak meghallgatásra; pedig azoknak végig élvezése fölter egy évi soványító kurával. Kiváló ha dr. Spitzer maga neveletl leghangosabban élcelnek és környezetét: nógatta, hogy veie egyúti habotázzanak.

— Meltóztassék kérem tisztelt társaság kitá-lálni, mondia többek között: ki a nőtlen?
„Hat a kinek ninesen felesége”.
— De hogy, a ki nem nő többé — szellemskedett Jónász.

Fischel Fülöp könyvkötészete Nagy-Kanizsán.

Elvállal
és készít

mindennemű könyvkötő-munkát

A FÜZÉSTŐL A LEGFINOMABB DISZKÖTÉSIG:

valamint

Passepartout emlék-albumokat diszfeliratoknak, táncrendeket a legfinomabb kivitelg.

Elvállalok továbbá képek, fotografiák, tervek, rajzok és térképek cachirozását, ugy minden e szakba vágó munkát

Zalai Mária rk. 4 éves agyhártyagyulladás
 Horvát Károly rk. ny. v. tanácsos 52 éves mellhártyalob
 Guszvánc Mária, rk. 20 napos, hörgőhurut
 Kontó Ferenc rk. földműves 63 éves, bázisangelzáródás.
 Pap Géza rk. fél óra vesztülettel gyengeség.
 Kumics József, rk. 4 éves agyhártyagyulladás

Házasságot kötöttek:

Baki József kocsis — Molnár Barbálával
 Pék János könyvtáros — Augenthaler Gizellával
 Nyerki Ferenc bognár — Bagonyai Annával.

2100. évi május hó 10. és 19-én loganatosított
 kielégítési végrehajtás útján le és felül foglalt és
 1252 kor. 56 fillerre becsült különféle rofos
 árucikkekben álló ingóságok nyilvános árverésen
 eladatnak.

Mely árverésnek a nagykanizsai kir. bíróság
 1900. évi V. 449/2. sz. végzése folytán Nagy-
 Kanizsán a helyszínen leendő eszközésére

**1900 évi június hó 11. napján
 d. e. 8 órája**

határidőül kitzetik s ahhoz a venni szandéko-
 zók ezezzel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy
 az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881.
 évi LX. t. c. 107. és 108 §-a értelmében készpénzfizetés
 mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul
 is eladatni fognak.

Kelt Nagy-Kanizsán 1900. évi június hó 5.
 napján.

MAXIMOVITS

kir. bir. végrehajtó.

891|1900.végrh. sz.

179-1

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX.
 t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi,
 hogy a kanizsai kir. bíróságnak 1900. évi V.
 446/1. sz. végzése következtében dr. Rothschild
 Jakab és Eperjesy Sándor kanizsai ügyvéd által
 képviselt Rothschild Albert és a Délzalai tkptár
 javára, Németh József nagykanizsai lakos ellen
 2932 kor. 38 fillér- és 1400. korona s jár. erejéig

Richter-féle
Horgony-Pain-Expeller
Liniment Capsici comp.

Ezen hírneves háziágy-ellentájk az idő
 megpróbálásának, mert már több mint 30
 év óta megbízható, fájdalomcsillapító be-
 dorzósítókat alkalmaztatik közvényneél,
 csúznál, tagazagatásnál és meghűlésekneél
 és az orvosok által bedorzólésekre is
 mindig gyakrabban rendeltek. A valódi
 Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-
 Liniment elnevezés alatt, nem ritkas szer,
 hanem igazi népszerű háziágy, melynek
 egy háztartásban sem kellene hiányozni.
 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban
 majdnem minden gyógyszerertárban készlet-
 ben van; főraktár: Török József gyógy-
 szerertárnél Budapesten. Bevásárlás alkalmá-
 val igen óvatosak legyünk, mert több kisbe-
 börtékü utánzat van forgalomban. Ki nem
 akar megkárosodni, az minden egyes üveget
 „Horgony” védjegy- és Richter-ézaggyezes
 nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.
RICHTER F. AD. és társa, RUDOLSTADT
 és és kir. udvari szállítók.

Clayton & Shuttleworth
 mezőgazdasági gépgyárosok Budapest Váozli-körút 68. sz.
 által a legutányosabb árak mellett ajánljatnak:

Locomobil és. gőzeséplőgép-készletek
 továbbá járgány-éséplőgép, löhőre-éséplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és
 aratógépék, szénagyűjtők, boronák.

2/3. egész 12 lőerőig, szalmakaszalozók, konkolyozók, kaszáló- és aratógépék, szénagyűjtők, boronák.

„Columbia-Drill”
 legjobb sorvetőgépék, szocszkavágók, répvágók, kukorica-morzsolók, daráló, őrlő-malmok, egytetemes aczái-ekék.

2- és 3-vasú ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Készletek drégyadékh kiadatra ingyen és bérmentve küldetnek.

Lincolni törzsgyárunk a világ legnagyobb locomobil- és cséplőgép-gyára.

Dr. LENGIEL
 nyirfa-
 balzsam

kir. szabad. Svédbeura.

Már magában véve azon növény nedv, amely a nyirfából kifolyik, ha annak törését megfajtuk, em- beremlékezet óta mint a legkitünőbb szépitőszert volt ismeretes, ha azonban ezen nedv a feltaláló utasításai szerint balzsammá alakítatik át, csak akkor nyer ugyszólván csodálatos hatást. Ha este megkenjük vele az arcot vagy más bőrrészeket, már másnap csaknem észrevétlenül pikkelyek válnak le a bőrről amely exaltá- tehérré és gyöngéddé váltik.

Ezen-balzsam kisimítja az arcon a ráncokat és himlőhe- lyeket, itju, arczsint, a bőrnék tehérséget, gyöngédséget és üdöséget kölcsönöz; a legrovidebb idő alatt eltávolítja a szeplőt, májfoltot és anyajegyeket, orrvörösséget bírat- kát s a bőr minden más egyéb tisztáltsásgát. Ara egy korsónak használati utasítással 3 korona. Kapható minden jobb gyógyszerertárban.

A nyirfabalzsam által puhává lett bőr konzerválására a la- latos ezzel egyidejűleg a dr. Langiel-féle

Opo-krémet
 használni. Egy tégely 1 korona 20 fillér.

A dr. Langiel-féle Benzoe szappan a legalkalmasabb hygie- nikus szappan, mely a bőrt onyhává és fehérré teszi és hivatta van a balzsam jó hatását fokozni. Egy drb. ára 1 kor. 20 fill.

Főraktár Magyarország részére: Török József gyógy- szertára, Budapesten, Király-utca 12.

Beocsini czeментgyári Unio.

Van szerencsénk tudatni, hogy Nagy-Kanizsa és vidéke részére a hírneves **hazai** cze menteink képviseletét és raktárát,

Unger Uilmann Elek urra ruháztuk,

a hol Roman és Portlandcze ment hordókban és zsákokban, ugy nagyban, mint kicsiben kapható.

168-5

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre 12 korona
Félévre 6 korona
Negyedévre 3 korona

Nyitlár pótutóra 20 fillér

Rögzítések, valamint a hirdetések
vonalakozók Fischer Filipp könyvkeres
kedésbe intésenként

Bérmertelen levelek csak ismert kasszából
fogadhatók el.

Egyes szám ára 20 fillér

Szerkesztőség:
Városház-apület Fischer Filipp könyv-
kereskedésben.

szerkesztővel értekezni lehet naponta
kint d. n. 4—5 óra közt.

Idő intézendő a lap szellemi részére
vonakodó minden közlemény.

Kiadóhivatal:
Városház-apület: Fischer Filipp könyv-
kereskedésben.

ZALA

Politikai lap.

Megjelenik NAGY-KANIZSÁN hetenkint kétszer: vasárnap s csütörtökön.

Nagy-Kanizsa. 1900.

Felolvasó szerkesztő: Szalay Sándor
Szerkesztőtárs: Révész Lajos.

Vasárnap, június 10.

A szegény-ügy és a társadalom.

Körülbelül 15—20 év előtt a Sándor-
utcán, a képviselőház környékén, renge-
teg sok kéregető, koldus szokta ellepni.
Néhai való jó Kerkápoly Károly egye-
temi professzor ez idő tájban szokta
feladni fogós kérdés gyanánt a rigoró-
zumokon a következőket:

— Mit lát uraságod a képviselőház
környékén, midőn ülések vannak?

Persze a jelölt ebben a kérdésben
valami alkotmányos, törvényhozói moz-
zanatot sejtve, ez irányban iparkodott
felelni. Beszélvén az ülések nyilvános-
ságáról, a néptolongságról, mely az al-
kotmányos élet iránti érdeklődést ta-
nusítja; az ülést hirdető plakátokról, a
magyar- és horvát zászló kitűzéséről;
aztán tovább menve, a képviselő sért-
hetetlenségéről; nem szabad a követet,
illetve a képviselőt feltartóztatni, erő-
szakkal megakadályozni, midőn az
országgyűlésre megy, mert erre a delik-
tumra a régi törvények kerékbetörést,
felügyelést stb. szabnak.

Kerkápoly csak hallgatja a dokto-

randust, a míg csak az végleg ki nem
pusztul alkotmányjogi tudományából
Következik mély csend.

— Eppen a kérdésemre nem felelt
uraságod!

A jelölt zavarba jön, izgatott, neki-
pirul.

— No hát én magam megmondom,
hogyan uraságod mit lát a képviselőház
környékén. Hát látja azt a sok kol-
dust!... Most aztán azt kérdezem, hogy
mit jelent ez a sok koldus?

A szegény jelölt most azt hiszi, hogy
nyomon van és beszél a közgazdasági
politikáról, a köznép jólétéről, a sze-
génységről, a szociális kérdésekről. (Az
öreg professzor folyton tagadólag int a
fejével.)

— Uraságod a második kérdésemre
sem tudott felelni. Majd felelek én. A
sok koldus nem jelent egyebet, mint
hogy rossz a közigazgatás. Különb-
ben látom, hogy uraságod készült, tud is.
Csak az én kérdésemre nem tud felelni.
Különb- ben atengedem!

Igy szokott a jó Kerkápoly kér-

dezni, hogy arra legfeljebb csak maga
tudott felelni, ha csak a jelölt véletle-
nül el nem találta Kerkápoly gondola-
tát. De hát erre a most felvetett kér-
désre a tudós professzor maga sem
felelt egészen helyesen és kimerítően.
Mert a sok koldus egyebet is jelent,
mint hogy rossz a közigazgatás, a köz-
kormányzás. A jó közigazgatás és
rendészet ugyan azt eredményezi, hogy
a koldusokat, kéregetőket elkergetik a
képvisezőház környékéről, de a nyomor,
a koldulás, a kéregetés megszüntetésére,
enyhítésére közigazgatási uton vajmi
kevés eszköz áll rendelkezésünkre. A
jó András bácsi ugyan hűsögesen be-
kiséri az ő vak koldusát, ki ott az utca
sarkán fojtogatja keserves hegödűjét,
hallatlan erőszakoskodást követvén el
a művészet ellen. De az „öreg vakom”-
nak nem tud kenyeret adni, pedig en-
nek nem „rönd”, hanem étel kell.

A sok koldus és kéregető tehát mást
is jelent, mint hogy rossz a közigazga-
tás. Jelenti nálunk Magyarországon
főként azt, hogy a közjótékonysági

TARCSA.

Modern regény.

— Napló töredék. —

Írta: Vajdai Szabó István

Szeptember 30. Gyűlölm önmagamát.

Ha anyyra boszus nem volnék, nevetnék az os-
tobaságomon... De hát tulajdonképpen miért is
boszankodom én anyyra azon, hogy az intelligen-
ciánk száma eggyel szaporodott?... Az igaz, az
államnak sok lehet a fölöslege!

Mi a csodának kellett a törvénynek még
egy aljegyző, mikor amúgy is van bőven köröm-
kaparó, időrabló-elem elég..... Aztán kicsoda
kiálthatatlan teremtés! Az isten tudja, de úgy
haragszom rá, meg az egész nagyrabcsúlt kor-
mányra, hogy megbájnám az igazságügyminiszter
ur ő excellenciája szépséges bajuszát (ha van!)
a miért ilyen fejletlen kinevezéseket eszközöl A
legjobban hánt az, hogy felek ettől a kiálthatat-
lan embertől...

Oktober 14. Borzasztó! Tehetetlenségem-
ben sírni, zokogni szeretnék. Mindennap kell
találkoznom azzal az emberrel. Apával valami
szörnyű nékiölnöhetlenségbe kavarodtak. Pedig
biz isten kidobnám, ha lehetne, olyan dühös
vagyok.

Kiálthatatlan és olyan nyugodt, kimért, hogy
az embernek feltör a vére. Sokszor szinte
ajkakra tolikodik a szó: ostoba! Aztán ma-
gam látom be, hogy okos, förtelmesen, boszán-
tóan okos és én vagyok az ostoba. Úgy viselke-
dem, mint valami liba. Szinte érzem jöttét, isme-
rem járását és belepirulok, ha észrevétlen
megáll előttem. Pedig föl se nézek. Szorgalmasan
himezem a betét mintát és úgy érzem; futni
tudnék messze — messzire, ott aztán összedarabolni,
szúzni, lötni, létni mindent tehetetlen dühömben,
hogy az az ember ide tolikodott.

Azt hallom, hogy Mármarosból jött ide. De
minek? Hogy engem agyon sorvaszon a boszuság,
vagy tudom is mi? Aztán akkora gyerek lettem,
hogy összeresszenek, ha szól hozzám és nem
tudom „magának” szólítani. Végre is kicsoda ő?
A tanáromat magasztam a felsőbe, a papát
szintén így szólítottam és minden jóra való embert
az arisztokratikus magával alacsonyított le. És
öt kicsoda félszszel „önnözöm”?

Oktober 30. No, de szinig teli a pohár.
Kijelenttem a papának, hogy el akarok utazni.
Azt nem volt szabad mondanom: miért. Még
csak az kelene, hogy nevesenek is rajtam.

A megszokott, kedves otthonomból, most ös-
nek idején, — mikor minden modern ember
haza költözik a nyaralás mizériáit kipihenni —
én elutazom. Pedig már rég nem néstem arra az
emberre. Igen, de ő néz rám és én érzem, hogy

a tekintete hajamon keresztül égeti a koponyá-
mat és csukott szempilláimon át valami delejes
fény vakítja a szememet. Muszáj menni! A
hangjától összeresszenek, a szemétől felek az
alakjától megjédek és minden gondolatról, a
melyben ő is benne van.

Papának tele sirtam a fejét, hogy kegyetlen
és nem akarja szórakozásomat. Anna nénihez
engedhetne stb. ... Nem akar, sehogy sem akar.
Két kezébe fogta a fejemet és lassu, tompa
hangon, hogy a könyeim megeredek — mondta:
Itt akarasz hagyni baba? Mit csinálók én nélküled?

Es én oda borultam a szívére és sirtam,
nagyon sirtam. Görcsösen, rajongó szeretettel
öleltem át nyakát és lecsókoltam azt a két fényes
cseppet a szeméről... Oh, hogy fajt a szívem!
Azért mégis megsimogattam ma a doktor
bácsi őz szakállát és úgy kértem összeletelt ke-
zekkel: segítsen rajtam, mert meghalok.

Nagyon megjött: kérdeste, mi bajom van?
Elmondtam neki, hogy gyűlölm az aljegyzőt és
elakarok utazni. Mégeskettem, hogy nem árul el
Megjérete.

November 10. Itt vagyok Répcelakon.
Szegény papa! Sirt, mikor búcsúztam. En is. És
az a kiálthatatlan még utójjára is gorombáskodott
Azt mondta, hogy, es egy olyan szépségy tölem,
a mi csak megrovást érdemel. Most még inkább
gyűlölm. Aztán kicsoda nyugodt arccal hajolt
meg előttem, milyen pokoli fölényvel, mintha

!!! SZÓLÓ BIRTOKOSOK FIGYELMÉBE !!!
Valódi amerikai ojtó gummi és
szőlő ojtó pamut gyári raktára
ALT ES BÖHM Nagy-Kanizsán.
Póstai megrendelések a legpontosabban eszközölnének.

társadalmi tevékenység még szervezeten még elégtelen, a társadalom ezen nagy feladata még el van hanyagolva. A nyomor az utcán kiált felénk. Koldusok és kéregetők serege ökteleníti, a templomok környékét, az utcákat. A politikai hatóságoknak, az állami határoltnak kell gondoskodni a szegények és munkaképtelenek ellátásáról, mert maga a társadalom erre még mindig gyenge.

Két évvel ezelött országos törvényt kellett hozni a vagyontalan betegek gyógyítása költségének fedezéséről. E célra minden adózható három százalékos adót fizet. Mert hímes elág jótékony egyesület nincs annyi jótékony alap, melynek kamatjával elegendő volna a szegénybetegeknek gyógyszerre. Az egyes községek és vármegyék pedig már nem bírtak meg azt a terhet, a mely rájuk nehezedett a kórházi és szegénybeteg-ápolási költségekből. Az államnak kellett tehát átvenni a községi, illetve társadalmi közjótékonyági szerepet.

A nagy nyugati államokban főként abban a bűnösnek, erköstellennek, ki híresztelt Franciaországban, nincs olyan speciális betegség, a melynek külön ingyenes kórháza ne lenne. Itt csodálat művelt a közjótékonyági társadalom. Csodálatos feleményességgel és hallgatlan aldozatkészséggel sietnek a társadalom keresetkeptelen tagjainak segélyezésére. A világhírű kórházi ápolók, a szürkenének, a páli Szent Vincze leányának hazájában még mindig hősök akadnak az emberszeretethek, az önzetlen jótékonyagnak. Imént alakult egy ilyen jótékony egyesület Párisban, a melynek tagjai holgyek és azt a feladatot teljesítik, hogy a gyermekágyas asszonyokat ápolják. Midőn egy

ilyen szegény munkásasszony ideje elérkezik, megjelenik nála ez az anyagi holgy. Átvesszi a beteg asszony háztartása vezetését. Ápolja a beteg asszony gyermekeit, kitakarítja szobáját, megfőzi gyermekeinek, férjének az ebédet. Este megágyaz. Az egyesület pénzén ellátja a betegágyas asszonyt mindenek a mire annak szüksége van. Addig ott marad az ápoló, a míg a beteg asszony teljesen fel nem épül és át nem veheti háztartásának vezetését, és gyermekeinek gondozását. Ekkor a jótélekmások beteg asszonyhoz megy. Van-e ennél meghatóbb, fenségesebb jótékonyág?

Hol vagyunk mi meg ettől a nagyszerű társadalmi szereptől, hol a legtöbb jótékonyági egyesület tagjait hiúság, szereplési vágyak vezeti, hogy neve folyton szerepeljen az újságokban. Az egész tevékenysége pedig az alkalmatlankedés, az örökös pumpolás, szerénytelen kéregetés. (Volt eset, hogy az illető saját piperezésére fordította a koldusoknak szánt illereket). Nem is lehet csodálni, aztán, hogy ha a közjótékony és humanus egyesületi élet eme híresztelt szokát, a kik hajlandók lennének vagyoniuk feleslegéből nagyobb összegeket áldozni a szegények segélyezésére.

Van azonban sok szép, örövendős és lélekemelő a mi közjótékonyági társadalmi tevékenységünk terén. Számos életrevaló társadalmi intézményt sikerült létrehozni. Ott van a hajléktalanok menhelye, a Stefánia-kórház, a poliklinikai, szünidei gyermektelep, az ingyenes jogvédő egyesület, rabsegélyző egyesület stb. hogy csak a nagyobb akciókat említsük. Ezenkívül van számos kisebb és speciális társadalmi bajok orvoslására irányított létesült jótékony egyesület.

Mert a jótékonyág sikere részben a feleményességtől függ. Egyik humanista azt mondja, hogy a jótékonyág legyen mindenekfelett okos. A racionális jótékonyág mellett adakozunk haszontalan, hanem csakis údvös és szükséges dolgokra.

Nekünk legelső és legszükségesebb társadalmi feladatunk a közjótékonyág terén az lenne, hogy szüntessük meg az utcát, a nyilvános kéregetést. Erre a célra kellene igénybe vennünk a közgazgatási hatóságok támogatását. El kell törölni azt a régi szokást, hogy a községek a koldusoknak házalási engedélyt adnak. Azt, hogy a koldus házról házra keregesen, már közegészségügyi szempontból sem szabadna törni, mert az a szurtos, piszkos koldus a ragályos betegségek legnagyobb mérvben való terjesztője. Ugyanis házról házra járva, a fertőző betegségek csirái széthordja, tekintve attól, hogy esetleg már a beteges, rosszul táplált ember maga is tele van nyavalyákkal. A míg ott a pitvarban elunádkozza a „Miatyánkát”, ez idő alatt a gyermekek és a házbeliek körülötte kénytelenek elmeülni. Anonim, már fejlődött a mi szegény ügyünk, hogy már csak a felübeheknek szabad koldulni. Az idegen koldust a kisbűn veszi partfogás alá és kergelt a batarra.

Mi helyesnek tartjuk, ha járásonkint alakulnának koldus-egyletek és egyes községekben koldus-menhelyeket állítanak föl. Ezen központokon helyeznék el a járásbeli koldusokat és eltanítanák azokat elemekkel, ruházattal és embernek való lakással. Ezen koldus-egylet részére minden falusi gazda egy-egy koronát fizetne évenként. Ezzel taníthatna a krajcáros adakozást, a sok krajcárokat, melyeket a kéregetőnek szoktak adni. Az egyesület vezetősége és biztosa aratsz kör

banne koncentrálódnak az öt világesz minden tekintélye.

Meg azt is mondta, hogy a legnagyobb ostobaságot követtem el, mikor megyei.

Határozottan megértett, ilyet gondolhat az ember, de nem mondat el semmittele józles. Mien ostobaság? Talán bizony tetszenek neki, ha továbbra is ott pirulnek e ötte napról napra, hogy gyönyörködnek az én pokoli kinomban?

Szegen pap! Ugy én, a szívem utána! Ugy szeretnék ottinn lenni... Ném olyan jó, kedves hozzám, de mégis, ha házi gondok házszórol a szívem. Faj valami, nagyon faj...

November 20. Ugy érzem, jól esik kőnyebűlök, ha elsírom; eipanaszalom, mi faj! Vagy dehogya, faj!

Nem faj semmi, epen semmi! Sőt kitűnően, jól érzem magam.

December 21. Régen nem irtam, bár szerettem volna. Jobb volt azonban hallgatni. Nehezemre esett ugyan, de azt tartják: ott kezdődik az ember, a hol önmagán uralkodni tud!

Tegnap Blanka, az iskolatársnóm és barátóm irt. Ez is bosszantó. Minek írja, hogy azzal a goromba emberrel sétalगत? Minek hozzá gúnykezezetembe? Azzal meg, hogy a kis Sajó Irmanak udvarol, még kevesebbet törődöm! Hanom is én!

Oh mi karácsony estején, ugy tudnek sirni. A szívem fá, nagyon faj...

December 25. Szép krisztkindit kaptam.

Anna nevűtől egy kedves, formás iróasztalt, papától meg egy gyönyörű nyakéket. Blanka is irt. Legalább tízszet olvastam át levele. Szinte a hideg letutána. Azok a kiálthatatlan kacér Saja leányok!

No meg Irma, azzal a vörös kis arcúval. Ugy gyűlölök én mindent és mindenkit, az egész világot.

Az éjei álmodtam róla. Ah! mi róla! Még csak az kellene! Kálmán Ernő (v. abjegyző urrót) Páreze urrót. Nekem ő semmi! Előtem állottam állott álomban és olyan melyen nezett rám, hogy heddtemben telebredtam! Borzasztó, mi csináljak már, hogy még csak ne is álmodjam róla?

Január 30. Haza jöttem. A papa várt a vasárnai.

Ó nem volt ott. Minek is, mit törődik ő velem? Nem is illik törődnie, mert ugy halloom a Sajó Irma völgegye, s ott ül náta egész nap. Tartok tőle, hogy még a törvényéseket is oda költöztetik. Mert a papája albiró, majd betolyásolja a többieket, végre valami bírói állás is kinéz a jövőndő vejének.

Ó Istenem, de meg is változott idehaza minden! A szobám mintha nem volna olyan verőfényes és minden olyan halálosan szomorú körülöttem. Papa elakart vinni korcsolyázni, de én nem megyek. Ő is ott, van és Sajó Irma is ott van és én — én ugy félek, hogy valami gorombaságot mondok mind a kettőnek.

Február 8. Ma végre eljön. De minek? Ki nem alhatom az ilyen konvencionális érdek-

lődést. Ha eddig nem volt ram kíváncsi, most is kár volt megénele.

Mikor meghallottam a hangját valami szedűt fogott el. Pár nap óta betegeskedem. Papa karjába fogott és leültetett a dívánra nem tudom, mit beszéltem, de éreztem, hogy lazban én a lejem, a szemem konyezik és az ajkam remeg, ná szólni akartam. Nem tudom, hogy nox ki, egyeuen egyszer sem hoztam rea. Mikor eiment, gyöngéden megszorította a kezemet. Ugy látszott, mintha sajnálkoznék rajtam. Minek, miért sajnál? Engem ne sajnáljon senki!...

Február 9. Ma ismét irt volt, Papa kocsival Oregkutra ment, azért mindjárt buosuzott is. Azt mondta, csak hogy letem leiól jött kérdés-ködni. Mikor már balottam a kapu becsapódását bezártam az ajtómat, (a szobalány nagyon kíváncsi) a dívánra borultam és sirtam, hogy a szívem majd megszakad. De mit is suratok? A Sajó Irma völgegyet? Nem ordít-ség az?

Nem tudom mi bajom van? Folyton járok ki-be, és nem talállok nyugtot sehol. Soká unádkoztam ma a kis kápolna lépcsője, a lelkeim mélyéből kértem valamit, a minek nem tudok — nevet adni. De a jó Isten, akiről azt mondják mindent tud — talán azt is tudja, miért gyöt-rődöm én ennyit?.....

Március 18. Ugy érzem, bele halok a boldogságomba. A szívem meghasad a sok, a nagy mérhetetlen örömtől és nekem boldog, boldogtalant át kellene ölelném, hogy az is velem érezen. Papát majdnem agyon csókolom és az

lyet Hoffmann Mór polg. isk. tanár mondott, a hazs szeretetere, a király iránti hódoló tiszteletre buzdítván az ifjúságot. *Auszerlits* Ersebet polg. leányiskolai I. oszt. tanuló *Dek Ferenc arényei* című szép olvasmányt mondotta el sok érzéssel. *Népdalgyűtelek* következett, azután *Pongrácz Kornélia* I. oszt. tanuló *Hajgató* Sándor „Imadal”-át szavalta mely érzéssel. *Golensky János VI. o. tan.* lendülettel szavalta *Petőfi Sándor* „*A magyarok istene*” című költeményét. A „*Rajta, előre!*” cz. indulóval, melyet két iskola énekkara énekelt szépen és praecise, ért véget az egyszerűségében is szép és megható koronázási emlékkünnepély.

Az izr. polg. és elemi iskola ünnepének műsora ez volt:

1. Király himnusz. Énekelte a polg. isk. ifjúság.
2. Ünnepi beszéd. Körtész József tanártól.
3. A legszébb ének. Czuczor Gergelytől. Szav. Kendo Hugó p. I. IV. o. t.
4. Az örmöböz. Énekelte a p. I. III. és IV. osztálya.
5. Szent Koronánk legszebb gyöngyei. Komóczy Józseftől. Szav. Bartha Ilona leányisk. IV. o. tanuló.
6. A fogoly lengyel. Szavalta Lengyel József IV. o. t.
7. Egyveleg népdalokból. Énekelte leányiskola II. és III. osztálya.
8. A lengyel anva. Tóth Kálmántól. Szav. Komlóczy Sándor p. I. III. o. tan.
9. Himnusz. Énekelte az ifjúság.

Az áll. elemi iskola

növendékei, miután a szent-ferencrendiek templomában misét hallgattak, tanítóik vezetése alatt a városház nagytermébe vonultak, a hol az ünnepély a himnus elneklésével vette kezdetét: Szalay Sándor igazgató megnyitó beszéde után *Almási János* tanító igen tartalmas beszédben magyarázta a mai ünnep jelentőségét. Az ünnepély további lefolyása a következő volt:

1. Hazáról. Szavalta Jelinek Lajos 4 o. t.
2. Budai induló. Szavalta Tschek Lajos 2 o. t.
3. A honleány. Szavalta Pelcz Ibolyka 3 o. t.
4. Mikor imádkoztok. Szavalta Székeres Ferenc 4 o. t.
5. Dek Ferenc életrajza. Előadták Mikoss Anna és Kronsz Gisella 4 o. tanuló.
6. A magyar nemzet. Szavalta Topolics Imre 4 o. t.
7. Mi a hazs. Szavalta Husar János 3 o. t.
8. Magyarország. Szavalta Révész János 3 o. t.

A szöveg elneklésével záródott a szép ünnepély, mely alkalommal a kis szereplők színete bámulatba ejtették a hatgatóságot értelmes előadásukkal és bátor fellépésükkel.

HIREK.

Eljegyzés. Löwy Janka kisasszonyt, Löwy Sándor kereskedő leányát Nagy-Kanizsán eljegyezte Mayer Henrik Varasdról.

Kérélem. A kassai m. kir. gazdasági tanintézet ez év folyamán tölti be negyedszázados fennállását. Ez alkalomra az igazgatóság egy „Emlékkönyv” megszerkesztését is tervbe vette, melynek keretébe a tanintézet eddig végzett hallgatóinak névsorát, jelenlegi állását és tartózkodási helyét is felvenni szándékozik. Ez uton is felkéri tehát az illető urakat, a kik ezideig nem jelentkeztek, sziveskedjenek magukról életjelt adni és a fent jelzett adatokat nevezett intézet igazgatóságához minél hamarabb beszolgáltatni.

Halálozás. A muraközi társadalomnak, különösen az ottani magyarságnak egy oszlopos tagja dült ki Szakonyi Zsigmond csáktornyai nyug. uradalmi mérnökben. Lelkes magyar volt minden ízében s így buzgó apostola Muraköz megmagyarosításának. Haláláról a következő gyászjelentést adták ki:

Özv. Szakonyi Zsigmondné a maga, fia, menyve és unokái nevében fájdalomtól megtört szívvel tudatja a legjobban és leggondosabb férj, alya, ipa, illetve öregapának Szakonyi Zsigmondnak gróf Festetics uradalmi nyug. hites mérnökének, a „Muraközi Takarékpénztár” igazgatójának, a m. kir. állami tanítóképző-intézet igazgatótanácsa alelnökének folyó hó 6-án reggel 7 órakor élté 82-ik, boldog házassága 60-ik évében az Isten akaratában való teljes megnyugvással bekövetkezett halálát stb. Csáktornya, 1900. évi június 6-án. Legyen áldott emléke! Özv. Szakonyi Zsigmondné szül. Bakoss Róza neje. Szakonyi Jenő fia. Szakonyi Jenőné szül.

Szeredi Irma menyve. Örsse férj, Czövek Istvánné Ilona, Edith unokai. Czövek István unoka-veje.

Lelkészfogadás. Június 2-án érkezett meg Tótszentmárton községbe Kádía Imre u. plébános. Jó hírre megelégedett jöttét s így nem csodálható, hogy fogadása — igazán — egyszerű volt. Tótszentmárton, Tótszerdahely és Molnári községek intelligentiája — felekezetkülömből — várta a katori révnél a fiatal papot, a kit Domboruból a jó barátok és ismerősök egész serege kísért. A váratlan és imponzáns fogadtatás láthatólag meghatotta a fiatal plébánost, kit Márkus Sándor molnári áll. isk. igazgató fogadott szép magyar beszéddel, melyre Kádía Imre szintén magyarul felelt. Azután megindult a menet a népek sokaságától kísérvé. Harangzúgás fogadta az ünnepi menetet. Tótszentmártonban, a melynek lakosai nagy örömmel üdvözlék Kádía Imrét ama reményben, hogy megszereti szép magyar nyelvünket és magyaros szellemben fogja intelligentiáját a népoktatás köré érvényesíteni.

Az első esküdtszéki tárgyalás. Az első esküdtszéki tárgyalás a nagykanizsai kir. törvényszéknél június hó 15-én lesz. *Jug Erhatics* Mátvás fog a polgári bírák elé kerülni rablás bűnete miatt. Mivel előreláthatólag ezen első esküdtbírósi tárgyalás iránt a közönség körében nagy lesz az érdeklődés, a tárgyalóterembe csak belépti-jegyekkel lehet bejutni. A belépti-jegyeket 15-én reggel 8 órakor a törv. iroda-igazgatója fogja a jelentkezőknek a tárgyalási helyiséghez mért, korlátolt számban kiadni.

Dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanfelügyelő kéri: „Beszédet a tanügy és társadalom köréből” című munkára vonatkozó, még kiánn levő gyűjtővek beküldését, mert a könyv szétküldése még e hét folyamán jog eszközletni.

Tuboly Klementin, színművész, ki Nagy-Kanizsán is sok sikert aratott drámai szerepeivel, jun. 7-én a budapesti Nyári Színházban lépett föl, hol az érdeklődést teljesen ő foglalta le, mint a Nemzeti Színház imént szerződött tagja.

A ker. Jót. Nőegylet mulatsága. A Nagykanizsai Keresztény Jótékony nőegylet folyó évi június hó 13-án szerdán a „Polgári Egylet” nagytermében zártkörű, műkedvelői előadással egybekötött jótékonycélu táncestélyt rendez. Kezdeté esti fél 9 órakor. Helyárak: 1—2 sor 4 korona, 3—5 sor 3 korona, a többiek 2 korona. Belépő-jegy 1 kor. 60 fill. Karzat 1 korona. Páholy 16 korona. Jegyek előre válthatók Belus Lajos ur gyógy-szertárában. Felülizetések köszönettel fogadtatnak és hírlapilag nyugtáztatnak.

Műsor:

1. Munkácsy Mihály: „Milton” előkép

Személyek:

Milton . . . . . Kálóczy János ur.
Eva . . . . . Sauermann Julia urhölgy
Judith . . . . . Stirling Elna.
Ráchel . . . . . Vilde Annuska.

2. Vieuxtemps: hegedű-hangverseny, előadja Hofrichter Emma urhölgy, zongorán kísérő Böhm Emil ur.

3. Huber K.: „Olyan a te dalod”, énekl az Irod. és Műv. Kör férfikara.
4. Bihari Sándor: „Leánykérés” előkép,

Személyek:

Stirling Sándorné urnő Glázer N. bád. ur.
Dr. Szigethy Károlyné Hajdu Gyula.
Fialovics Margit urhölgy Lőrinczy Géza.

Horváth Jenni . . . . . Köhler Gyula.
Knortzer Aranka . . . . . Szalay Lajos.
Szalay Jolán . . . . . Nemes György, 7. o. t.
5. Tailor: „Barátságból”, vig. 1 felv. angolból fordította Csiky Gergely, rendező Ungler Ullmann Elek ur.

Személyek:

Benson ügyvéd . . . . . Radnai Jenő ur.
Carry neje . . . . . Bartos Szidi urhölgy.
Trotter, Benson barátja . . . . . Ungler Ullmann Elek ur.
Lucy neje . . . . . Farkas Vilma urhölgy.
Meredith, Benson segédje. Böhm Emil ur.

Távirtda. A kereskedelmi miniszter Zala-vármegyében, a nagykanizsai pályaudvaron elhelyezett „Nagykanizsa 2. sz.” postahivatalnával, azzal egyített távirtdat rendezett be es e hivatal üzembe vétele napjától kezdve a cs. kir. szab. déli vaspálya társaság nagykanizsai vasúti távirtdát az allami es magán táviratok kezelése alól felmentette.

Galamboki majális. A galamboki Önk. Tűzoltó Egylet folyó hó 5-én pünkösd hét-tón a galamboki erdőben sikerült majális rendezett. A mulatság sikerén nipes mit csodálkozni akkor, amidőn a rendezőség élen a tevékenység es széles körben népszerű *Starzsinszky György*, Galambok község erdemes jegyzője es egyuttal tűzoltó főparancsnok állott; neki köszönhető mindenektől a mulatságnak ugy anyagi, mint erkölcsi sikere. Ott volt a környék összes intelligentiája családostul; Kanizsáról több mint 30-an vettek részt es sikerült mlátágon, a szomszédos tűzoltó egyletek testületileg jelentek meg, a nagykanizsai egylet pedig *Knortzer György* főparancsnok, *Brück Ignác* segédistát es *Weiszberger Kálmán* szivattyús tiszt képviselték. A mulatság a tehető legkedveltebb volt. Szoklatlan, de jóleső látvány volt, amint a galamboki ifjak es leányok apraja-nagyja peldás szabatsággal lejtették a legmodernebb táncokat es a mit a salonokban es táncstermekben most már — legalább nálunk egyáltalán nem lehet látni — a szép magyar kőrtáncot. A kisebb polgár leánykák oly szépen lejtették a pas des patineurs-t es más hasonló táncot, hogy bármely tánciskola diszere válnának. A kőrtáncokhoz a galamboki tűzoltó egylet fiatal, de mar is elég erős zenekara szolgáltatja a zenét. Jelenvolt hölgyek: özv. Ágh Jánosné, Ágh Mariska (Kom-rváros.) özv. Antalné (Nagy-Récsé), Brück Ignácné (N.-Kanizsa), Buday Jánosné, Buday Margit (K.-Récsé), Buzásy Lászlóné (Mihály), Ferency Jánosné, Ferency Lujza (K. Komarom), Hőrómpöly Gyuláné, Hőrómpöly Iren, Ivanics Jozsáné, Ivanics Juliska (Bal.-Szt.-György), Joachimstadt Lujza, Knortzer Aranka (N.-Kanizsa), Kavetzné (Palin), Laky nővérek (Kom-rváros), Lévy Endréné (Szeptenek), Lévy Ilonka (Nova), Tóth Antalné, Tóth Jusztina (Tölös), Starzsinszky Györgyne, Szabó Lajosné, Wagner Mariska (N.-Kanizsa) stb. A négyest 32 pár táncolta.

Tanító-testületi közgyűlés. A „Zalamegyei-Ált. Tanító-testület” 1900. évi rendes közgyűlést július 5-én d. e. 9 órakor tartja Sümegen, a „Casino” nagytermében a következő tárgysorozattal:

1. Elnöki megnyitó.
2. Az 1899. évi közgyűlés jegyzőkönyvének felolvasása.
3. Elnöki jelentés.
4. Nagy Margit k. a. keszhelyi tag „A gyermeksziv világa” című felolvasása.
5. Meocsey Károly csáktornyai tag, „Az önálló hatosztályú népiskola kötelező betegezésének haszna” című felolvasása.
6. Major Károly hodosáni tag, „A tanítói állás reputációjának két fontos érdeke” című felolvasása.
7. Hugauff Ede zalaszentbalázi tag, „A nevelés köréből” című felolvasása.
8. Szűcs Imre zalaszentgróti tag felolvasása „A nyugdíjrevizióról.”
9. Indítványok:
  - a) A gondnoksági es iskolaszéki intézmény eltérőlése tárgyában. Előadó: Novák Mihály, zalaegerszegi tag.
  - b) A portomentesség tárgyában. Előadó: Brauner Lajos csáktornyai tag.
  - c) A gyűlési napidíj emelése tárgyában. Előadó: Grau Géza csáktornyai tag.
  - d) A névmagyarosítás tárgyában. Előadó: Éles Károly sümegi tag.
  - e) A tanítók életbiztosítása tárgyában. Elő-

adó: A pár Mór nkanizsai tag.
 10. A „Muraközi Tanítói Kör” részéről ajánlott két tiszteleti tag megválasztása.
 11. A jövő évi közgyűlés helyének kijelölése
 12. Tisztújítás.
 A közgyűlésre a m. t. tagokat és a tanítást ügy érdeklődő barátjait tisztelettel meghívja
 Nagy-Kanizsán, 1900. június 7.

Szalay Sándor s. k.
 megyei tanítótestületi elnök.

Gyermekek junijánusa. A nagykanizsai állami elemi iskolák I. és II. osztályosai kerületének növendékei június 8-án d. u. 2 órakor zászólókkal és zenével vonultak ki a tanítótestület vezetése alatt a városi alsó-erdőbe ahol azután gyermekjátékokkal és táncdal töltötték el az időt egészen estig 7 óráig. Akkor ismét sorakoztak és vígj. dalolással, zeneszó mellett vonultak haza. Az idő nagyon kedvezett a kedves gyermekcsereg kirándulásának. Verőfényes délután volt. A szülők is nagyon sokan kirándultak, hogy részesei legyenek a gyermekek ártatlan örömeinek. Kinn volt Vécsey Zsigmond polgármester dr. Bentzik Ferenc allami gondnokok sáji elnök és az állami gondnokság több tagja is. — Mikor a vidám gyermekcsereg hazafelé indult, egy fiatal felbővös kevéssé eső permetezett. Mintha csak az ártatlanok jókedvét látó ég sirt volna örömeiben.

Tűzoltók mulatsága. A somogy-mihályi önk. tűzoltó egyesület tolyó évi június hó 17-én (kedvezőtlen idő esetén pedig június hó 24-én) saját alapja javára tavaszi táncmulatságot rendeztek, az örömhely mellett uradalmi fenyvesben, belépti díj személynként 40 fillér. C-aládjegy 80 fillér. Kezdeté délután 2 órakor. Felülvezetése köszönettel fogadtatnak és hírlapilag nyilatkoztak.

Közzorúptóló adományok. E. hó 4-én elhunyt ifj. Blau Károly ur iránti kegyeleti juttatásokat az elhunynak özvegye 50 kor. csajda 10 kor., Seidmann Mór és neje 6 kor., Blau Henrik 20 kor., Dr. Blau Henrik 10 kor., Dr. Rothschild Jakab és neje 10 k. Összesen százötvenegyre korona. A nkanizsai chevri. kádisa.

Jutalmat nyert gymnazisták. A nkanizsai főgymnázium-gyakorló iskolájában a következő tanulókat nyertek jutalmat:

1. Epizai költészetünk a 16- és 17. században. (Irodalom- történelmi értekezés). Első díjat nyerte Mátsek Gyula 7 o. t., a másodikat Vajda Béa.
2. Az arcképlestés (Művészettörténelmi értekezés). Díjat nyert Schwartz Gyula, dícséretet Kertész Pal.
3. Kanizsa vár legvirágosabb és legszomorubb napja e. beszéssel díjat nyert Eötvös József.
4. Tizenöt nap az Ércegségben c. földrajzi és etnografiai leírás-al díjat nyert Bartha József 6 o. t.
5. Uhlend Der Sängersfluch című balladája fordításával első díjat nyert Vajda Béa, másodikat Hoss József 7 o. t.

A szavalati versenyen díjakat nyertek Vajda Béla, Németh György 7 o. t., Gärtner Antal, Zimmermann Gusztáv, Pländer Boldizsár 7 oszt. tanulók és Bergstein Zsigmond. Jutalmat kapott még Schwartz Gyula, dr. Kovács Sándor De antiqua gentili religione Hungorumm című értekezésének fordításáért.

Mayer Károly nagykanizsai műfesto és vegyi tisztító gyáros mai számunkhoz mellékelt hírdelményét tisztelettel olvasóink figyelmébe ajánljuk.

Jóteköny egyesületek. A nagykanizsai izr. hitközség kebelében több jóteköny egyesület áll fenn, melyeknek reorganizálása szükségessé vált. Ezen célból, valamint a tisztújítások fogantatására az illető egyesület elnökei a hitközség tagjait közgyűlésre hívták össze, melyet hó 10-én vasárnap d. u. 3 órakor a hitközség tanácsstermében fognak megtartani.

Zenei záró ünnepély. 1900. június hó 14-én d. u. 4 órakor a „Polgári-Egylet” nagytermében évi záró ünnepélyt tart Sterneck Zsigmond zenetanítványával, ezek: Austerlitz Erzsike, Krausz Gizella, Mauthner Élla és Paula, Morandini Stefánia és Anus, Mergenthaler Margit, Neumann Elza, Szalay Gizella, Tóth Mariska, Blankenberg Nándor, Büchler Mór, Ehrenstein Győző, Fleischmann Frigyes, Fleischacker Jenő, Gürtler István, Kövesdi Iván, Kondor Dezső, Markbreiter József, Mauthner József, Morgenstern

Dezső, Neumann Frigyes, Pollák Miksa, Szifár Béla, Schwarz Gyula, Vucsetics Václav, Weisz Géza, Weisz Aladár.

A zenei záró ünnepség belépő díj nélkül tartatik meg.

A kik vételtlenül meghívót nem kaptak — ami ily meghívók szerklődésénél könnyen megtörténhetik — azokat lapunk útján hívja meg Sterneck Zsigmond zenetanár. —

Lopott órák. Nagykanizsán az utóbbi időben több olyan lopás történt, melyeknél majdnem kétségtelen, hogy azokat egy és ugyanazon tettes követte el. A tettes éjnek idején behatolt nyitva hagyott lakásokba és az ott alvók holmijait, óráit és ruháit összeszedve, távozott. A rendőrség minden igyekezete eddig kárba vesztet a tettes kézkerítése körül, főleg azért, mert mindeddig senki sem jelentkezett, a ki tudná adja volna a rendőrségnek, hogy valaki gyanus körülmények közt kínált avagy eladott volna ruhaneműket, esetleg órákat. Valószínű, hogy főleg utóbbiak a vidékre kerültek, mert is ezek leírását közöljük azzal, hogy a jóhiszemű vevő bátran jelentést tehet a rendőrségnek, mert kártalálva lesz a vételárért. Az egyik óra arany remontoir dupla fedélű, gazdagon véste és 96416 számmal van ellátva; a második ezüst remontoir mutató lapja aransárga, két sor gyönggyel, végül a harmadik óra, ugyancsak ezüst remontoir 22806 számú. A ki akár közvetve, akár közvetlenül ezen órák egyikének, vagy másikának hollétéről valamit tud, nagy szolgálatot tesz Nagy-Kanizsa város rendőrségének, ha erről jelentést tesz.

Clayton & Shuttleworth mezőgazdasági gépgyárosok képes árjegyzéke. 1900. I. sz. 175 oldal, több százra menő képpel. (Vaci-körút 63.) Külön is meg kell emlékeznünk ezen árjegyzékről, miután e kiadvány minden tekintetben jóval felette áll a köznapin hason ó célú kiadványoknak. Igen gazdag tartalma, valóban szakszerű egybeállítása, a mezőgazdasági gépészetrén a nevezett gyár által elért újítások és tökéletesítések alapos leírása és képekkel való illusztrálása, valamint azon gyárhoz, mely noha angol származásu, de félszázad óta szolgálja a magyar mezőgazdaságot. Fénypontját képezi az ismertetéseknek természetesen a gözcseplőgép, melynek locomobiját és cseplőgépét 1848 óta, midőn a legelső kitűntetést nyerte, különös előzeretettel tökéletesített Clayton & Shuttleworth. E téren elért haladását lapunk más helyén ismertetjük. De nemcsak szakszempontról érdemel méltatást e keves árjegyzék, hanem műizlés tekintetében is. Az egyes képek oly tökéletes rajzokban vannak bemutatva s oly izléssel vannak alkalmazva, hogy e tekintetben is példányképtől szolgálhatnak. Ezenkívül ca. 150 tájképben vannak bemutatva hazánk nevezetesebb vidékei, mely gyönyörű kiz. fotografiai kedves díszül szolgálhatnak a minden tekintetben finom izléssel kiállított könyvnek.

Mi okvetlen szükséges minden hölgynek? Ez az a szép arcbőr! Mindenki legkönyebben és legbiztosabban az egész világ gon elismert és kedvelt Margit erem használatát által érhető el. E teljesen armatatlan törvényesen vedett arckenőcs, mely sem higányt, sem ómot nem tartalmaz, a szeplőt, májfoltot, pattanást és az arc mindenemű tisztatlanságát pár nap alatt eltávolítja, a ráncokat kiáramítja és az arcnak finom, fiatal, rózsás színt ad. Kapható a készítőnél: Földes Kelemen gyógy szerésznél Aradon és minden gyógyszerárban. Nagy tégely 2, kicsi 1-korona.

Harszerű céllövészet. A helyben állomásozó m. kir. 20 hönvéd gy. ezred tényleges állományu legénysége foyó évi június hó 13-án reggeli 6 órától kezdve Kis-Kanizsa, Bajcsa, szepetneki major és a Princzipális kanális által határolt lötéren harszerű céllövészetet tart. A rendőrfőkapitány felhívja a közönséget, hogy jelzett területet 6000 lépés körületben ezen napon annál inkább is kikerülje, mert az ott tartózkodás életveszélyes.

Szenágy Hoffmann és Társa
 párisi és lyoni selyemgyári raktára Budapest IV. kerületben 4. Raktárúton található a legnagyobb és legnagyobb választék divatos selyemkelmék, ostiprök és szalagok, valamint gyöngytáldissok pointlace-ruhák és pointlace-kelmékből. Fekete, fehér és színes selyemkelmék 25 król 14 früg. Fozlár-Pongis és Satis-Liberty-selymek 65 król kezdve. Angol mosóanyag 80 cm. szélességben 1.25 król kezdve. Mintákkal kívánatra közzéssel szolgálnak. 95-16

Keresek

egy kisasszonyt, ki nekem németből órát adna — Czim a kiadóhivatásban.

Iskola-ügy.

Ertesítés.

A nkanizsai áll. elemi iskolák 1899—1900. iskolaévi záró vizsgáatai a következő sorrendben lesznek:

I. Igazgatósági kerület.

Jun. 18. d. e. IV. leány-oszt. Gond. megb. Wéber Vince	dr. Hauser János
„ d. u. III. fiú-osztály „ „ „ „	Miltényi Sándor
„ 19. d. e. III. leány-oszt. „ „ „ „	Vécsey Zsigmond
„ d. u. IV. párh. fiú-oszt. „ „ „ „	Wéber Vince
„ 20. d. e. II. leány-oszt. „ „ „ „	ifj. Fesselhofer József
„ d. u. IV. fiú-osztály „ „ „ „	Waiz Tivadar
„ 21. d. u. I. leány-oszt. „ „ „ „	dr. Neumann Élla
„ 22. d. u. II. fiú-osztály „ „ „ „	Hütter Lajos
„ 23. d. u. I. „ „ „ „	„

II. Igazgatósági kerület.

Jun. 16. d. e. Hunyady-u. II. fiú-oszt. G. megb. Simon Gábor	dr. Taboly Gyula
„ 18. d. e. Telekly-u. II. fiú-oszt. „ „ „ „	Langyel Lajos
„ 18. d. u. „ I. leány-o. „ „ „ „	Elek Lipót
„ 19. d. e. Arany-J-u. I. „ „ „ „	Simon Gábor
„ 19. d. u. Eötvös-tér I. „ „ „ „	dr. Rátz Kálmán
„ 20. d. e. Telekly-utca I. fiú-oszt. „ „ „ „	Halvax Frigyes
„ 20. d. u. Eötvös-tér I. „ „ „ „	Elek Lipót
„ 21. d. e. Arany-J-u. I. „ „ „ „	„
„ 21. d. u. Telekly-u. II. „ „ „ „	dr. Rothschild J.
„ 22. d. e. Hunyady-u. II. leány-o. „ „ „ „	Nagy Dezső
„ 22. d. u. „ „ IV. „ „ „ „	Remets Géza
„ 23. d. e. „ „ III. „ „ „ „	dr. Mayer Ferenc
„ 23. d. u. Eötvös-tér ifj. fiú-oszt. „ „ „ „	dr. Hauser János

III. (Kiskanizsai) Igazgatósági kerület.

Jun. 18. d. e. Középpont IV. fiúoszt. G. megb. dr. Hauser Ján.	Mihálec József
„ 18. d. u. Rácz-utca „ „ „ „	Mihálec József
„ 19. d. e. „ I. leány-o. „ „ „ „	Szedlmayer L.
„ 19. d. u. Középpont I. fiú-oszt. „ „ „ „	Szedlmayer L.
„ 20. d. e. „ I. leány-o. „ „ „ „	Falics Lajos
„ 20. d. u. „ II. „ „ „ „	Mihálec József
„ 21. d. e. „ II. fiúoszt. „ „ „ „	dr. Bentzik F.
„ 21. d. u. „ III. „ „ „ „	Falics Lajos
„ 22. d. e. „ III. és IV. leány. „ „ „ „	„

Hittani vizsgálatok.

Június 11-én d. e. az I. és II. igazgatósági kerület rom. kath. fiú- és d. u. rom. kath. leány-növendékeinek hittani vizsgáata a Kazinczy-utcai iskolában.

Június 12-én d. u. a III. (kiskanizsai) igazgatósági kerület rom. kath. fiú- és leány-növendékeinek hittani vizsgáata a középponti iskolában.

Június 16-án d. u. az I. II. III. igazgatósági kerület ág. ev. és izr. növendékeinek hittani vizsgáata a Kazinczy-utcai iskolában.

Június 23-án d. e. tornászati vizsgála.

Június 23. és 24-én női kézimunka kiállítás. Az I. és II. igazgatósági kerület leány-növendékeinek kézimunkája a Kazinczy-utcai iskolában, III. igazgatósági kerület leány-növendékeinek kézimunkája pedig a [k. kanizsai] középponti iskolában lesznek kiállítva.

Június 26-án magán vizsgálatok.
 Június 29-én háladó istentisztelet és az értesítők kiosztása.

(A vizsgálatok d. e. 8 és d. u. 2 órakor kezdődnek pontosan.)
 Nagy Kanizsán, 1900. június hó.

A kerületi igazgatóságok.

A nkanizsai áll. s községi polg. leányiskola nyilvános és magán vizsgáatainak sorrendje az 1899—900. tanév végén:

Mindenütt kapható.

Sarg's Kalodont

I-30 elismert legjobb fogtisztítószer

Szivattyúk Mérégek

Mindenféle csövek.

Legújabb javított rendszerű tizedes- és fűtő-szivattyúk, fűtő- és vízszivattyúk, ipari és házi csövek.

Schwarzengasse 6 **W. Garvens, Bécs** I. Wallfischgasse 14

Kaplatok gép, vas és egyéb hasonló kereskedelmek, teherkocsi- és fűtőcsövek, kalföld vállalatoknál stb. Kéremek határozatlan Garvens-szivattyúkat, illetve Garvens-méréket.

Arjegyzék jogán és bementve

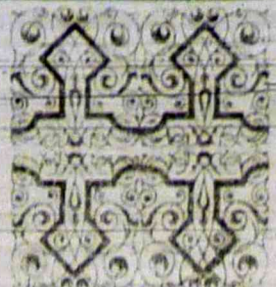
Turesa gyógyfürdő Vasvármegyében.

Glaubersó-tartó mu-szénsavdús vasforrások

A legújabb módszerek szerint berendezett pezsgő- és ásványvíz, valamint vasfürdők. Kellemes, ha és égélj; a kényelem minden igényének megfelelő olcsó lakások, villamos világítás két jó vendéglő, gyógyszerár, naponta kétszer zene, szép randulások. A női szexnek bántalmat, sápkór, vérszegénység, továbbá a légzési és emésztési szervek bajai ellen kiváló orvosi tekintélyek ajánlják.

Évad május 20-tól szeptember 20-ig.

Az évad kezdetétől június 15-ig és augusztus 15-től szeptember 20-ig tetemesen olcsóbb árak. Félvilágosítással szolgál és kívánatra prospektust küldöz fűrdőigazgatóság. Állandó fürdőorvos **Dr. Rhorer Aladár** m. főorvos. Turesai Károlyfalva különösen mint gyógyjárvány esetén (tróvizi) ajánlható. Megrendelések olyan városokból, hol külön raktár nem létezik, a fűrdőigazgatósághoz Turesára intézendők. Posta- és távirati állomás helyben. Vasúti állomás Felső-Eő, a szombathelyi-pinkai fői vonalon, hennan 30 percesnyire (56 klnt.) fekvő fűrdőbe a közlekedést kényelmes ber-és társasokocsi (omnibusok) tartják (600 egy négyüléses berkoesi. Ár 4 korona 50 fillér. társasokocsin egy hely 50 fillér. Jegyek válthatók a vasúti kataloznál Szombathely és Felső-Eő között. 166-10

KLYTHIA a bőr ápolására

szépitésére és finomítására **PUDER**

Legelőkelőbb illűzeti, hat és társalko Puder. Vegyileg analizált és ajánlja **Dr. Pohl J. J.** orv. kir. tanár által Bécsben. Elismert levelek a legjobb körökben minden pohozhoz mellékelve vannak.

TAUSSIG-GOTTLIEB

es. és kir. udv. colletie szappan és illatszerek Bécs. Főraktár: BECS, I. Wallfischgasse 3. Kapható a legtöbb illatszere-, gyógyszerkereskedésben és Gy. Bécsben. Nagy-KANIZSÁN: All és Böhm Kécsk M. Hór és Kreiner Gyula cégekhez.

Balaton-Almádi

természetes gyógyfürdő az Országos Magyar Kneipp-Egyesület vezetése alatt. Fűrdőmegnyitás: június 4-én.

Kneipp és Rikli-kúra teljes berendezéssel Kneipp-öntőház, Lógsátrak, Lógfűrdők, Napfűrdők, Gőzfűrdő és Balatonfűrdő.

Szakértők általi szakvizsgálás és orvosi gyógykezelés a légsátrak, lég-és napfűrdők, Kneipp-öntések és egyéb alkalmazások igénybevételé mellett, étkezésért, lakásért és kiszolgálásért, szával teljes ellátásért számolnunk és hetenkint 16 kor fűrdőbe a fűrdő igazgatóságnál, miben a kurtaxa is befoglaltatik. Almádi a magyar ősfüstangor északi partján, a Balatonnak legszűkebb pontja. Pormentes tiszta hegyi és tavi levegő. Nagyszerű napos és árnyékos hegyi lapályi gyönyörű sétányok. Nagy és szép arnyárdok gyönyörű kiránduló helyek gyalog, gőzhajón és kocsi. Siófoktól naponta kétszer gőzhajó-közlekedés. Veszprémtől Bakonon 7 óra alatt érhető el. A Kneipp- és a Rikli-féle gyógykezelést az országos Magyar Kneipp-Egyesület látja el. Minden föltalálható min Vaidosban. A magyar ember ezennél nem könnytelen egészségének helyreállítása végett pénzét külföldön elköltegni. Almádi-eggyüttel kitűnő balatoni fűrdő és kedélyes nyaralóhely, elegáns (500-600 tagból álló) magyar társasággal, melyben mindeuiki kitűnően orzi és föltalálja magát. Posta és távirati helyben. Bővebb föltalálással és prospektussal a fűrdőigazgatóság szolgál.

A „KRISTÁLY”-Szt. Lukácsfűrdői
hegyiforrás nagy mélységből fakadó, állandó összetételű, igen tisztá, kalcium- és magnézium-hydrocarbonatós ásványvíznek minősítendő.

Lattám: *Áron Váró, K. Vinkler Lajos*

Richter-féle **Horgony Pain Expeller**
Liniment, Capsici comp.

Ez az érzékeny bőrt érintő és a fájdalomcsillapító beborzításokat alkalmazták köszvényes, ízületi, társasokocsi, megfűrdőkben és az orvosok által beborzításokhoz mindig gyakrabban használják. A Richter-féle Horgony Pain Expeller gyorsan Horgony-Liniment elvezetéséből semmit sem ér, hanem igaz népszerű házi szer, melynek az összetételében csak a legfinomabb 40%, 70% és 10%-os arányban állnak másként mások győztesorlatban használhatók. A Richter-féle Horgony Pain Expeller gyorsan Horgony-Liniment elvezetéséből semmit sem ér, hanem igaz népszerű házi szer, melynek az összetételében csak a legfinomabb 40%, 70% és 10%-os arányban állnak másként mások győztesorlatban használhatók.

RICHTER F. Ad. és társa, RUDOLSTADT

Padlózatok mázolásához

- O. FRITZE Borostyánkő-olaj lakfesték
- O. FRITZE Borostyánkő-olaj lakfesték
- O. FRITZE Borostyánkő-olaj lakfesték

tehát használatban a legelőkelőbb

Raktárak Nagy-Kanizsán:

NEU és KLEIN fűszerkereskedésében - FIALOVITS LAJOS butorraktárában.

Hirdetmény.

A **csáktornyai villamostelep** — egybekötve **gőzmalommal és fürdővel** — mely Csáktornya nagyközséggel már 33 évre szóló szerződéssel bír

folyó évi június hó 18-án délelőtt 9 órakor

a csáktornyai telekkönyvi hivatalban nyilvános árverésen el fog adatni. Bővebb felvilágosítással készséggel szolgál a villamostelep és gőzmalom r. t. felszámoló bizottsága.

Hatóságilag engedélyezett

VÉGELEADÁS

8736/1900. sz. végzéssel.

ALKALOM OLCSÓ BEVÁSÁRLÁSHOZ!

15 év óta fennálló

divat-, vászon- és posztó üzletünket véglegesen felosztatjuk,
minek folytán hatóságilag engedélyezett teljes

végeladást

rendezünk. Eladás csakis készpénzfizetés mellett.

Fantl Testvérek

Nagy-Kanizsa.

A modern therapiában az orvosok mindinkább a természetes gyógyvizek használatát, ezek között különösen a maga nemében páratlan

Ferenc József

keserűviz

Kapható: Rosenfeld A. és fia Marton és Huber cégeknél.

ajánlják. A Ferenc József keserűviz már több mint husz év óta van használatban a egy családban sem szabadna annak hiányoznia.

Emlékkönyvek, Fényképalbumok
Képes levelezőlapok, Diszlevélpapírok
Íróasztalgarnitúrák

a legnagyobb választékban a legutányo-abbban kaphatók

Fischel Fülöp könyvkereskedésben. N.-Kanizsán.

Szerkesztőség:
Városház-épület, Fischel Fülöp könyvkereskedésében.

Szerkesztővel értekezni lehet naponta délután 4—5 óra között.

Idő-intézkedés a lap-szemléli részre vonatkozó minden közlemény.

Kiadóhivatal:
Városház-épület; Fischel Fülöp könyvkereskedésében.

ZALA

Politikai lap.

Megjelenik NAGY-KANIZSÁN hetenként kétszer; vasárnap s csütörtökön.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre 12 korona
Félévre 8 korona
Negyedévre 5 korona

Nyiltár példányra 20 fillér

Külföldiek, valamint a hirdetések vonatkozásában Fischel Fülöp könyvkereskedésébe intézendők.

Bármetlenül levelek csak ismert kasszából fogadtatnak el.

Egyes szám ára 20 fillér

Nagy-Kanizsa, 1900.

Felolvasó szerkesztő: Szalay Sándor
Szerkesztőtárs: Mévész Lajos.

Csütörtök, június 14.

A falusi r. kath. népiskolák bajai.

A népiskolai közoktatás tárgyában alkotott 1868. évi XXXVIII. t.c. életbe lépté óta 30 esztendő zajlott le. Harminc esztendő oly hosszú idő, mely óta majdnem egészen új generáció foglalja el a létért való küzdelemben elhullott harcok helyét; egész egy emberöltő.

Ha tudjuk azt, hogy a most hivatkozott törvény mily szigorú elveket tartalmaz a népnevelés emelésére; ha tudjuk, hogy a törvény az alsóbb nép-reteg általános nevelését, a közművelődés áldást hozó megvalósítását és megteremtését célozza; akkor feltétlen elismeréssel kell, hogy adózzunk annak a kormánynak, mely ezt a törvényt megalkotta és életbe léptette. Csak egy a hiba, az: hogy valamint többi üdvös törvényeink, úgy ez sem hajtatik mindentülig végre.

Nem vagyunk pessimisták, s így nem ügyekezünk elhomályosítani azt a fényt, mely népoktatásunk terén derengeni kezd, sőt talán elpalástolnánk oly jelenségeket, a melyek az általános

magyar közművelődésre árnyékot vetnének; de akkor, mikor biztos tudatában vagyunk annak, hogy a tespedés, az alsóbb néposztály elődeitől átöröklött érzéketlenség szülte negligatió ki-küszöbölésére mi sem történik; akkor — engedelmet kérünk — feljajdulunk elkeseredésünkben, hogy hát tulajdonképpen mit hoz az a kétes bizonytalan jövő? Ez a kérdés nemcsak időszerű, de jogos is.

Mert hisz úgy látjuk a népnevelést falusi r. kath. népiskoláinknál — tisztelt a kivételnek — mint az ezelőtt 30 évvel volt. A tanulók rendszertelen és rossz nyilvántartása, azok mulasztásainak helytelen kimutatása és az ebből származó fejtelenség a mulasztók szülői, gyámja, vagy munkaadóival szemben követendő eljárás körül, nemcsak hogy alkalmasak arra, hogy falusi népiskoláink állandóan üresek maradjanak, hanem mintegy alkalmas eszközkép tűnnek fel előttünk annak öregítésére, hogy a maradiság sötét korszaka üljön lidérvnyomásként a század haladni vágyó gyermekein.

Hogy a fent röviden festett tények csakugyan fennforognak, hogy az 1868. évi XXXVIII. t.c. még általánosságban sincs végrehajtva, azt bizonyítani felesleges azok előtt, kik a gyakorlati életben a tanítás, a népnevelés stádiumát közvetlenül ismerik; nem is azt akarjuk jelen sorainkkal illusztrálni, hanem a feljajdulás ez uton való megnyilatkozására az a tudat vezérelt, hogy rámutassunk azokra az okokra, melyeknek elhárítása más állapotokat teremtené.

Szerintünk a falusi r. kath. népiskoláknak nincs gazdájuk. Az egyházmegyei főhatóságok, melyeknek mondjuk — kezdeményezésére az ily intézetek az illető községi lakosság áldozatkészsége mellett felállítottak, jórészt sem anyagi, de még erkölcsi tekintetben sem törődnek semmivel, mi az ily intézetek gyarapodását vonná maga után és az előbbre haladott igényeket volna hivatva kielégíteni.

Az egyházmegyei főhatóságok, melyek felügyelete, vagy jobban mondva fel nem ügyelete alatt a cikkünk tár-

TARCZA.

Védelem.

Bármit szőljön is a világ,
Bár mint szidja az angol:
Engem bánt e sok ócsárlás,
S mindannyiszor lehangozt.

Britt terjeszti legjobban a
Szent zászlóság varázsát.
Sok nagy tette jelzi nemes,
Szép lelkeké hatását.

Népjogot s közrendet állít
Hejre ő most Transzválnban.
Ha angol nincs: fejtelenség
Dul a barok honában.

S nézetek csak Indiára,
Tekintetek a népet:
Szabad neki éhen halni,
S élvezheti a — békét.

Azt az áldott, örök békét,
Hol senki sem zavarta.
Lám a dicő szigetsorság
Mások javát akarja!

Bármit szidja is a világ:
Nagy előttem az angol!
S vannak, kiket kegyességre
— Oh, oh! — bánt és lehangozt!

Szegfű.

Tilosban.

Irta: Fülöp Zsigmond.

Nagy lelkendezve futott le a falu egyetlen utcáján Buzaek Pistája, úgy jart keze-lába, mint a motolla, csakugy libegett belé s nagyot kiáltott, ha valakivel találkozott:

— Jönnék a zsandorok!

Ez pedig sokat jelentett abban a kis faluban, a hol csak az urasági kocsis viselt „citra” ruhát s a hol a kiscsibőrn kívül más potentát-közeget soha sem láttak. A nagy kiabálásra aztán megnyiták az ajtókat, kíváncsi asszonynepek tödült ki rajtuk, tekintelve arra, a meről a csendörök jönnek.

Tu ajdonképpen pedig nem arra voltak ők kíváncsiak, hogy milyenek a csendörök, — volt szerencséjük olyanokhoz a bugai vasáron verekedés alkalmával nem egyszer, — hanem mert híre járt, hogy Csörgő Paltit vérbe fagyva holtan találták a Garam partján.

Mikor aztán meglátták azt a sápadt arcú megtört fiatal asszonyt láncokban, vasperecekkel a kezén, egy pillanatra szóhoz sem jöttek, de a másik pillanatban annál nagyobb erővel tört ki a pletyka s utóljára is egymással vesztek össze. A sápadt arcú asszony elfedte az arcát shulló könnyecskéjei ráperregtek kendőjére...

Az urasági vadász, Varga Gábor, két évvel ezelőtt vette el Zsoldos Borcsát, a falu leggyönyörűbb leányát

Szegény volt a leány, oda adta kezét a vadásznak, noha az nem volt olyan szabad, mint a fertő. Mert hát Borcsa szép arcába előbb beletekintett Csörgő Paltit két szerelmes szeme s az az eperfa, mely ott a ház tövében oly sokszor rájuk terjesztette suhogó lombcsarnyát, nagyon sokat tudna beszélni édes együttlétről, szerelmes órákról, csillagos estékről...

De hát Paltit elment katonákhoz, három év pedig jó hosszú idő. Ki tudja, hátha keres magának a városban másikat, szebbet, jobbat, meg módo-sabbat is!

Mikor aztán eljött az a várva-várt nap, melyen egymáséink kellett lenniük, Varga Gábor a csengős lovas kocsi kűnn hagyva a falu végén, elment a leányhoz és megfogta a kezét.

— Szeretsze, édes egyetlenem? — szölt epekedőn.

— Már hogy is kérhet ilyet! mondta a leány kisé sértődve.

— No, mert tudod Borcsa, ha nem akaraz a feleségem lenni, hát még visszalephetsz.

A leány nyakába borult a legénynek és azt mondta:

— Már én csak a kélméd felesége leszek!...

Varga Gábor pedig csengve-bongva hajtoitta be Borcsáék udvarába az uraságék négy felken

Fischel Fülöp könyvkötészete. Nagy-Kanizsán.

Elvállal és készít

mindennemű könyvkötő-munkát

A FÜZÉSTŐL A LEGFINOMABB DISZKÖTÉSIG:

valamint

Passepartout emlék-albumokat diszfeliratoknak, táncrendeket a legfinomabb kivitelig.

Elvállalok továbbá képek, fotografiák, tervek, rajzok és térképek cachirozását, úgy minden e szakba vágó munkát

Törvényték.

— Hivatalos kiadmány. —

1900. B.H. 90.3.

Ő Felsége a király nevében!

A nagykanizsai kir. járásbíró, mint büntető bíróság becsület-értés vétségével vádolt Schapringer Adolt elleni bünt. ben a Lengyel Samu magánvádló által emelt vád fölött Nagy-Kanizsán 1900. évi június hó 5-én Makara Iván kir. albiró, Gerencsér József jegyzőkönyvvezető és a magánvádló képviselője Szalay Lajos ügyvéd részvételével megtartott nyilvános tárgyalás alapján a vád és védelem meghallgatása után következő

Ítéletet

hozott:

A kir. járásbíró Schapringer Adolt 65 éves, izraelita, nagykanizsai születésű és lakos, magyar honos, óras és vésnök, nő, 6 gyermek atyja, vagyonos vádottal bűnösnek mondja ki a B.t.k.v. 261. §-ába átköző becsületserítés vétségében, a mit az által követett el, hogy 1900. évi április hó 28-án Nagy-Kanizsán a Reich-féle gyógyszerárban és annak útján előtt az utcán Lengyel Samu gyógyszerészség nagykanizsai lakost meggyalázó - kifejezésekkel illette, s ezért a B.t.k.v. 261. §-a alapján az ítélet jogerőre emelkedésétől számított 15 nap alatt különbeni végrehajtás terhe mellett az 1892. évi XXVII. t.c. 3. §-ában előírt célokra fizetendő, behajtatásig esetére pedig a B.t.k.v. 53. §-a értelmében 3 (három) napi fogházra átváltoztandó 30 (harmincz) korona pénzbüntetésre ítéli.

Elmarasztalja továbbá a kir. járásbíró Schapringer Adolt vádlottát Lengyel Samu magánvádló részére 20 (husz) korona büntügyi költségnek 15 nap alatti és végrehajtás terhe mellett leendő megfizetésében, az államkincstár részére pedig a még felmerülő büntügyi költségeknek az 1890. évi XLIII. Cezikkben előírt módon leendő megtérítésében, — s a B.t.k.v. 277. §-a alapján elrendeli, hogy ezen ítélet indokait, együtt jogerőre emelkedése után a Nagykanizsán megjelölt „Zala” című hetilapban a vádlott költségen egyszer közletetésék s a vádlott költségen a hetilapi közletelés költségeit ennek vele leendő közlésétől számított 15 nap alatt és végrehajtás terhe mellett magánvádlónak megfizetni. Végül magánvádló képviselőjének díjai saját fele ellenében 20 (husz) koronában megállapíthatnak.

Indokok.

Lengyel Samu a B.t.k.v. 261. §-a alapján becsületserítés vétsége miatt azert emelt vádat Schapringer Adolt ellen, mert ez őt 1900. évi április 28-án reggeli Reich-féle gyógyszerárban és még az utcán is „maga kocsis, gazember, maga semmi itt a gyógyszerárban, maga anarchista” és más-efele gyalázó kifejezésekkel illette.

Schapringer Adolt védelmére előadta, hogy a jelzett reggeli sulos beteg nejkének sürgős orvososságot készítetni ment el a Reich-féle gyógytárba, hol az orvosi vényt elkészítene véget a magánvádlónak átadta, neki a nevet is megmondta és eltávozott. Kévs idő múlva az orvososságot visszament, de a magánvádló úgy az orvososság, mint az orvosi vény kiszolgáltatását megtagadta azzal, hogy őt nem ismeri, noha őt nevet ismét megmondta. E miatt az utóbbi már neje beetsége és az elmúlt éjszakái almatlanság folytán amugy is izgatott volt, indulatba jött és a magánvádló ellen kiakadt, de arra izgatottsága miatt nem emlékszik, hogy miket mondott.

A hit szült kihallgatott Pongrácz János, Magori István és Mayer Józsefnek tanúk vallomásai alapján be van bizonyítva, hogy midőn a magánvádló megtagadta a vádlottnak úgy az orvososság, mint az orvosi vény kiadását, a vádlott indulatba jött és a gyógytárban azt kiabálta a magánvádlónak „maga nem gyógyszerésznek való, maga nem is ember, hanem gazember, alább való, a kocsiánál és béresnél”, s még mikor távozott, az utcán az ajtó előtt is ily kifejezéseket hangzatosított. Igazo va leirt továbbá az is, hogy a magánvádló csak azért tagadta meg az orvososság kiszolgáltatását, mert a vádlottal nem ismerte és a vádlott a felhíásra nem

mondta meg nevet, hanem csak azt mondogatta „ugy is ismer, mert csak az imént voltam itt”. Tekintve, hogy a vádlottnak a magánvádló ellen használt kifejezései meggyalázók, s ennélfogva a vádlott cselekménye a B.t.k.v. 261. §-ában meghatározott becsületserítés vétségének tényálladékat kimeríti és tekintve, hogy a vádló járvára beszámítást kizáró ok fenn nem forog: Schapringer Adolt vádlottat a tenlebb megjelölt vétségben bűnösnek kimondani, és ezért a B.t.k.v. 261. §-a alapján elítélni kellett.

A büntetés kiszabásánál enyhítő körülményekről méltatta a kir. bíróság a vádlott előrehaladott korát, nagy családját és azt, hogy ingerült és izgatott állapotban volt, mert, miután az ő üzlete közvetlen a Reich-féle gyógyterár mellett van, és miután az orvosi vényt csak fél órával azelőtt személyesen vitte oda, — magánvádló azon kívánságát, hogy nevet újból megmondja, csak fölösleges zaklatásnak, ingerkedésnek vélhette, a mi amugy is ingerült kedély állapotát még jobban feligazgatta. Viszont azonban súlyosító körülményként tekintetbe kellett venni, hogy a vádlott ugyanily vétség miatt már volt büntelve.

Mindezeket egybe véve és a vádlott vagyoni viszonyait is figyelembe véve 30 korona pénzbüntetés felállítását megfelelőnek. A vádlott elmarasztalását a felmerült és még lemerülő büntügyi költségekben a B. P. 480. §-ban magánvádló képviselőjének díjai megállapítása pedig a B. P. 485. §-án alapszik. Minthogy a tárgyalás során a magánvádló azon kérélmel terjesztette elő, hogy a hozandó ítélet a vádlott költségein a helybeli „Zala” című lapban a vádlott költsége közletetésék, ez a B.t.k.v. 277. §-a alapján elrendelendő volt.

Nagy-Kanizsán, 1900. évi június hó 5.
(P.H.) Makara Iván
Kir. aljárásbíró.

XX

HIREK.

Bírósági előléptetések. Varmegyénk területén a bíróságok körében a következő előléptetések történtek: Philipp János letenyei kir. járásbíró a VII-ik fizetési osztály első fokra tába, dr. Neusiedler Antal nagykanizsai, Szalay László egerszegi kir. írvesszékí bírák és Szupits Antal zegerszegi kir. járásbíró a VIII-ik fizetési osztály első fokozatába; dr. Révy Soltán zalaegerszegi kir. alügyész, Görömbei Balázs keszthelyi, Hul József alendvai, Makara Iván és Gózonny Sándor nkanizsai, dr. Strausz Sándor zegerszegi kir. albirak a IX-ik fiz. osztály első fokozatába, Sperlágh Geza zegerszegi, dr. Grün Gyula tapolcai, dr. Dréven Lajos nagykanizsai, dr. Fischer József és Sziberi Gyula perlaki, dr. Szegő Hugó esaktornyai, Ajkay Miklós keszthelyi, Futas József zalaegerszegi kir. albirak, dr. Kendi Elemér nkanizsai kir. alügyész a IX-ik fiz. osztály második fokozatába; Harris Andor zalaegerszegi kir. ísvesszékí a XI-ik fiz. osztály első fokozatába; Horváth Antal zalaegerszegi telekkönyvvezető a X-ik fiz. osztály második fokozatába és Lusztig Samu alsó-lendvai kir. bírósági írnok a XI-ik fizetési osztály első fokozatába léptek elő.

Gyémánt mise. Vognronca Antal praetátus, veszprémi székesegyházi apát-kanonok múlt héten tartotta Arácsón 60 éves misés papságának jubileumát. E ritka ünnepélyen jelen volt a veszprémi káptalan, élén Hornig Károly báró püspökkel és az egyházmegyei papság nagy számban volt képviselve. Ugyancsak ott volt Fenyvesy Ferenc főispán, Csértán Károly zalamegyei alispán és sok más notabilitás. Reggel 10 órakor a Szeretetházból indult ki a jubiláns, Hornig Károly báró manuaktorsága mellett körmenettel az unjonan restaurát arcai templomba, hol diadalkapu várta az érkezőket. Megható volt, amint a 83 éves praetátus mise előtt elenekelte a Te Deum-ot. Jó benyomást keltett, hogy a fényes segédlettel tartott mise alatt a követő püspök mint manuaktorság segédkézelt. Evangelium után Perényi Antal árvaházi igazgató tartott ünnepi beszédet, melyben méltatta a jubiláns életet — érdemeit. Mise után mindenki vietedt az ősz főpap áldását elnyerni. A templomi ünnepség befejezése után a jubiláns mintegy 100 teriekű fényes ebrdet adott a

főred Esterházy szállóban, hol szebbnél szebb telköszöntők hangzottak el. Első volt Hornig püspök az apostoli királyra. Kemeő Ferenc nagyprépost a jubilánsra mondott ragyogó beszédet. Utána felkelt a galambfejű gyémántmises és meghatottan köszönté meg püspökének kegyet, majd a káptalanra, papárságra, nyoszolyó asszonyaira és szónokára emelte pobarát. Igen szép beszédekét mondtak még: Fenyvesy főispán, Csértán alispán, Schreiner János káptalani jószágkormányzó, Haibig Cyprian benedek apát és még sokan. Az ünnepi társaság csak az esti órákban távozott el Fűredről egy ritka nap és fényes ünnep kedves emlékeivel.

Találkozás 25 év után. Halis István nagykanizsai v. tanácsos, főlkéri volt iskolatársai, kik vele 1875-ben Nagy-Kanizsán a piaristák gymnasiumában érettségi tettek, hogy huszonöt éves találkozásukra augusztus 18-án déltűn 3 órakor a nagykanizsai Szarvas szállóban megjeljenek.

Névmagyarosítás. Bergl Pál a nagykanizsai íz. hítközség pénztárosa, vezetéknevet belügyminiszteri engedéllyel „Biro-ra” magyarosította.

Szabadságoltás. Botka Ferenc a zalaszentgróti járás főszolgabírája betegség miatt július hó végéig szabadságot nyert, mely időre a járás vezetésével Blaha Sándor járási szolgabíró bízattat meg.

Halálozások. Botfy Lajos Zala-Egerszeg nagytevékenységu és közszeretettel környezelt polgármestere, június hó 9-én váratlanul meghalt. Az utóbbi időben betegeskedett ugyan, de egészségét megint visszanyerte oly mértékben, hogy átvehette hivatala vezetését. Most éppen nem várta halálát senki sem. Még csak 52 éves volt, de ebből az életéből három évtizedet is többet szentelt a közéletnek. A megyei törvényhatóságban mint ritka nagy buzgalmu tisztviselő, förhetetlen lelki eregu munkás dolgozott mindaddig, míg fizikumá annyira meg nem rongálódott, hogy kegytelen volt nyugalmomba vonulni. Ekkor arany érdemkereszttel tüntették ki. A zegerszegi polgárok bizalma azonban nem hagyta őt pienni; mint nyugalmazott megyei első aljegyzőt megválasztották polgármestere öknék. Ezen a pozícion is odaadással fogott munkához és Zala-Egerszegnek meglehetősen megzayart budget viszonyait csakhamar a helyes kibontakozás medrébe vezette. Mint a fele maga erejéből emelkedett férfi, teljes lélekkel élt minden vállalkozásnak, amibe fogott; s lelkes munkájának rendezés meg is volt a sikere. Bizonyítja ezt Zala-Egerszegnek reális alapon való haladása, föllendülése az ő regimje alatt. Halálával bizonyára érzékeny ír támadt a haladók ama lelkes csapatában, melynek Botfy Lajos egyénisége volt vezető szelleme és első munkása. Elvesztése mindenkül mélyen érintett, de bizonyára legmélyebben a mi 87 éves Botfy Károly bátyánkat, városunk nyug. erdömasterét, aki az elhunytban szerető hátás fiát gyászolja.

Külk. Béla. Mészáros, városunk egyik köztisztelőben állott iparosa folyó évi június hó 9-én hossza sorvasztó betegségu után életének 43. éjében elhunyt. A boldogult igazgatósági tagja volt a Délzalai lakarekpenztársulat kapcsolatos önszegélyező szervezeteknek és ceudes, barátságos modorával sok jó barátta tett szert. Temetése vasárnap déltűn városunk lakosságának impozáns részvéte mellett ment végre. Koporsóját a következő korszoruk díszítetté: Felejthetetlen ferjem és jó Atyám — Isten veled; szeretett sógoromnak — Pauer család; szeretett sógorunknak — Kozma és Csikos; szeretett Bélanknak — Szavári család; a jó barátának — Neu Albert és családja; szeretett kománknak — Rathman Menyhérti és neje.

200/1900. végrh. sz.

190-1.

Arverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. tcz. 102. § értelmében ezenel közhirre teszi, hogy a nkanizsai kir. bíróságnak 1900. évi V. 277. 379. 390) sz. végzése következtében dr. Rothschild Samu és Dr. Friedl'Odón ügyvéd által képviselt Keszler Teréz, Nion K. gyár, Beimel és Basch cég javára Vermes Dávid és Vermes Dávidné ellen 800, 250, 250 kor. s jár. erejéig 1900. évi március hó 20-an fogantatott kielégítési végrehajtás ujan le és felülfogalt és 628 koronára becsült különféle szobabutorokból álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a nagykanizsai kir. járás-bíróság 1900. évi V. 277) számú végzése folytán Nagy-Kanizsán a helyszínen leendő eszközésére **1900. évi június hó 25. napjának d. u. 4 órája**

határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. § értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el foguak adatni.

Kelt N. kanizsán, 1900. évi június hó 14-én.

MAXIMOVITS GYÖRGY
kir. bírósági végrehajtó

3004/tk.1900

191-1

Arverési hirdetmény.

A nagykanizsai kir. törvényszék tkvi osztálya részéről közhirre tétetik, hogy Schwartz és Tauber cég végrehajlatának Günsberger Sándor és neje Weisz Pepi végrehajtá-t szanvedő dióskáli lakosok elleni 480 kor. 90 fillér tőke, ennek

1896. évi november hó 23. napjától járó 5%, kamatai, 24 K. 30 fill. árverés kérelmi, 34 kor. 52 fill. árverés fogantatásai, 11 K. jelenlegi, továbbá csakis Weisz Pepi ellen fennálló 167 K. 46 fill. per és végrehajtási, 43 K. 50 fill. újabb per, 28 K. 40 fill. végrehajtás kérelmi és a még felmerülő költségek iránti végrehajtási ügyében a lemt nevezett kir. törvényszék területéhez tartozó az unjakabfai 226 sz. tkben + 268 hrsz. 130 koronára becsült felső ungi bezyi szőlő, — továbbá u. azon tkben + 270 hrsz. alatt felvett s 1592 ko onara becsült u. ottani szőlős pince

1900. évi július hó 9. napjának d. e 10 óraker

Dióskál község házánál Dr. Rothschild Samu helyettesi ügyvéd vagy helyettese közbejöttével megtartandó nyilvános árverésen eladatni fog.

Kikiáltási ár a fentebb kitelt becsár.

Árverezni kívánók tartoznak a becsár 10 % -át készpénzben vagy óvadékképes papírban a kiküldött kezéhez letenni.

Kelt N. Kanizsán, a kir. tszék miot telekkönyvi hatóságnál, 1900. évi május hó 12-ik napján.

GÓZONY, kir. tszéki albiró.

Laptulajdonos és kiadó:

FISCHEL FÜLÖP

Vendéglő bérbe adás.

Nagy-Kanizsán az Arany-János és Kinizsy-utczák sarkán élénk forgalmu helyen fekvő jó hirnévű

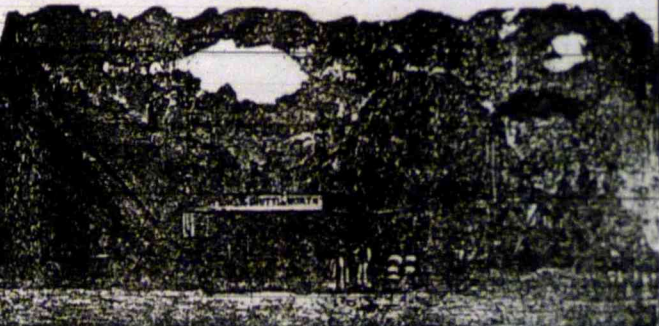
Bajor László féle

vendéglő családi körülmények folytán bérbe adandó.

Bővebb felvilágosítás szereshető Bajor László tulajdonosnál Nagy-Kanizsán.

Clayton & Shuttleworth
mezőgazdasági gépgyárosok © Budapest Váci-körút 63. sz.
által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzesplőgép-készletek
továbbá járgány-csőplőgépek, lóhara-csútlók, tisztító-posták, konkolyozók, kaszáló-és aratógépek, számanyútlók, boronák.

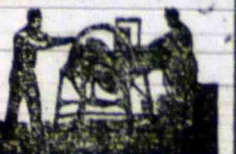

"Columbia-Drill"

legjobb sorvetőgépek, szecsavágók, répvágók, kukorica-morszók, daráló, őrlő-malmok, egytetemes acél-akák.

Részletes árjegyzékek kérésre ingyen és bérmentve küldetnek.

Lincolni törzsgyárunk a világ legnagyobb locomobil- és csőplőgép-gyára.

Meghívó.

A „Pacsa és Vidéke Fogyasztási Szövetkezetnek“
1900. június hó 17-én d. u. 3 óraker
a pacsai nagyvendéglő termében tartandó

ÉVI RENDES KÖZGYÜLÉSÉRE.

T Á R G Y S O R O Z Á T :

1. Az igazgatórág és felügyelő-bizottság jelentése az 1899. évi üzlet eredményéről és a mérlegről.
2. A számadani felmentés megadása.
3. Hivatalos közlöny kifejelese.
4. Az alapszabályok 33. § értelmében a kilépett igazgatósági tagok helyett újabb tagoknak megválasztása.
5. A felügyelő-bizottsági tagok megválasztása az alapszabályok 40. §-a értelmében.
6. Indivány a „Hangya“ központi fogyasztási szövetkezelbe való belépésre nézve és ebből kifolyólag az alapszabályok esetleges megváltoztatása.
7. Határozat a hátralékos üzletrészek behajtására nézve.
8. Egyebb ügyek és indítványok.

Kelt Pacsán, 1900. június hó 9-én

az igazgatóság

Hirdetmény.

A csáktornyai villamostelep — egybekötve **gőzmalommal és fürdővel** — mely Csáktornya nagyközséggel még 33 évre szóló szerződéssel bir

folyó évi június hó 18-án délelőtt 9 óraker

a csáktornyai telekkönyvi hivatalban nyilvános árverésen el fog adatni. Bővebb felvilágosítással készséggel szolgál a villamostelep és gőzmalom r. t. felszámoló bizottsága.

Szerkesztőség:
Városház-épület, Fischer Fülöp könyv-
kereskedésben.
Szerkesztővel értekezni lehet naponta
kint d. n. 4—5 óra közt.
Ide intézendő a lap eszlemi részére
vonatkozó minden közlemény.

Kiadóhivatal:
Városház-épület, Fischer Fülöp könyv-
kereskedésben.

ZALA

Politikai lap.

Megjelenik NAGY-KANIZSÁN hetenkint kétszer: vasárnap s csütörtökön.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egész évre 12 korona
Félévre 6 korona
Negyedévre 3 korona
Nyilatkozó papíra 20 fillér
Külföldiek, valamint a hirdetőkre
vonatkozó Fischer Fülöp könyvkeres-
kedésbe intézendők.
Bérmegtelen levelek csak ismert kasszá-
ból fogadjatnak el.
Egyes szám ára 20 fillér

Nagy-Kanizsa, 1900.

Feloldó szerkesztő: Szalay Sándor
Szerkesztőtárs: Kévécz Lajos.

Vasárnap, június 17.

Városok kongresszusa.

(A Rendőri Lapokból.)

... felhatalmaztatika
b. ügyminiszter, hogy
a rendőrkapitányok
hivatali és szolgá-
lati viszonyát úgy
a rendezett taná-
csu városok hely-
hatósága, mint az
illető törvényható-
sággal szemben is a
törvények keretén
belül szabályrend-
let útján rendezze".
(1886. évi XXII. t.
cikk 69. §.)

Lezajlott immár a törvényhatósági
városok kongresszusa is. Es a föld to-
vább forog.

Győr város disztermében összesereg-
lettek a köztörvényhatósági joggal
felruházott városoknak kiküldöttei és
meghánván-vetvén saját érdekeit,
fügyes bajos dolgaikat, reform terveiket,
homboldogító javaslataikat: szépen
hazautaztak. Egyéb baj nem történt.

Tagadhatatlan, hogy sok érdekes
nézetet hallottunk elhangzani; voltak
magyas, okos felszólalások is, — de

nem a rossz akarat szól belőlünk, —
kimondjuk őszintén, nem egy felszó-
laló bámulatos valóságot árult el fel-
lalásával. A mit ottan elmondottak, azt
reassummálni, még röviden összevontan
előadni is: nehéz feladat lenne

Oly sok félék, annyira rendszernél-
küliek s — ismétlésekbe visszacsök-
olykor pedig — annyira hézagosak
voltak a hozzánk eljutott tudósítások
— a melyekben mi egyedül a közpon-
ti ujságokra támaszkodhattunk, — hogy
őszintén óhajtottuk volna, hogy a czi-
meres városok értekezletünket a fővá-
rosban tartották volna meg, mert itt
oly fórum előtt számoltak volna be
észleleteikkel, a mely egyetlen momen-
tumot sem hagyott volna figyelmen
kívül.

Hogy a törvényhatósági joggal fel-
ruházott városok jónak látták ezuttal
a maguk körében mulatni, s kizárni az
értekezletből a rendezett tanács váro-
sok képviselőit, akik között pedig talán
szintén került volna egy-egy tapasztalt,
tanult, műveltebb elme, a mely a ta-

nácskozás tónusára nemcsak zavarólag
nem hatott volna, de sőt a tárgyak
egyikét-másikat a törvényhatósági el-
mék nagy bámulatára előbbre segíthet-
te volna; azt nem vehetjük tőlük rossz
néven. Nálunk a demokracia csak a
papirosan van meg, egyébként a kinai-
aknál is kínaiabbak vagyunk.

Ámde hogy e sok érdekes téma kö-
zött — gondolom — ma a közigazga-
tás egyik legérdekesebb ikertestvéréről
— mert egy testnek még a jelenlegi
közös kalap alatt sem tekinthetjük a
közigazgatást és közrendészetet; —
a rendőrségről esett éppen a legkeve-
sebb szó, azt a legőszintébben sajnál-
juk.

Csak sajnáljuk; de nem csodálkoz-
nak rajta! Hiszen az összes kongressz-
szusi tagok között egy — talán éppen
egy! — rendőrkapitány volt jelen a
törvényhatósági városok derék rendőr-
főkapitányai közül. Sőt nekem ugy
rémlik — lehet hogy csalódom, — hogy
maga a győri főkapitány dr. Angyal
Armánd kedves barátunk sem vett

TARCZA.

Midón bucsuzkodtunk.

Midón bucsuzkodtunk, fájón... hosszasan...
A mikor azt a nagy, szent enkiút fogadtam,
Oly szépen nézett rám égszínkék szemével...
Nem felejttem soha; Isten úgy segítjen! —

Olyan volt, mint egy szép, szenvedő madonna
Száthullt glóriákkal és szőke hajszal. —
Az utolsó csókot, égető hevélvel...
Nem felejttem soha, Isten úgy segítjen! —

S amikor elváltunk fájó érzeménnyel...
Sok szép édes emlék- s még több tört remánnyal...
Egy izonyon érte nyilatát szivemen...
Oh én est az érzést sohasem f lejttem!

Somlyó Zoltán.

Titkos jótétemények.

Írta: Nagy Samu.

Ólt vala a jámbor Ali Kán, kinek szakálát
és éveinek számát nagyra növezsse Allah, szellős
kioszkjának ruganyos pamlaiban, keresztbeönt
lábakkal. Illatos nargilléből szórakozottan szip-
pantott egyet-egyet a hosszasan szürösölgette
párolgó fekete kávéját. Álmos szemei pedig a
kioszk alatt laukadtan pihenő tenger végteien

sikján kalandoztak s míg így minden érzékét
lekötötték a külvilág jelenségei, paradicsomi bold-
ogságra vágyó lelke bejárta a hetedik menny-
ország minden rejtett zugát A képzelet kvártélyt
csinált Ali Kán teste számára.

E képzelet utazás után jogcimeit kezdte meg-
alapítani Ali Kán, melyeknek alapján magát a
hurikkal enyélgők társaságába fel akarta vé-
tetni.

— Mosakodtam a szent Korán parancsa sze-
rint. Megjártam az utat kétszer Mekkáig. Gúlbabát
is meglátogattam. Jótékonyságot is gyakoroltam.
A bűjűket megtartottam. És a mi fő, a mi Allah
előtt is — dicséretessék az ő szent neve — legtöb-
bet fog nyomni a lábba: a kezem alá bizott
igazhitűeknek legjobb tehetségem szerint gondját
viseltem és bizony mondom, hogy mindaddig,
míg én ráu hallgatnak, gyarapodni fognak Isten-
félemben és jámborságban!

Hogy az egész történetet megértjük, tudnunk
kell, hogy Ali Kán elnöke volt a perai igazhi-
tűek taborának. Épen ezen minőségében szándé-
kozik őt háborgatni ebrén-álmódásában a dühö-
sen berontó szakalás muzulmán, kiben a szép
hangu muzineire ismerünk. Már az ajtón kívüli
kezdi el dühös mondkáját:

— Szalem! Jó hogy rád találok böics Ali!
Tudod-e mi történt? Ha nem tudod, hát tudd
meg! Végünk van. Itt az ítélet napja! De ne
ijedj meg jámbor Ali, nem az igazi ítélet. Más

történt. Feltörték, kirabolák! Mindent elvittek
A szegények kasszáját a mecsetben! De há
csoda? Jól tette a gazember. Hát ki látott már
kasszát az ablak mellé a falba vágni? Mit tehe-
tet az a tolvaj?! Egy penicillussal beszurkált
tiz call mélyen, aztán kész! Kiszedte a mi benn
volt. Most aztán üres a kassza, a melyikbe min-
denki titokban szokott egy-két piasztert belecsusz-
tatni. Hej! tudom fog majd dicsőkedni a gazdag
Musztafa, meg a hosszú lábú Köprili-bég, hogy
bizony ők épen tegnap dobtak bele vagy ötven
piasztert!

— Csak csendesen, fiam muezin! Ne olyan
hevenyén! — szólt Ali, a böics. — Gondoljuk meg
közelebről a dolgot. Allah...

— És a többi! — kiált közbe a türelmetlen
muezin.

Ali Kán savanyu urcot vágott s bal kezével
megvakarta jobb füle tövét.

— Csak okosod, te bülbülszavu kántorja a
perai igazhitűeknek. A tény az, hogy a kasszát
feltörték. Hát bizony édes fiam, ez valóságos
rablás. Megtörtént. Punktum. Most csak az a
kérdés, hogy meg fog-e ez még máskor is tör-
ténni? Mondjuk, volt a kasszában... mit mond-
jak? Tiz piasztert, ha sokat mondok A gazember
ezért: a tiz piasztert veszélyeztette életét és
törte benn a falban bízhetőleg a penicillust is, a
mi, keveset mondok, megérhetett harom piasztert.
No, édes fiam, ez így igen rossz üzlet volt és

!!!SZŐLŐBIRTOKOSOK FIGYELMÉBE!!!

Valódi amerikai ojtó gummi és
szőlő ojtó pamut gyári raktára

ALTÉS BÖHM Nagy-Kanizsán.

Pósta! megrendelések a legpontosabban eszközöltetnek.

részt a kongresszuson, mert különben joggal felteszem a kiváló derék szakíróról, hogy a rendészetet megillető helyről gondoskodott volna a tárgyszózatban. Hogy árságát az alább elmondandó okokból, de meg azon oknál fogva is, hogy nem szakemberek között érdeklődést felszólalásával úgy sem kelthetett volna: éreznie kellett, azon nem csodálkozom.

Hisz minket rendörkapitányokat már megszoktak az autonóm testületben mintegy idegen elemet tekinteni; a kormány közegének néznek, a kiknek legközelebbi államosításával folyton előhozakodnak. Természetesen legkivált akkor, a midőn valamely fontos okból — mint legközelebb a bűnvádi perrendtartásnak életbejuttatása alkalmával is, — személyzettszaporítást kell kérnünk a képviselőtestülettől. Ilyenkor mindig ez a mosolykeltő refrain: jön az államosítás, majd az állam gondoskodik a rendőrségről.

A hamupipóke szánalmas szerepe jut nemcsak a rendezett tanácsú városok, de a hatalmasabb törvényhatósági joggal felruházott városok apró parlamentjeiben is a rendőrségnek.

Igy történhetett meg most is, hogy csaknem valamennyi város a polgármestert, tanácsnokokat vagy főjegyzőket küldötte el a győri kongresszusra. Igy természetes, hogy a közigazgatás egyik legfontosabb tervéről: a rendőrségről, annak jövőbeni reformálásáról, a bűnvádi perrendtartásnak, mint a magyar jogászvilág egyik legújabb vívmányának és érdeklődés tárgyának a rendőrség előtti alkalmazásáról, annak nekézségeiről, vagy előnyeiről szó sem lehetett.

Pedig gondolom, hogy érdekesség

tekintetében — mert ez még az újdonság ingerével is hat, a mit a győri kongresszus többi tárgyairól még az frigység sem mondhat el általánosságban, — gondolom: érdekesség tekintetében a bűnvádi perrendtartás kiváló helyet érdemelt volna azon a fórumon, a hol a városok ügyeit hozzák szónyegre.

De jobbnak látták ezzel elő nem hozakodni. Félték, hogy felszínre kerül az a sok salak, kiesinyes surlódás, féltékenység a mely a rendőség, annak főbb emberei és a városok vezetői között csaknem országos betegséggént dúdul, nagy hátrányára és kárára a mai közigazgatási életnek. A hol pedig ez nincs meg, ott vagy a polgármester, vagy a rendörkapitány — aluszik.

Mert hogy két dudás sohasem fért meg egy korcsmában és két kard egy hüvelyben: az igen régi és találó magyar példabeszéd.

Es hogy a közrendészeti teendőnek a közigazgatási teendővel való minduntalan összezavarásból ma már oly chaosza áll előttünk a dolgoknak, a melyből kitalálni Ariadnefonál nélkül csaknem lehetetlen: ennek az állításomnak, azt hiszem, minden rendőrségi szakember igazat fog adni.

De hogy tárgyunkról el ne térjünk: lestük, nagy érdeklődéssel lestük, hogy a törvényhatósági városok imént lefolyt kongresszusán lesz-e szó a rendőrségről olyan értelemben, hogy ennek jövőbeni helyét a reform tervezetében a jövő közigazgatásában percize megjelöljék. Nem olvastunk erről egyik tudósításban sem annyit, a mennyi várakozásunka csak a legkisebb mértékben is kielégítette volna. Pedig a kö-

zelebbi esztendőben talán minden törvényhatóság kis parlamentjében a leghevesebb vitákat éppen a rendőség újjászervezésének, szaporításának terve, költségvetésének beillesztése, kiterjesztése képezte. Hisz olvashattuk a lapokban, hogy a legtekintélyesebb városok nem szégyenkeztek feliratok után kérlelni, hogy a rendőségük quotájához az államkincstár hozzájárulását kinyerjék, sőt akadtak városok, a melyek a bűnvádi perrendtartás életbejuttatásával felmerülő személyzettszaporítás költségeit egyenesen megtagadták és azt az állam, a belügyminiszeri tárca terhére kívánták irni.

Pedig, hogy mennyire nincs igazuk, azt akkor látnák csak meg, ha a belügyminiszer élne ama jogával, a mely a rendezett tanácsú városokra nézve az 1886. évi XXII. t. cikk 60. §. utolsó bekezdésében kifejezve van, hogy a rendörkapitányi hivatali szolgálati viszonyait jogában áll a belügyminiszternek a városok helyhatóságával és a törvényhatósággal szemben is szabályrendelet útján rendezni.

Nos, ha a belügyminiszer urnak eszébe jutna élni eme törvény szerint biztosított jogával és megtisztítana az összes rendörkapitányi bürokat mind-ama illetéktelenül odantalt közigazgatási teendőktől, a melyeket egyes városok képviselőtestületi polgármestere és tanácsa nap-nap mellett oda összegyűjteni jönnek lát, és elrendelné, hogy csak kizárólag a rendészet ügykörébe tartozó dolgokat szabad jövőben a rendőrhatalóságoknak végezniök s így a felsőbb retorikák megszűnnének egyszerűen rendelkező, parancsoló, de semmit érdemlegesen el nem intéző ama tölcserék lenni, a melyeken által minden, de minden munka a rendörkapi-

rossz spekuláció attól a kutyától. Minthogy ez máskor nysem fog megtörténni, mert rossz üzletet senkisé nem csinál szivesen, elhíhatsz fiam kúrót! tujni.

A kasszát pedig másnapra egy kőmivessel szépen bevakoltatták a további is hullott bele neha napján a kevés piastér.

De a kegyes Ali Kán rosszul számított. A kasszát csak kiírták másodsor is, harmadszor is. A kőmives meg minden héten bevakolta.

Végre megszokták az igazbírók. Hitközsegi gyűlést hívtak össze, a melyen egy tüzesvérű, fiatal mozlim azzal a merész reform-indítvánnyal állott elő, hogy vegyék ki a falból azt a szőben forgó kasszát s állítsák fel a mecset jobb sarkában.

A gyűlés radikális partja kapva a merész újításon, pártolta a fiatal szónok indítványát, csak a bölcs konservatívok, az öregek rázták tagadólág ósz fejüket és simogattak hosszú szakallukat. Nem tudtak magallapodni. Elküldték hát a müezint a jámbor és okos Ali Kánhoz, ki nem jelent meg a gyűlésen; döntösn ő a kérdéses ügyben.

Ali Kán nyugodtan végighallgatta a müezint, aztán nagyot szippantva, lassan, meggondoltán mondta ki bölcs véleményét.

— Mondd meg édes fiam az igazbírók bölcs gyűlésezetének, hogy vagyon a szent Koránban egy bölcs törvény, mely szerint: a ki az utmentén a fészkekől kiesett kis madáriókokat talál s azokat fészkübe vissza nem teszi, a pokolba jut. De hát, mond d édes fiam, hát ha én nem

találom az ut mentén madáriókot, a melyiket a fészkübe emeljek, azért én a pokolba jutok? Ugy-e nem. No látod. Az akkorán azt mondja, hogy a pokolba jutsz, ha a szegények kasszájába mikor a mecsetből kijősz, nem teszel bele egy-két fillert. De ugy-e edes fiam, ha nem találsz szegény kasszát, a mibe piastereket hajigálj, még nem jutsz a pokolba. Ezt mond d meg édes fiam.

— Nem értelek Ali Kán.

— Mond d meg, az izenem, csak hadd maradjon az a kassza ott és ugy; a hogy van! Tudod —oda sugta mosolygva a müezinek — a hol nincs kassza, ott nem kell beletenni. Meg miért ne dicsekedjék tovább a hosszúabú Köprili effendi azzal a száz piastérral, a mit ő beletett.

A müezin hamisan mosolygott, a mi azt jelelte, hogy érti. El is mondta szörül-szóra Ali Kán izenetét a veretiókökről. A többit elhallgatta. Megertettek azt azok így is.

Minden igazhitű jámbor muzulmán mosolygott és dicserie a bölcs Ali Kán mely belatását, eles, a Korán szellemebe hátólok gondiókodásmodját, csak a hosszúabú Köprili effendi adta a haragosat, hogy lezúfóbb is száz piastérét, vitte el az a Papakosztia; száz piastérét, a mit ő dobott bele a titkos adományok kasszájába.

De hiszen van meg akasztófa nagy Törökországban!

Csalódás.

Írta: Mihók Sándor.

A pompában illatozó kert útján egy fiatal-ember boldog; szünte megeredőve folytatja útját valami varázs hatása alatt, a mely szívéből takadt s nyomot hagyott az elegg csinos arcon. Káprázatos és pazar világ lehetett az, a mit elhagyatott óráiban maga elé rajzolt — s ime most a homály es faldalom borította fátyolat szívére. Egy cél után törekedett, csak egyet akart elérni szűbbi a szép álomból még egy parányt sem juttatott szájára a mostoha sors. Ragyózó képzelete elvitte őt a Kárpátok vadregényes bérceitől — a Svájcz szénáillatos temetőjéig, de szíve visszavarázsolta oda, a hol megismerte őt, a magyar tenger, a Balaton egyik kis fekvésű városkájába, a melyben annyit meglegedett és boldog érat éltek együtt, Ó-vele!

Merengéséből edes kis nővere hangja ébresztette föl.

— Miért vagy oly levert, ma édesem? — kérde Margit nővere, s átkarolta az ifju nyakát.

— Oly szomorú vagyok ma édesem, hogy ki sem mondhatom. Fialat életem oly sivár, hogy könyözmem kell, valahányszor rá gondolok.

— Ne töprengj ezen edes fivérem, hisz majd megváltozik minden, minden.....

Az ifju és nővere szótlanul ültek le egy közeli padra; a míg Margit himzésével foglalatkosodott, addig a fiatal ember szívében búvós világosság támadt föl.

tanyi hivatalnok nyakába hull; nos, akkor csaknem bizonyos, hogy a rendőrség mai személyzete is teljesen képes volna megfelelni a kizárólagos rendészeti teendőknél és szükségtelen volna minden javvesztés, panaszkodás, személyzetszaporítás, s a bűnvádi perrendtartás által a rendőrségre háruló teendőket is úgy el lehetne látni a mai személyzettel, mint a kardcsapás.

— Hogy mindezekről a győri kongresszuson nem esett szó, azt csak sajnálni tudjuk, de nem csodálkozunk rajta.

Mint mondtuk: a rendőrség a hampipőke szerepét játssza országsszerte a városok szervezetében és pedig úgy a r. tanácsú városoknál, mint a törvényhatóságoknál.

Azért aggódó szívvel látjuk mi, rendőrkapitányok, hogy a közigazgatás újjászervezéséről felbukkanó reformhírekben rólunk, mint külön szervről sehol sem tétetik említés.

El se tudjuk képzelni, hogy mi lesz velünk a jövőben...

Továbbra is olyan se hus, se hal leszünk, mint voltunk eddig? Hiszen a közigazgatásba szorosán beolvasztott rendőrhatalóság éppen olyan tehetetlen lesz a jövőben, mint a milyen a jelenben. Azoknak különválasztása, külön hatóságok alá helyezése, központi egytetű és céltudatos kormányzás alá helyezése által lehet csak egy gyorsan működő, a kor viszonyainak megfelelő olyan rendőrséget elképzelni, a mely magasztos hivatásának tudatában élve a közaltonszágot olyan nívón tartsa fenn, amely egy kulturállamban joggal megvárható.

Ezt hangoztattuk mi 1883-ban a

székes fővárosban tartott szép sikerű rendőrkapitányi kongresszusunk alkalmával: ily értelmű memorandumunkat meleg biztatással fogadták akkor a magas kormány tagjai is, s vajjon elérjük e azt az időt, a mikor fáradozásunkat és éveken át tartó csüggedetlen munkásságunknak a sajtó terén — valaha gyümölcseit is élvezzük?

Hegedűs Sándor

Szilágyi Somlyó r. t. város rendőrkapitánya.

A vármegye házából.

— Közig. bizottsági ülés. —

Zalavármegye közigazgatási bizottsága havi gyűlését június 12-én tartotta dr. Jankovich László gróf, főispán elnöke alatt.

Az előterjesztett jelentésekből kiemeljük a következőket:

Az időjárás május hó folyamán a megye területén hűvös, szeles volt, szórványos csapadékkal. Gyakori zivatar fordult elő, mely általában kedvezőtlenre tette az időjárást.

A felnőttek közegészségi állapota május hótól általában jónak mondható, habár a kedvezőtlen időjárás miatt a légzőszervek hurutos bántalma, sőt a szentgróti járásban az influenza még mindig nagy számmal szerepelt, de elég kedvező gyógyulási százalékkal.

A gyermekek közegészségi állapota már nem volt kedvező, mert a szentgróti, sümegi, novai és csáktornyai járásban, továbbá Nagy-Kanizsa rendezett tanácsú városban főleg a legző és emésztő szervek hurutjai, szórványosan hár, de elég nagy számmal fertőző betegségek fordultak elő. Ilyenek voltak: ronszó toroklob, vörheny, kanyaró, hési hagymáz, fültő mirigylob, bőrgő-hurut barányhimlő.

Rendőri hulla-boncolás volt: hétszer; külső hulla-szemle: huszszor. Történt súlyos testisértes: egy, öngyilkosság: hét.

Véletlen szerencsétlenség által okozott halál-eset volt: 7. Szerencsétlen szülés történt négy esetben, mikor azonban az anyák meg lettek

mentve.

Éven aluli gyermekek gyógyítását elmulasztottak 39 esetben. Ezekkel szemben az elsőfokú hatóság 16 marasztaló és 7 felmentő végzet hozott.

Megvizagálták a csáktornyai és perlaki járásnak hátramaradt trachomas betegleit és azt tapasztalták, hogy azoknál, kik maguk is megértik bajuk veszélyességét s a kezelési órákra pontosan megjelennek, — a gyógyítási eredmény teljesen kielégítő.

Megvizagálták a hévízi gyógyító fűdőt is, ahol azt tapasztalták, hogy a bérli iparkodik a közegészségügyi követelményeknek, valamint a vendégek kényelmének megfelelni. —

A kir. tanfelügyelő május hóban a csáktornyai képviselő testülettel tárgyalta az ottani községi elemi iskolák államosítása ügyében. A képviselő-testület ajánlatát már fölterjesztette a miniszterhez.

Cserencsón megtárgyalta az érdekeltekkel a fápabeli iskolák államosigyezési ügyét.

Nagy Récsén ériekzet volt az ottani községi iskola államosítása iránt.

A vármegye területén számos iskolát megvizagáltatott és mindenütt rendet, tisztaágot találtak.

Végül a kir. tanfelügyelő bejelentette, hogy a miniszter annak idején a csáktornyai kidedovodánál hatheti tanfolyamot engedélyezett nyári gyermekmenedék házak vezetésére alkalmas egyének kiképzése céljából, amely tanfolyam kedvező eredménnyel be is zárult.

Első esküdtzéki tárgyalás.

— Saját tédsőntöklől. —

Nagy-Kanizsa, jun. 16.

A magyar igazságszolgáltatás történetében új forduló ponthoz értünk az esküdtbíróssággal. A modern fejlődés ereje utat tört magának a jogszolgáltatás régi merevségén és a közvéleménynek helyet juttatott a bírói székek. Ha az erkölcsi és társadalmi rend ellen merényletet követnek el, úgy a megbomlott, a magából kizavart rend legilletékesebb és leghivatottabb bírója csak maga a megsértett, a megbántalmazott társadalom lehet, a mely igazságot szel, nem a törvények rideg korlátai között szárazon, de a lélek a jobb meggyőződés őszinte szavai szerint. Ez a hivatása az esküdtseknek és ezt teljesítette ná

Igen! Egy mulatságon ismerte meg őt, a hol a suhógó selymű asszonyok és leányok között varázslatos lényesség tündökölt és a zene dallama oly könnyen lepődött a szívre.

Mi is volt ez? Egy rejtélyes álom, egy égi tüntemény, egy valóságos tündér-rege. Megjelent előtte az a leány, a ki szívet bírja, a kit forrón, kimondhatatlanul szeret. Szabályos testalkatáról a bájoság és kellem sugárzik le. Szemei tüzesek, arca rózsás, eper ajka csábító s beszéde olyan, mint a virágillat, elkábit.

Megismerték egymást. Az első találkozás olyan varázslatos volt, hogy a lig tudták egymás kezét eleresztetni.

— Még nem volt szerencsém Nagysádat üdvözölhetni! — mondá mosolyogva az ifju.

Vajjon a véletlen okozta-e, hogy oly gyakran egymás mellé kerültek? Az érintkezés megvarázsolta őket s az ifju azon vette észre magát, hogy a szuppe alatt erősen udvaro, a mit a kedves Mariska örömmel ha látott.

— Ugy-e Margit — mondá nővérének az ifju, a ki ép akkor tette le himzését, — ugy-e láttad őt? Mily szép és bájos volt. Oh bárcsak ne ismertem volna őt soha!

— Ne gondolj róla, — mondá nővére — ez a legjobb orvosság.

— Az lehetetlen! Hisz ő úgy eltöltötte lelkemet, hogy ahhoz nem fér más hozzá egy futó pillanatra sem. Az emberek összessége közül csak ő létezik számomra. Kezeibe van letéve feletem celjának kulcsa.

— S te azt hiszed — szólalt meg Margit, — hogy ő téged szeret?

— Oh, csak ezt ne emlísd, mert épen e gondolat az, a mely szívemet marcangolja, a mely üzi álmaimat, boldogtalantja életemet s az örökös bizonytalanság örvényébe hajt engem; nem, őh nem, mégis, én gondolom, én hiszem, nem! én tudom hogy „ő” szeret.

— Legyen igazad, — mondá sóhajva nővére — és eltávozott.

Nemsokára ezúán eljegyzési kártyát hozott a levélhordó. Az ifju szemei gyorsan futották át a betűk rövid barázdáit s arcát előntötte a keserűség, a midőn eldobva a kártyát kezeiből felkiáltott: „Mariska férjhez megy;” mást szeret, nem engem s inogó léptekkel ült le a közeli fotelba.

A mérges kigyónak, marása csak simogatás ahhoz képest, mint a milyen keserűség öntötte el a szívet. Arca elsápadt, s egész valóját az érzetlenség töltötte el. A szeretőszólt álomvárból csak kiellen pusztá, sivárság maradt számára. A gyűlölet és megvetés burjánzott ott a romok felett s a jövőtől többé már nem várt semmit.

Gyötrelmes, kínos láz fogta el a vőját, s oly izgatott lett, hogy az orvosok tanácsára ágyba kelett fekdünie.

Nem engedett senki mást ágyához, csak Margit nővérét, a ki igyekezett őt vizagálni.

— Ne gondolj Mariskára; meglátod, hogy

jobban téssz eltnik arc drol a gyöngyöző verejték s a biborpi foglalja el helyét.

— Oh nem tudom, nem tudom ezt megtenni, — szolt keserű hangon az ifju, — hisz ez nagyobb önmegtartadás lenne részemről, mint bármely világon! Nem ér az életem Mariska nélkül semmit.

— Hisz nem azért mondom, hogy ne gondolj róla, — szolt Margit, — hogy fájdalom okoznak neked, mert én is szeretem Mariskát, de hidd el, hogy csakis ez tud téged meggyógyítani, csakis a fejedts!

— Oh! nehéz dológ ezt megtanulni; felejtetni egy olyan leányt, a kinél jobban senkit sem tudok szeretni e világon.

— Engem sem? — kérde lágyan Margit, gyönyörű kek szemével hosszasan nézve az ifjura.

— Téged? igen téged!

Az ifju szépen feült ágyába s átkarolva nővérét így szolt:

— Meggyógyítottál! Én azt hittem, hogy nem is tudnék mást oly forrón szeretni, csak Mariskát, de most érzem, hogy téged aranyos nővérem, még jobban szeretlek! Ha felkelek ágyamból, együtt megyünk sétálni, együtt szedjük a szép virágot, együtt kergatjuk a himes pillangót a Balaton-partján, s nem ábrándozom másról soha, csak hogy téged angyalom boldogga tehesselek.

— Köszönöm! — mondá a meghatottság hangján a leányka s egy forró, hosszú csókot lehelt az ifju ajakára, a ki ráborulva nővére, fennhangon zokogott.....

államészmenek s egy-egy diadalt arasson a magyar kultúrának.

Mesteri kézzel tudta mindenkor a tanítás-ügy érdekszálaiboz fűzni a vármegye társadalmi életének lüktető szívét, hogy a társadalom is élénken érezte azoknak a közös érdekszállaknak minden rendelkezését, és viszont e szállakon át jusson mindig éltele melegség a társadalom szívéből a tanítás-ügy küzdőinek életébe is.

Ennek a másfélévtizedes missionáriusi lelkes hódításnak diadal-eredményei élnek Zalavármegye tanítás-ügyének elvitathatatlán föllendülésében; szép és kedves emléke pedig itt vannak előttünk egy diszes kiállítású kötetben, mely dr. *Ruzsicska Kálmán* kir. tanácsos, tanfelügyelőnek beszédeit tartalmazza. A missiójáért élő, lángoló tanításügyi apostol nagy szíve lüktet e beszédek mindegyikében, melyek mint melegítő, gyújtó sugarak ragyognak be a magyar állam-eszme, a magyar kultúra, a nemzeti egység érdekében lankadatlan kitartással megtelt hódító útját.

E beszédeket olvasva lehet csak igazán megérteni azt a nagy hatást, melylyel dr. *Ruzsicska Kálmán* Zalavármegye társadalmának felfogásában a tanítás-ügyet a legdrágább nemzeti közkinccsek piedesztáljára, s annak munkáit a nemzeti közkinccsek mandátumainak színvonalára emelte.

Ehhez az ő hódító missionáriusi lelke és apostoli szellemének ama megvázoló igéi kellettnek, melyek mint a háza-rezelenek betűsorokba jegecült igazgatónyelvi sugárzanak ki lenyomatolt beszédeiből.

Akit a nemzeti tanítás-ügyhöz és Zalavármegyéhez az érdeklődésnek csak egyetlen szála is fűz, okvetlenül meg fogja szerezni e munkát, mely egy hivatásért lángoló szellemnek szárnyalása az előtte ragyogó eszményi cél felé.

Az igen diszes kiállítású mű a *Frischt Fülöp-jele* nyomdából került ki. Ára: 2 korona. Kapható a szerzőnél Zala-Egerszegben.

Magyarország östörténetéről jelent meg újabb egy jeles mű. A jó tollú és erős ítéletű történetadó, dr. Borovszky Samu írta. A népvándorlás történetéről szól, de azért magyar tárgyú könyv, hiszen a népvándorlás minden bűllama átvonult a mi hazánk földjén. Borovszky 20 év óta foglalkozik a népvándorlás történetével, miről számos tanulmánya jelent meg hazai és külföldi sajtó folyóiratokban. Önnálló kutatásait összefoglalva, átdolgozva s új tanulmányokkal kibővíve adta most közre e kötetben mely a Nagy Képes Világtörténet (Szerk. Marcali Henrik) IV. kötete. Nagy szeretettel került egyes kiválóbb alkotók rajzolatába, s sikerül is neki könyvet nemcsak a korok, hanem az egyének eleven rajzaval is életké, vonzóvá s kedves olvasmányává tenni. A kötet pazarul el van árasztva illusztrációkkal; ezek közt is igen sok a magyar vonatkozású. Ott vannak például az Attila-kiúcsónék több edénygyi kisebbített képeiben. A színesek közül magyar tárgyú Lehel. Állatvilágoskürtje s a pécsi cubenium falfestménye. Mind s kettő művészi en reprodukálva. — Nagybecsűl dr. Goldziher Ignác jeles eszajje is az iszlámról. Ez a kitűnő orientalista, kinek művei Európa minden nyelvére le vannak fordítva, s kit társai egyhanguan választottak meg a keleti enciklopédia szerkesztőjévé, most adott először teljes áttekinthető képet az arabok vallásáról, melyről általában oly keveset tudunk, s azt is csak homályosan, inkább keleti regék s regényekből. A kötet mindenképen diszere válik irodalmunknak.

Megemlíjük, hogy az egész nagy vállalat 12 kötet lesz. Egy kötet ára diszkótésben 8 frt. Kapható — részletfizetésre is — a kiadó Révai Testvéreknél (Budapest, VIII., Üllői-út 18.) s bármely hazai könyvkereskedésben.

„A juhtenyésztés alapvonalai.” Irta Monostori Károly úrnar. A 45. ábrával ellátott popu-

laris művet a Franklin-Társulat „Falusi könyvtárában (mint 52. füzet) bocsátotta közre s ára 1 korona. A népies gazdasági irodalom terén több mint negyed század óta működő szerző ezen művében velő rövidséggel ismerteti a tenyésztés tárgyát képező juhajtákat, azok okzerű szaporítását s gyapjában, tejben, husban való hasznosítását s munka a magyar szakirodalomban egyetlen, modernebb ily nemű dolgozat s már ezért is igen figyelemreméltó. Megrendelhető minden könyvkereskedésben.

Hogyan védekezzünk a szőlő ellenségei és betegségei ellen? 21 ábrával. Ily című könyvecske jeent meg a Franklin-Társulat „Falusi könyvtár” című gyűjteményében (mint 51. füzet), melyet készséggel ajánlunk a szőlőműveléssel foglalkozók figyelmébe. A könyvben érthető módon írt könyv szerzője: István Gazda (Rombay Dezső), a nép kedvelt gazdasági írója. Főbb címei a következők: A filloxera. — Védekezés a filloxera ellen. — A szőlőnek tütőhomokba való ültetése. — Amerikai szőlőajták. — Telepítési költség. — A peronospora. — Lisztharmat. — Szőlőmoly. — A pajor. — A sárgaság. — Káros e a méh a szőlőben? A könyv ára 1 korona; kapható minden könyvesboltban.

xx

Közgazdaság.

A buza-árak emelése világszövetnég útján.

Ugylátszik: az amerikai gazdák is megsoklak mar a folyton tartó alacsony gabona-árakat, kezedményező lepestétek az árak megjavítására, a mit elérni reménylenek az esetben, ha erre nézve nemzetközi szövetséget sikerül létre hozniok. E terv keresztült vitétere monstre gyűlést tartottak a mincsottai, ejszak s dél dakoi, wisconsin, joval, kaliforniai ohioi, new-yorki, washington—cansas, missuri, nebrasca, az a golumbia a vannoveri gazdák, s ezen a nagy gyűlésen igen érdekes, az egész világ gazdasági nézetét közelebről érintő határozatok hoztak. 1. Kötelezik a gazdákat, hogy az eddigi buzaárakérszánt területet 20% a csökkenteni fogják abban az esetben, ha a nemzetközi mezőgazdasági szövölkezetek oly megegyezésre tudnak jutni, melyeknek erejénél fogva a jövőben a buza árak jobban szabályozhatók. 2. A nemzetközi egyezséget ok maguk részéről olyformán készek előkészíteni, hogy visszatartják mindaddig összes gabona készletöket, míg csak a liverpooli piacon 1 dollár nem ajánlanak bushenkintr azaz körülbelül 150 koronát tonnanként. Ezt az árat tekintenek a buza minimális árának, s csak ezen ár mellett adnak el terméüket, ha a többi világrésznek mezőgazdasági területei is ily arhoz tartanak magukat.

3. A fent jelzett kerületekbeni gazdák a Dr. A Ruhland tanár által létesített kötelekbe lépnek.

4. Helyes ik a gabona ár szabályozását kepező nemzetközi szaklap megindítását s kötelezik magukat, hogy azt tölük telhető módon anyagilag és erkölcsileg támogadják.

Ezen határozatok a június hó folyamán Párisban összejövő nemzetközi gazdaságkongresszustárgyát fogják képezni, s itt fog elődni, hogy minő magatartást tanúsít ezen, a világ minden részéből összeseregülő kongresszus e fontos határozattal szemben.

Kétségen kívül reánk magyar gazdákra is nagy horderejű s igen fontos dolog volna, ha az amerikai gazdák ezen fontos határozata ténynyé válna, azonban valami nagyon véres reményeket ehhez a dologhoz nem igen köthetünk, mert szinte lehetetlenénekn tartjuk az egész világ gazdasági önséget egyöntetű eljárásra birni.

Akár létesül az egyöntetű eljárás, akár nem, nekünk magyar gazdáknak csak egy feladatunk lehet: minden erővel, minden eszközzel oda törekedni, hogy termés-átlagainkat fokozzuk, hogy több búzát termeljünk a nélkül, hogy erre a célra nagyobb földterületet használjunk fel. Számos eszköz áll e célra rendelkezésünkre, melyek közül mégis kettő a legfontosabb. Az egyik, hogy talajunkat igen intenzív belterjesen műveljük, a másik pedig, hogy talajunk termő erejét ne csak tartartsuk, de fokozzuk is. S a mennyiben e célra a gazdaság által ter-

melt istállótrágya rendszeren nem elegendő nyuljunk hozzá a könnyen oldható foszforsavat tartalmazó guánótrágyához is, a melynek szombóli termésható ó hatását oly sok kísérlet bizonyítja.

A barcsi sertéshizlaló részvény-társaság

a következő meghívót küldte szét: Az ország gazdasági önségének sürgetésére a kormány Kőbányára centralizált sertéshizlási de-centralizációját határozta el.

Somogy megye, Horvát és Slavónorság a barcsi sertéshizlaló r. t. telepét geographiai felvétel fogva közvetlen kiviteli piacra hivataltnak felismerén, részint közvetlenül, majd a tár-asággal közösen a nm. földművelésügyi miniszterumnál kérvényezett, hogy a barcsi sertéshizlaló telep nyílt kiviteli sertéshizlacnak ismerlessék el.

Hosszú küzdelem után — miután kormányunk az ország kormányával megalapodásra jutott — végre sikerült ezen a sertéshizlási, hízlati és kereskedelemre nagy fontosságú intézmény létesíté-e a nm. kir. földművelésügyi miniszterium részint az. rendeletével a barcsi sertéshizlaló r. t. telepére a concessiót elnyerni.

A kiviteli piacr. vonatkozó tervek, költségvetés a kormány által jóváhagyatván, szűkegnek tartjuk, hogy azokat az érdekeltek ismerje; ezen cebol s a finanszírozás módjának megállapítását véget elhatároztuk, bog. f. a. június hó 26án d. e. 11 orakor Barcson a Casino helyiségében értekezletet tartunk, melyre a megye, a szomszédos megye s Horvát Slavónorság birtokosait, hirdőt s kereskedőit meghívjuk, hogy ezen nagyfontosságú intézmény mevlósítását anyagilag vagy csak erkölcsileg is támogadják.

E célból fordulunk a címhez is s kérjük, hogy az értekezletre a fent kitelt helyen es időben megjelenni szívekedjék, — nagy súlyt helyezünk minden egyes meghívott megjelenésére, — az erkölcsi siker az értekezlet előkelő számában fog nyilvánulni, mely után az anyag elmaradhatatlan.

Barcs, 1900. június hó 6. Gróf Andrássy Aladár, Ögróf Pallavicini Ede, Gróf Széchenyi Pál, Gróf Saechényi Imre, Bidermann Rezső, Gróf Széchenyi Ferenc, Tallian Gyula, Gróf Somsich Béla, Kremzer Mór, Maár Gyula, Gróf Saechényi Aladár, Makfalvy Géza, Báthor Elemér, Barcsi sertéshizlaló részvény-társaság, Bidermann Ottó Iránkovich István.

Szerkesztői üzenet.

Szorgalmas olvasó. Mi nagyra becsöljük szorgalmas olvasóinkat, de azért levelet nem adjuk így ki. Ön vádol, anélkül, hogy megnevezné, ki volt az illető, ki bűnös, anélkül, hogy igazi nevét elárulná. Nem megy az ilyen könyv. Hogy azt a diákot polonvagták, bajuk baja ugyan, de mi nem nézünk ezt olyan sötét szemmel, mint az. Ez az intéset jó hírvénekn nem art annyira, mint hiszi, különösen azért nem, mert sejtjük, hogy ön is diák és így volna egy jó tanácsunk, hogy ilyenkor vizsga idején sok al üdvösebb dolog „szorgalmasan” tanulni, mint vádoló leveleket írni név nélkül.

Iskola-ügy.

Évzáró vizsgálatok.

A nagykanizsai izr. hitközség által fentartott elemi polgári és felső kereskedelmi iskola évzáró vizsgálatának sorrendje:

- jun. 19. d. e. f. ker. isk. I. o.; hittan, ker. isme, magyar, francia, német. II. o.; jovi és közs. ism. könyvvitel, ker. számtan, mennyiség, tört.
- jun. 20. d. e. f. k. isk. I. o.; földr., fizika, mennyiség, ker. számtan. II. o.; hitt., francia, német, magyar, földrajz, áruismeret.
- " 21. " el. és polg. I. o.; minden tárgyból.
- " 22. " " " II. o.; minden tárgyból.
- " 23. kézimunka kiállítás.
- " 24. d. e. el. és p. III. o.; minden tárgyból.
- " 25. " " " IV. o.; minden tárgyból.
- " 26. " polg. isk. írásbeli magánvizsgák.
- " 27. " elemi isk. magánvizsgák.
- " 28. d. u. polg. isk. szóbeli magánvizsgák.
- " 29. d. e. istentisztelet

Jegyzőkönyv.

Felvételt Nagy-Kanizsán a Zalamegyei Általános Tanító-tanítóterület központi választmányának 1900. jun. 1-én tartott ülésén. Jelen vannak: Szalay Sándor elnök, Waligurszky Antal alelnök, Poreduc Antal főjegyző, Varyné Szakonyi Józsa, Farkas Vilma, Alpár Mór, Hajgató Sándor és Vary József választmányi tagok.

Elnök az ülést megnyitván, olvastatik a múlt ülés jegyzőkönyve. — Eszrevétel nélkül tudomásul vétetik.

2. Elnök jelenti, hogy a Kossuth Múzeum elnöksége felhívja a központi elnökséget, hogy a Kossuth Lajos igazságszolgáltatás elnökségét a központi elnökség a tanítóterület részére a képet úgyis megfogja rendelni, azt egyidejűleg meg is küldötte.

Központi választmány a képet a tanítóterület részére megártja * árának (6 kor.) elküldésével és központi pénztárost meghívja. —

3. Elnök bemutatja Meszlényi Zoltán földmőri segédtanfolyam elnökét és tanítók életbiztosítása tárgyában megküldött indítványát.

Az indítvány azzal adatik ki Alpár Mórnak, hogy azt tanulmánya tárgyává tenni s véleményét a közgyűlésnek előterjeszteni sziveskedjék.

4. Elnök jelenti, hogy a kesztelyi járáskör kivételével a többi járáskör leköltözték tavaszi közgyűlésekről felvett jegyzőkönyveiket.

A jknyvek fölolvastatván, tudomásul vétetnek, az azok kapcsán beküldött indítványok pedig pártolólág terjesztetnek az idej közgyűlés elé. —

5. Az Eötvös műveinek megrendelését a járáskör, kivéve a Muraközi Tanítóterület, mely csak azon esetben hajlandó a központi választmány által megállapított arányban hozzájárulni, ha azon összeget a kötelező egyharmadból annak idején levonhatja, minden kommentár nélkül magukévé tették. —

A központi választmány örömmel veszi tudomásul a járáskör nyilatkozatát, Muraközi Tanítóterület pedig felhívja, hogy a reá eső részletet szintén beküldeni sziveskedjék.

6. Elnök előterjeszti az ez évi Sümegyen megtartandó közgyűlés tárgysorozatát, a közgyűlés napjával pedig július 4. és 5-ikét hozza javaslatba.

A kponi választmány helyeslőleg veszi tudomásul a tárgysorozatot, a közgyűlés napjával pedig elnök javaslatához képest jul. 4. és 5-et jelöli.

6. Muraközi Tanítóterület Majhen Ferencz és h. tanítókat, a tanügy terén szerzett érdemeiknek elismerésül, tiszteletbeli tagokul ajánlja. —

A központi pártolólág terjeszti a közgyűlés elé.

8. A jövő évi közgyűlés helyétül és központi választmányi Perlatot hozza javaslatba a közgyűlésnek.

9. Elnök indítványozza, hogy a kponi választmány a múlt évi közgyűlés által megállapított főjegyzői tiszteletdíjat a főjegyzőnek utalja ki.

10. Miután a központi választmány főlkér, Bartha Gyula számizsgáló bizottsági elnököt, hogy a központi pénztár megvizsgálása céljából a számvizsgáló bizottságot összehívni s a pénz-

számvizsgálót megjelteni sziveskedjék, elnök több tárgy hiányában az ülést bezárja.

Kml.

Szalay Sándor s. k.

Poreduc Antal s. k.

Tanítóterület elnök.

Tanítóterület főjegyző.

Anyakönyvi hírek

Múlt hétben bejegyzett születések:

- Dávidovics László, földmives: Katalin.
- Vincze Kálmán, p. és táv. tiszt: halvaszületett leány gyermek.
- Genethelm Ferencz, cserepes: Lajos.
- Róth Mária, házvezető: István.
- Platér Fraczka, cseléd: József.
- Németh István, cseléd: Anna.
- Horváth István, sörgyári munkás: István.
- Vadász György, földmives: Mária.
- Pláder Julianna, napszámos: halva született fia gyermek.
- Döme István, sörgyári munkás: Kálmán.
- Bébecz József kereskedő: Ilona.
- Farkas József, béres: Rozália.
- Szmodics István, földmives: Anna.
- Bencze István, kocsis: István.
- Borsódi János, kőműves: Mária.
- Hader Vilma, cseléd: Imra.
- Schapfingger Adolf, órász: Béla.
- Kárpáti Jenő, akadémiai festő: Julianna.

Múlt hét halottjai:

- Kilik Béla, mészáros, 43. éves: májdaganat.
- Szabó Mária, 4. napos: ránggörcs.
- Kölel Borbála, özv. Pop-nyak Györgyné, magános, 56. éves: tüdőhurut.
- Ballo István, honvédővezető, 23 éves: eszkaros görcs.
- Ácsman Mária, napszámos, 30. éves: veselőh.
- Németh Anna, 1 napos: kora születtség.
- Németh Gergely, kereskedő, 42. éves: miskor.
- Varga Ferencz, földmives, 47. éves: gyomorrák.
- Topolits Julianna, 11. éves: tanító: görválykór.

Házasságok kihirdetése:

- Szabó Izrael Oszkár, vasuti tiszt — (Varass) — Baum Malvina.
- Harsai György, póta és távirat tiszt — Mantuano: Gemella.
- Weisz Sámuel, kereskedő — Handelsmann Gizella (Vész)
- Scheiber Samu, pincész — Polák Szidónia (Sopron).

Házasságot kötöttek:

- Gál Sándor, cseléd — Gál Vilmaival.
- Annek György, földmives — Hancz Teréziával.
- Kumánovics György, belügyminiszteriumi hivatal szolgálatában — Andrej Teréziával.
- Molnár János, földmives — Vajkovic Rozáliával.
- Tissai Ferencz, földmives — Josics Rozáliával.
- Hefter József, honvéd őrmester — Korngáh Terézszel.

2355/1900

192-1

Arverési hirdetmény.

A nagykanizsai kir. törvényszék I. vi osztálya részéről közhírré ítélik, hogy a Zalamegyei gazdasági takarékpénztár végrehajtónak Flumbort Juli férj Szmodics Jozsefné végrehajtást szenvedő ki-kanizsai lakos elleni 200 K. tőke, ennek 1898 évi június hó 24 napjától járó 7% kamatai, a lejárt kamatok 7% késedelmi kamatai, 33 K. per, 16 K. 50 fill. végrehajtás költségei, 19 K. 20 fill. jelenlegi és a még felmerülő költségek iránti végrehajtási ügyében a fentvezetett kir. törvényszék területéhez tartozó okánizsai 2508 sz. tjkvben + 7700/a hrsz alatt felvett s 1311 koronára becsült 119. nepsorsz. ház, udvar és kert

1900. évi július hó 10. napjának d. e 10 órakor

ezen tkvi hatóságnál Dr. Löke Emil telperei ügyvéd vagy helyettese közbejöttével megtartandó nyilvános árverésen eladatik fog.

Kikiáltási ár a fentebb kiret becscr. Árverezni kívánók tartoznak a becscr 10 % - át készpénzben vagy óvadékképes papirban a kiküldött kezéhez letenni.

Kelt N.-Kanizsán, a kir. tszék mint telek- könyvi hatóságnál, 1900 évi április hó 18-ik napján:

GÓZONY, kir. tszéki abíró.

Együttes árverési hirdetm.

1298. tk. 900.

A nagykanizsai kir. tszék, mint tkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a nagykanizsai se-

vélyegyle: szövetkezet végrehajtónak Perko László és neje szül. Savanyu Éva ki-kanizsai lakos végrehajtást szenvedők elleni 200 koronára tőke, ennek 1899. máj. 2-től járó 7 1/2 % kama ai a lejárt kamatok 7 1/2 % késedelmi kamata 53 K. 30 éddigi mégis 400 koronára tőke, ennek 1899. évi április 15-től járó 7 1/2 % kamatai a lejárt kamatok 7 1/2 % késedelmi kamatai 61 koronára 60 fillér eddigi továbbá Faics Lajos ügyvéd csatlakozott végrehajtónak u. azon végrehajtást szenvedők elleni 300 kor. tőke, ennek 1899. szeptember 15-től járó 7 %, kamatai 50 kor. 30 fillér eddigi valamint Mátész Katalin férj. Kálovics Józsefné csatlakozott végrehajtónak, u. azon végrehajtást szenvedők elleni 300 koronára tőke, ennek 1899. márciu. 9-től járó 5 %, kamatai 74 kor. 46 fillér eddigi s a még felmerülő költségek ügyében a lott nevezett kir. tszék területéhez tartozó okánizsai 7136 sz. tjkvben + 7845 hrsz. a. felvett 1309 korra becsült végrehajtási ház udvar és kert, a kanizsai 8161 sz. tjkvben + 5888 h. hrsz. a. felvett 250 koronára becsült osztótréti rét, a nagykanizsai 2400 sz. tjkvben + 6847 n. hrsz. a. felvett 119 koronára becsült májkórtéri szántó a n. kanizsai 2400. sz. tjkvben + 1130 b. hrsz. a. felvett 352 koronára becsült fecskeparti szántó a n. kanizsai 2400 sz. tjkvben + 6133 b. 2. hrsz. a. felvett 122 koronára becsült császár réti szántó-

1900. évi június hó 26 napján d. e. 10 órakor.

ezen tkvi hatóság kir. helyi-ében a pártolólág 24 sz. tjkvben + 35 hrsz. alatt felvett 1076 koronára becsült főrbénc hegyi szőlő u. azon napon délután 3 órakor. Korpavári Palin egyesített község házánál még pedig a nagykanizsai 7136 sz. tjkvben + 7845 hrsz. ingatlan özv. Bona József és neje sz. Millei Anna javára C. 1. 5 es 6 nepsorsz. alatt bekebelezve lévő szorgalmi-jog ep-égen hagyásával Rapoch Gyula és Faics Lajos telperei ügyvéd vagy helyettese közbejöttével megtartandó nyilvános árverésen eladatik fog.

Kelt N.-Kanizsán, a kir. tszék mint telek- könyvi hatóságnál, 1900. évi márc. hó 24. napján.

GÓZONY kir. tszéki a bíró

A női szépség

előadásra, tökéletesítésre és fentartására legkittünőbb és legbiztosabb a

Margit Crème,

mely vegyítést, sem higányt, sem ólmot nem tartalmaz, teljesen ártalmatlan és színtelen

Törvényesen védve.

Ezen világhírű arckrém pár nap alatt eltávolít szappot, májfoltot, pattanást, bőrpírást (Mitesser) és minden más bőrbajt. Kisimítja a ráncokat, redőket, himlőhelyeket és az arcot fehérré, simává és üdévő varázsolja.

Legkittünőbb óvszer nap és szia befolyása ellen.

Ára: kis tégely 50 kr., nagy tégely 1 frt. Margit hülygpor 60 kr. Margit szappan 35 kr. Margit fagop (Zahapasta) 50 kr. Margit arcvíz 50 kr.

Színtelen, elismert és közönsé legel.

Utánzatoktól óvakodjunk!

Postán utánvétellel vagy a pénz előzetes beküldése után küldi a készitő:

FÖLDES KELEMEN, gyógyszerész

114-5 ARAD.

Kapható minden gyógyszerüzletben, drogria üzletben és illatszert kereskedésben.

Főraktár: PRÁGER BÉLA.

Szerencsésé

tesz egy finom, fehér úde arcszin és egy arc, szeplő és bőrtisztítatlanságok nélkül, — a azért használják

Bergmann illomtejszappanát
ára darabonként 80 fillér.

Gyár: Bergmann & Co. Dresden és Tetschen a/E. (Védőjegy: két bányász.)

Kapható Nagy-Kanizsán: Kreiner Gyula és Fischer Ferenc áránál.

Balaton-Almádi

természetes gyógyfürdő,

az Országos Magyar Kneipp-Egyesület vezetése alatt

Füüdmegegyülés: június 4-én.

Kneipp-és Rikli-kúra teljes berendezéssel. Kneipp-öntőház. Légszárak. Légyfürdők. Napfürdők. Gőzfürdő és balatonfürdő.

Szakértők általi szakzszerű és orvosi gyógykezelésér a légszárak, lég-és napfürdők, Kneipp-öntések és egyéb alkalmazások igénybevétele mellett, étkezésért, lakás sért és kiszolgálásért, szóval teljes ellátásért személyenként és hetenként 46 kor. fizetendő a fürdő-igazgatóságánál, miben a kurtaxa is befoglaltatik. Almádi a magyar édes-tenger északi partján, a Bala tonnak legzsebb pontja. Pormentes tiszta hegyi é tavi levegő. Nagyszerű napos és árnyékos hegyi é lapályi gyönyörű sétányok. Nagy és szép árnya- erdők. Gyönyörű kiránduló helyek gyalog, gőzhajón és kocsin. Siófokról naponta két szer gőzhajó-köz lekedés. Veszpremtől fiakeren 3 óra alatt érhető el. A Kneipp és a Rikli-féle gyógykezelést az Orsz Magyar Kneipp-Egyesület látja el. Minden föltalálható min Veldesben. A magyar ember ezentul nem könnytelen egés- ségének helyreállítása végett pénzét külföldön elkö- teni. Almádi egyuttal kitűnő balatoni fürdő és kedé- lyes nyaralóhely, elegáns (500-600 tagból álló) ma- gyar társasággal, melyben mindenki kitűnően érzi és öltalálja magát. Posta és távirda helyben. Bővebb föltvilágosítással és prospektussal a fürdőigazga- tóság szolgál.

KLYTHIA a bőr ápolására

szépitésére és finomítására **PUDER**

Legelőkelőbb öltözéki, bál és társalgó Puder.

Fehér, rózsaszín és sárga.

vegyileg analizált és ajánlva Dr. Pohl J. J. os. kir. tanár által Nécsben. Effemerő levelek a legjobb körökből minden dobozhoz mellékelve vannak.

TAUSSIG GOTTLIEB

cs. és kir. udv. toilette-szappan és illatszergyár Bécs.

Főraktár: BÉCS, I. Wellzellé 3.

Kapható a legtöbb illatszert-, gyógyszerkereskedésbe és gyogy üzletárban. NAGY-KANIZSÁN: Alt és Böhm Keleti M. Mór és Kreiner Gyula cégeknek 51.

Egy doboz ára. 1 forint 20 krajcár

Utánvétellel vagy az összeg előleges beküldése után küldetik.

THIERRY A. mell és gyomor-balzsamát

(melyet az egészségügyi hatóság megvizsgált)

Csak ezzel a törvénysz. bej. védőjegygyel valódi. LONDON.

Chief Office S. W. 48 Brixton Road.

Főraktárak: Burnann, Angol India, Agen, Zágráb.

Algier, Amsterdám, H. Sanders, Rokin 8, Basel,

Szt. János gyogytár, W. Kratz Belgrad,

Nikola A. Delini gyogytár Mihály fejedelemhez,

Központi raktár Szerbia részére.

Berlin, C. Bologna, Bruxelles,

Pharmacie Ch. Delacre & Co. Budapest, Török J.

Dr. Egger L. és J. Cairo.

Cöln a Rh., Noris, Debrecen.

Eich, Luxemburg. Schmidt P. gyogyász.

az egész világ kedveli és mindenütt keresik. Csak akkor valódi, ha az oldalt látható zöld a törvényszéknél bejegyzett „apáca”-védőjegygyel van ellátva. Feltűnhetetlenül szer minden mell-, tüdő-, máj-, gyomorbetegség ellen stb. külsőleg is kitűnően hat és sebet gyógyít.

Egy próbátégy bérmentesen 1 korona 40 fillér. Széjjel-küldés csak előzetes fizetés esetén.

Thierry A. centifolia kenőcse

(csodakenőcsek nevezik)

utólérhetetlen szívó erejű és gyógyítható. Operációkat a legtöbb esetben föltalélessé teszi. E kenőccsel egy 14 éves, gyógyíthatatlannak tartott csontsz. újabbán pedig egy 22 éves rákszerű bajt gyógyítottak meg. Antiszeptikus és gyógyítható mindenféle seb gyógyulásánál.

Próbátégy bérmentesen 1 kor. 80 fill. Csak előzetes fizetés esetén küldjük meg.

Óvakodjanak utánzatoktól és kerüljék az értéktelen ugynevezett házi kenőcsöket és más efféléket,

Cím: A. Thierry, gyogyosztár és gyár a Védőangyalhoz, Pregrada, Prágerhof falé, a Déli vasut mentén.

Prospektus ingyen és bérmentesen.

E szerek sohasem romlanak meg és jó azokat használatra készen a házban tartani. Az őszes művelt államokban bejegyzett védőjegygyelnek utánzatát a törvény üldözi.

Isigean Dordogne, Kupenbágya,

fabriken farma. Milánó,

A. Bertoloni. Malmö, Svriga. Apot. Lejonet.

Nantes, Pharmacie C. Fradet,

Nápoly. Palermo. Paris,

Pharmacie française. I & B, Place de la République, Pharmacie Daprey, 11 Rue de France

Bourgeois. Prága.

Róma. Corso, Agenzia del Policlinico.

Raubaix, Pharmacie F. Gerrath

Sarajewo, Szeged.

Temesvár. Triest, Vencse

Vienna. Zürich.

Csak ezzel a törvényszéknél bejegyzett védőjegygyel valódi.

Dr. LENGIÉL

nyirfa- * * * balzsam

kir szabad. Svédhonra.

Már magában véve azon növény nedv, amely a nyirfából kifolyik, ha annak törzset megfúrjuk, emberemlékezet óta mint a legkitűnőbb szépitőszer volt ismeretes, ha azonban ezen nedv a feltaláló tisztaság szerint balzsammá alakítatik át, csak akkor nyer ugyszólván csodálatos hatást. Ha este megkenjük vele az arcot vagy más bőrrészeket, már másnap csaknem észrevétlenül pikkelyek válnak le a bőrről amely ezáltal fehérré és gyöngéddé válik.

Ezen balzsam kisimítja az arcon a ráncokat és himlőhelyeket, ifju arcszint, a bőrnek fehérséget, gyöngédséget és üdéséget kölcsönöz; a legelővidébb idő alatt eltávolítja a szeplőt, májtottot és anyajegyeket, orrvörösséget borotvát a bőr minden más egyéb tisztatlanságát. Ara egy korsónak használati utasítással 3 korona. Kapható minden jobb gyogyosztárban.

A nyirfabalzsam által puhává lett bőr konzerválására ajánlatos ezzel egyidejűleg a dr. Langiel-féle

Opo-krémet

használni. Egy tégyel 1 korona 20 fillér.

A dr. Lengiel féle Benzoe-szappan a legalkalmasabb hygienikus szappan, mely a bőrt enyhévé és fehérré teszi és hivatra van a balzsam jó hatását fokozni. Egy drb. ára 1 kor. 20 fill.

Főraktár Magyarország részére: Török József gyogyosztára. Budapestén, Király-utca 12.

Hirdetések

felvételnek e lap kiadóhivatalában

NAGY-KANIZSÁN.

Fischel Fülöp könyvkötészete Nagy-Kanizsán.

Elvállal és készít **mindennemű könyvkötő-munkát**

A FÜZÉSTŐL A LEGFINOMABB DISZKÖTÉSIG:

valamint

Passpartout emlék-albumokat diszfeliratoknak, táncrendeket a legfinomabb kivitelig.

Elvállalok továbbá képek, fotografiák, tervek, rajzok és térképek cachirozását, ugy minden e szakba vágó munkát

Hatóságilag engedélyezett

VÉGELADÁS

8736/1900. sz. végzéssel.

ALKALOM OLCSÓ BEVÁSÁRLÁSHOZ!

15 év óta fennálló

divat-, vászon- és posztó üzletünket véglegesen felosztjuk,
minek folytán hatóságilag engedélyezett teljes

végeladást

rendezünk. Eladás csakis készpénzfizetés mellett.

Fantl Testvérek
Nagy-Kanizsa.

Kiválólegesség és pókokra
bátha-, konyharovar ellen

moly- és háziállatok
terve ellen.

Vapható:

Nagy-Kanizsán:

Fesselhofer József
Arnuth Náthán
Balaton Testvérek
Deutsch Lajos
Fischer Ferencz
Marton és Huber
Neu és Klein
Rosentfeld Adolf és fia
Schlesinger Izidor
Schwarz és Tauber
Strém és Klein
Weiss és Schmidt

Bares:

Dorner S.
Fischer A.
Fried Lajos
Herczeg József

Barestelep

Szeuer Ferencz
Kecher A.
Fain József
Mautner M. Béla
Neumann M.
Szabó Sándor
Weiss Sándor

Berezene:

Bauer L.
Kaufmann I. S.
Csurgó I.

Kreissler Geza
Schwarz R.
Fischer Simon

Felső-Szeged:

Weiler V. és Samu

Kis-Komárom:

Berger Miksa

Nagy-Atád:

Nádasi Alajos
Zaborsky Károly
Zabusek Károly
Rotter Bernát

Nagy-Reese

Dedinszky J. gyógyszer

Pacsa:

Schleiffer M. G.

Perlak

Kramarits Victor
Sosterics Pal.

Sümege:

Bodis Matyas
Darnay Kálmán
Márkus Salamon fia
Würzburger Jakab

Zacherlin

nem papíreszkőbau!

Egyedül csupán üvegben valódi!

EZEN SZER IGAZÁN CSALHATATLAN, GYÓKERES SEGÍTSÉG MINDEN
NEMŰ FÉREG-PUSZTÍTÁSHOZ.

**M. K. EGYETEM
VEGYTANI INTÉZETE:**
**A
KRISTÁLY**
SZYLVÁCSFÜRDŐI
HEGYFORRAS
IGENTISZTA
BICARBONAT
ÁSVÁNYVIZ
KAPHATÓ
FÜSZERKERESKEDÉSEKBE
VENDEGLÖKBE
ÉS MINDEN VÁSUTI
ÉTKEZŐ KOCSIBAN.

**KI AKAR
egyéves önkéntes
L E N N I ? ?**

Mind azon újak, kik az előző iskolákat nem végezték tökéletesen, az önkéntesnek való tekintettel megismerhetik az egyéves önkéntes jogot. Aki már kor előtt állott, elkészít, születési év közzétételével.

Praksziktul ingyen és bérmentve küld:

LICHTBLAU ALBERT
a katona előkészítő tanf. igazgatója.
DEBRECZENBEN.

anhizottak: addel Draugentz János m. kir. honvéd. eródes ny. és MAYER ADOLF ca. és kir. őrnagy ny. ELŐYELŐ: a m. v. v. és k. k. ügyi m. kir. m. n. sz. min. elnöke. m. kir. főigazgató.

Vendéglő bérbé adás.

Nagy-Kanizsán az Arany-János és Kinizsy-utcák sarkán élénk forgalmu helyen fekvő jó hírű

Bajor László féle
vendéglő családi körülmények folytán bérbé adandó.

Bővebb felvilágosítás szereshető Bajor László tulajdonosnál Nagy-Kanizsán.

Mindenütt kapható.

Szaly Kalodont

1-36 elismert legjobb fogtisztítóeszer.

Szivattyuk Mérlegek

Minden néma, ház, mezőgazdasági, iparközponti ipari és egyéb célokra. Legjobb gumis- és kender-10-10k.

Mindenféle csövek.

Legújabb javított rendszerű ti. azoda és fűtő szivattyúk fából és vasból, kereskedelmi gyári mezőgazdasági, ipari és házi célokra.

Szivattyú és géppártdel. b. és ábrák.

Schwarzen-ergstrasse 6. **W. Garvens, Bécs** 1. Wallfisch-gasse Nr. 14

Kaphatók gép-, vas- és egyéb hasonló kereskedésekben, technikai és vízvezetési üzletekben, kútvizsgálóknál stb. — Kérjenek hadronatlan Garvens-szivattyúkat, illetve Garvens-mérlegeket.

Arjegyzzék ingyen és bérmentve.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY.

Alulírott tömeggondnok közhirre teszi, hogy vb. Szily Ferenc szent-gróthi kereskedő csőd-tömegéhez tartozó, s a csődleltár 1-531 létszama alatt összeirt vas és fűszer áruk és üzleti berendezések

Zalasantgróthon 1900. évi július hó 5-én délelőtt 9 órakor, zárt ajánlat illetve nyílt pályázat után

egy összegben, és a mennyiben ezen uton megfelelő ígérlet nem tétetnek, nyomban tételenként nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek becsáról alul is az alábbi feltételek mellett elajátanak.

1. A zárt ajánlatot tevők, vagy nyíltan pályázók tartoznak a 4291 kor. 60 fillér leltári becsérték 10%-át vagyis 430 koronát zárt ajánlatuk beadásával egyidejűleg, illetőleg a nyílt ajánlattételt megelőzőleg a tömeggondnok kezére bánatpénz fejében készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirban letenni.

2. Az áruaktár ezen az uton a 4291 kor. 60 fillér becsérték 90%-án vagyis 3862 kor 44 filléren alul eladatni nem fog.

3. Tömeggondnok fenntartja magának a jogot, hogy az ajánlatok között értékre való tekintet nélkül szabadon választhat.

4. A csődleltár alulírott tömeggondnoknál a hivatalos órák alatt bármikor betekinthező, az áruaktár pedig 1900. június 28-án d. e. 9 órától 12-ig megtekintésre nyitva fog allani.

Zala-Egerszeg, 1900. június 12-én

dr. Keresztury József,
zala-egerszegi ügyvéd, tömeggondnok.

Padlózatok mázolásához

O. FRITZE Borostyánkő-olaj lakfesték
O. FRITZE Borostyánkő-olaj lakfesték
O. FRITZE Borostyánkő-olaj lakfesték

felülmált minden más gyártmányú tartósság keményebb és fény tekintetben.

szárad hat óra lefolyás alatt jótállás mellett sokkal kiadgabb, mint bármely versenyyártmány; — 1 kgr. elegendő egy 16 négyzet méter terület egyenlő beasolásához.

tehát használatban a legelőbb

Raktárak Nagy-Kanizsán:
NEU és KLEIN fűszerkereskedésében — **FIALOVITS LAJOS** butorraktárában.

Szerkesztőség:
Városház-épület Fischel Fülöp könyvkereskedésében.
Szerkesztővel értekezni lehet naponta délután 4—6 óra közt.

Ide intézendő a lap szemléi részére vonatkozó minden közlésnek.

Kiadóhivatal:
Városház-épület: Fischel Fülöp könyvkereskedése.

ZÁLA

Politikai lap.

Megjelenik NAGY-KANIZSÁN hetenként kétszer: vasárnap s csütörtökön.

ELŐFIZETESI ÁRAK:
Égész évre . . . . . 12 korona
Félévre . . . . . 6 korona
Negyedévre . . . . . 3 korona

Nyitlár postaközlő 20 fillér

Előfizetések, valamint a hirdetések vonatkozásában Fischel Fülöp könyvkereskedésbe intézendők.

Bérmentetlén levelek csak ismert kosárból fogadtatnak el.

Egyes szám ára 20 fillér

Nagy-Kanizsa, 1900.

Felolós szerkesztő: Szalay Sándor
Szerkesztőtárs: Révész Lajos.

Csütörtök, június 21.

A Széll-kormány szabadelvűsége.

Az országgyűlés jelen ülészakának berekesztésével bizonynyal vége lesz a jelek ama zavaros magyarázatának, hogy a Széll-rendszer kétté tőri a szabadelvűség gerincét és bizonynyal el fog el kell némulnia a vadl kiabálásnak, hogy immár a reakció éjszakája sűrű fátyolt terjeszt a nemzet fölött. Őszinte, ámbar tárgyilag mégis alaptalan aggodalom művelhetette kezdetben ezt a jelmagyarázatot, lökhetette ki az aggodalom kiáltásait; de csakhamar lelkiismeretén képmutatás vet-e öket tulgyöngéd ápolásába, iparkodott folyvást fokozni ezt az aggodalmat, hogy a ravaszul táplált izgatottságban, mely a tiszta ítéletet zavarja, politikai üzletet csináljon.

Ámde ép az ülészak berekesztése előtt merültek fel szivesen látott alkalmak a képmutatás lealcázására, megfosztására az üzleti haszonra való kilátástól; és Széll Kálmánnak újfent s oly tüzzel letett szabadelvű

hitvallása után, kinek törhetlen hűségében belátásos ember különben soha sem kételkedett, az éles válaszok után, melyeket a miniszterelnök és Wlassics közoktatásügyi miniszter Mólnár apát s legbensőbb elvtársa, Rakovszky képviselő interpelláció ra adtak, — ez az aggodalom is ellillanhatott.

Keletkezett pedig az aggodalom azért, mert közgazdasági depresszió jött az országra s mert Széll Kálmán a dolgoknak az államférfiasan bölcs előrelátásában, melyek Ausztriában kifejlődtek, a mi egész parlamenti életünket annyira rőmbőlő viharok alatt, mely a Bánffy-kabinet fölé tornyosultak, békés egyetértést, sőt teljes összeolvadást létesített az előbbi többség és az ezzel ugyanazon 1867. kiegyezési alapon álló volt nemzeti párt közt.

Kedvetlenségéből és tulérzékenységből, mert ezt a depressziót a tökéletes nemzetközi helyzeténél fogva nem lehetett oly hamarosan száműzni, a Széll-rendszer ellen, mert a gazdasági haladást nem eléggé segíti elő, ekkor a

gazdasági reakcióra való hajlandóság vádját emelték; és mert nem maradt folytonos hadi állásban ama politikusokkal szemben, a kik az egyházpolitikai törvények létrejöttét inkább gátolták, mint előmozdították, emelték a vallási reakció vádját. Mind a két vádat igaztalanul, mint az ép lefolyt parlamentari ülészak bebizonyította.

Egy miniszterium ellen, a mely vezetője individualitásának megfelelőleg, minden gazdasági panaszt, merüljenek fel bármely gazdasági rétegből, szivesen meghallgat; miniszterium ellen, mely folyton közvetlen érintkezésben iparkodik lenni a közvéleménnyel, terjedelmes szaktanácskozásokban közvetlen összeköttetésbe hozza egymással minden hivatáskör irányadó személyiségeit; a felhozott javaslatokat és kívánatokat pedig a földművelés, kereskedelem, igazságszolgáltatás, közlekedés terein jól megfontolt rendszabályokra, a kormányzás minden ágában javításokra használja; miniszterium ellen, mely az utolsó nagy kölcsön által

TARCSA.

Modern dalok.

Matildhoz.

Verselsz, verselsz, rimkóvácsolsz...
Jól tesszél!
Böhségid' olvasgatni:
Elveszel.
Nem áll mindig a „hosszú haj,
Rövid essz.”
Fúrge elced, gunyod gyakran
Megigéz.

Hogy az **összeadást** te úgy
Szereted:
Egy szavadra elhiszem en
Ezt neked:
Mert az összea többi három
Mivellet
Az elsőben talál, meglásd, —
Fix helyet.

Ha az **összeadás** nálad
Sikerült:
Egéd ezzel, szép Matildkám,
Kiderült.
Férj fiókjat most már sürün
Kivonod.
Na ja! a mi az övé: ten
Vagyonod.

Ah, egy szép less asszonykának,
Mon dieu!

Mi minden kell ma: azt csak ő
Tudja, ő!!
Feltűnt is fogjuk edes,
Hallani:
Mint segítex majd a költséget
Szorszul.

A neyedik műveletben
Agyalom,
Alig léssz te jártas, — no így
Gondolom.
Onatlatlan less tiszta saived,
Ugy-e bar?
Nem osztod meg lü szorelmed
Senkivel...

Való: ez nem rimel jó, de
Igaz am!
Oh mily boldog a férj ily nő
Oldalán.
Kin k nem csak **verse**, de a
Csókja is
Csattaugó, — így mondják rólad,
Ki: hamis!

Boldizsár.

XX

Viszik Márton gazdát.

— Nem munkára való még a barom se ilyen időben — mondta a gazda, mikor hátra vezette a lovat a kuhhoz, hogy vizet adjon nekik a vályuba.

Az anyjuk, a Márton gazda felesége, kijött a tehénstállóból. Most vegzte el a fejét.

— Mi hir a tanyán, szép-e a jószág? — kérdezte.

— No anyjuk, ez aztán termés, minden köröszat duplan-füzet — mondta örömmel az öreg és bő ingujjával megtörölte verejtékes homlokát. — Se kaszat, se kapát nem forgattam, mégis úgy izzad az ember, mint a barom. Csak csunya időt ne kapjunk, nagy a meleg, még a léleget is nehezére esik a embernek. A jószágos lsten csak néhány nap szépídjöt adjon, aztán befőn virradóra megpendül a kasza a tanyán. — Megemelte beszédjéhez a kalapját az öreg, hogy nagyobb fogantatja legyen a kívánságának.

— Le-sz ott anyjuk annyi éleség, hogy csak győzzük az árát a ladafiába tenni. Szinte öröm nézni azt a szép sárga jószágot, a mint hullámlak a gyöngö szellőtől...

Most ha a szegény Marci fiám élne, micsoda öröme lenne a bő lstenaldásban. A szegénynek éppen most tellene ki az ideje, már be is lenne takarítva minden, mire hazakerülne. Talán a szép kék sapkájában jött volna baza, csak odaadták volna neki annyi szolgálát után. Hogy nézte volna a jalu leánya mind, az Annus is szegény. Mondták volna, megjött a Balázs Marci a katonáéktól, less kivel tancolni. Hogy járta szegény, örült az ember lelke, ha, nezte. Atkozott nyavalyája mégis elpusztította, nem kímélte...

Fischel Fülöp könyvkötészete Nagy-Kanizsán.

Elvállal **mindennemű könyvkötő-munkát**

A FÜZÉSTŐL A LEGFINOMABB DISZKÖTÉSIG:

valamint

Passepartout emlék-albumokat diszfeliratoknak, táncrendeket a legfinomabb kivitelig.

Elvállalok továbbá képek, fotografiák, tervek, rajzok és térképek cachirozását, úgy minden e szakba vágó munkát

pénzügyi örököknek hathatós segítséget és erősítést nyújtott, hogy a magyar vállalkozási szellem a nemzetközi verseny terén serényebben mozdithassa szárnyait; a Széll Kálmán vezetése alatt álló minisztérium ellen nem tartja fenn magát a vád, hogy a nemzeti gazdasági üzem egyes ágainak, egyes köreinek a többiek hátrányára kedvez, hogy egyoldalú gazdasági tendenciákat követ, hogy a gazdasági reakciót szolgálja.

De a másik vádat is, a mily alaptalanul emelték, oly alaposan megcáfoltja a kormány. Mert nem produkál Széll mindennap, minden felé, ezért kevésbé szabadelvű, mint elődei, Wekerle és Bánffy, kiknek szabadelvű kezdeményezését a legösszintébb szívélyességgel támogatta. Melyik okos és önmagát becslő államférfi fog harcot kezdeni, ha bekétségben gyorsabban és biztosabban juthat ugyanahhoz a célhoz?

Bizonyos polgári szabadságok csak akkor élnek ugyan bele magukat főkép a nép gondolkodásába és érzésébe, ha nem ajándékképp kapjuk, hanem a meggyőződés komoly küzdelmeiben vívjuk ki. De ha egyszer ki vannak vívva, és jogosoknak, érinthetlenné ismerik el azokat a volt ellenfelek is, — minek akkor a harc, mely csak rosszerzelmets maradandó elkeseredést szülhet, de semmitéle hasznot sem hozhat; harc oly valaki ellen, kinek többé észébe sem jut támadni? Ez inkább gyerekes pajkosság lenne, mintsem férfias erély.

Es csak hogy néhány ideges kiabáló megnyerjen a maga számára, a kik nem hisznek az eső termékenyítő erejében, ha villám és mennydörgés nem kíséri azt, azért veszélyeztesse Széll Kálmán az általa oly fáradtságosan

helyreállított parlamenti békét, a parlamentárizmust, mely Magyarország legerősebb nemzeti garanciája; veszélyeztesse, dacára annak, hogy Ausztria oly tanulságos, elrettentő példáját nyújtja az olyan állapotnak? Ez mégis csak nagyon balga föltevés lenne.

De a hol valóban szükség van a férfias erélyre, a hol meg kell mutatni, hogy Magyarország kulturális színvonalát süllyedni, bármely felekezet felekezetiességét felemelkedni és politikai térre átkapni nem engedik, ott mindig megmutatja Széll Kálmán és kabinetje ezt az erélyt.

Ezért bátran gyülekezhetnek a szabadelvűek a zászló körül, melyet Széll Kálmán győztesen lobogtat erős kezében.

A munkás kéz.

A magyar földmivelő nép kezéről világszerte el van ismerve, hogy erős és csodálatosan munka bíró. A kiszámíthatatlanul széleséges elhajlathoz alkalmazkodik, lehetetlenül rövid idő alatt végez nehéz munkákat s éjjelenként még annyi időre sem pihen, hogy tenyerének szerzők okozta sajnása elmúljon. Azután a tálal, a mit művel, igen nagy részben még csak pár év óta van kultúra alatt, tehát nehéz munkájú föld, a melyet meg nem porhanyósi ott meg a sok esztendő elkaparására. Mirdekk folytan azt mondják némelyek, hogy a nyári felé nem nehéz munkájában kimerül a magyar földmivelő nép energiája; télen már nem szívesen foglalkozik, de nem is foglalkozhatik, mert a nehéz munkában végképp eldurvult a tenyere, megkérgesedett az agya s a finomabb kezeit, esziszottabb intelligenciát kívánó téli háziparszerző foglalkozásra nem is képes. Ezt nem is cáfolja meg azon körülmény, hogy egyszer — egyszer télen is elmegy napszámmunkába a földmivelő és hogy durvabb keszre meg munkákat megis csinál. Mert téli munkába a kisse-megbíró ember nem megy, csak a kit a kenyer-hajt, de az is szórványosan; a magyar földön végzet gazdasági házipari munkához pedig nem kell sem izlés, sem intelligencia.

Nagyon kevés és igen rövid multtal bíró kiadélek történtek meg eddig a földmivelő nép

felet az urnát valami tenni, hogy el ne kezemert.

— Elég erős Márton gazda, — mondták — bírja még a munkát. Aztán elvitteke Marci, messze, messze a komáromi várba, ahol a kőszűz a várat kapujában, hogy oda be ne menjen az ellenség, pedig mégis bement lova, észrevétlenül. A fegyvere se volt más, mint a kasza. Egy sühüetés — egy emberelet. Már sok volt az áldozat, mikor ki tudták üzni az erősségből a lörfelmes ellenséget, a Halált.

De már akkor a Marci is kivitte a halottak köze. Szepen szólt a katonabanda, meg tompán szomoruan pörgött a feketeposztós dob.

Hat nap, hat éjjel siratta Márton gazda a fiát.

A nagy beszédben odabenn észre sem vették, hogy lassan-lassan sötétedni kezd, pedig még csak kora délután volt. Onnan délről nehéz fekete felhő közeledett. Már a tompa moraj is ide hallatszott s közbe-közbe vakító villám hasított a sűrű, fülledt levegőt. A toronyban megkondult a harang; a felhők ellen huzta a harangozó megmozdult a falu népe s ijedten robat fedél alá. A fekete felhők reptüve közeledtek. Márton gazda és a felesége csak arra ijedtek fel, a mikor egy erős szélroham az ablakot becsapta. A másik percben már ott térdeltek összekulcsolt kezekkel a jóságos szűz képe előtt, hogy háritsa el róluk a veszedelmet. Már késő volt, az óriási tergeteg teljes erejével tombolt, magával ragadott mindent, a mit utjában talált. Kétségbeesett kiáltás harsogta túl a tomboló vihart.

téli foglalkoztatására: de már ezek ered neyéből is örömmel konstatalhatjuk, hogy a magyar földmivelők terfia, asszonya, gyermeke igen is, kezes a finomabb munkára. A kézes tenyér ügyesen kezeli a vesszőt, háncsot, aalmát s fonalat. Egy kis iskolázás, egy kis gyakorlat es a magyar gazda keze megsokszorozza azokat a milliókat telen, a melyeket nyaron a földből kapart ki.

A földmivelési kormány által nemrégiben fendezett házipari-kiállítás e tekintetben csodálatos tanulságokat nyújtott. Láttuk, hogy a nép a neki először bemutatott munkát hamar megtanulta és nemcsak primitivabb tömegeseket, hanem valóságos disztalgákat is produkált. Láttuk, hogy a hol a társadalom fölkeröj a nép foglalkozását, különösen a hol egy finomabb izléző nő viszi a munkalkodás irányítását, mint például a Bodrogközön történt, ott olyan tárgyak kerülnek ki a földmivelő nép kezéből, a melyeket megirigyelhet bármely nyugati, százados alorklással finomított háziparos-nép. Láttuk továbbá azt is, hogy oly tárgyak kerülhetnek ipari fejlődésre, a melyekben bővelkedik a magyar föld s melyeket, mint például a kukorica-hejat, külön termelni sem kell.

Nezzük már most, milyen perspektívája van a magyar földmivelő nép házipari munkájának?

Mindenekelőtt arra kell utainunk, hogy az utóbbi évtizedben maga a földmivelés is rengeteg fogyasztóit lelt a háziparban. A gyümölcs, a szőlő, a zöldség forgalma nagyon megnőtt s ez a forgalom milliónyi különféle kosarat fogyaszt. A különféle nagy ipari vállalatok tömegesen fogyasztják a seprőt, a kaka és hancs fonadékokat. A metropolisokban ugyancsak minoinkább szaporodó nagy áruházak legkelendőbb áruik a fonott, szövött disztalgák és háztartási cikkek képezik. Mindezen tárgyakra első és főkelleke az ocsoág, a mit csak a keves rezselve dolgozó, kevés nyereséggel megelégedő mezőgazdasági házipar biztosíthat, a melyet a gyermekek és öregek különben ki nem használható munkaeje is értékesül.

Mіндеzeknél fogva azt mondhatjuk, hogy nem lesz nehéz a magyar földmivelő nép lelt keresetét nagyobb arányokban biztosítani. A világpiacz fogyasztási kiváncsi má már nagyon világosak. A kereskedelemi forgalom mutatja, hogy miket kell produkálniuk tömegesen, a nagy áruházak fogyasztása azt, hogy mit állítsu k elő finomabb munkában. Ha fölgondoljuk, hogy nagy ipari vállalataink eddig meg seprő-zűkségeiket is a külföldről selet beszerezni, arra a következtetésre jutunk, hogy egyelőre még a bellegysztás is fel fog meneni bennünket minden nehezebb gondól a gazdasági házipari cikkek értékesése tekintetében. Az exotikus országokban pedig beláthatatlan tere van a háziparicikkeknek, mert a nyugati iparos-

— Jeg! — hangzott mindentel s ontotta a terhes felhő magából a pusztító veszedelmet.

Nem is tartott sokát, csak éppen addig, a mig mindent, mindent agyontaposott.

Micsoda kep! Az aranykalaszos lesújtva hevernek, mintha valám vasszeronyeteg nyargal volna rajta keresztül, beleesva meg a szamájat is az iszapos földre.

Ma ton gazda felugrott a helyeről. Szólt, se beszélt, csak egy födetlen fölvel kiroant a habból és futott végig a talu-orán, ki a földek fele. Meg-megrogyott öregedő laba, de ő csak futott lélekszakadva. Mikor a maga földjehez ért, megcsuklott a tere s odarogyott az elpusztult kalaszos köze. Ket-retegő kezevel átölelte a jégvere kalaszkokat és elsíratta hangos panaszzsal a meghalt remenységet.

A talubeli jó emberek ráakadtak.

— Éjjel lesz Márton gazda, menjünk a taluba. — Nem hagyom az édes jószágomat, itt maradok. Ugy-e hogy itt maradnak sőt kalasza m?!

Es most szorosabban ölelte magához a nedves fevert kalaszkokat. Kiszaggattak a nyűré való kalaszt, ott hagyták a Márton gazda karjaiban és vitték a szegény öreget a tisztia hazába.

Jöttek is, mentek is a jó szomszédok; mind-egyiknek volt valami jó tanácsa. Hogy éjjelkor tegyek ki a beteg az udvarra, fejlet a hold fele, kiszíjja az a beteget, ha megannyi van is. A Ládi ura, a Gábris szinte így volt, most semmi baja...

De bizony nem használta ott semmi, ott feküdt Márton gazda lábán égve a puba agyon. Ho-

Megint csak az inge ujját használta az öreg, de most már nem a verejtéket, hanem a könyvet törölte le — mely végig pergett barátás ábrázatan.

Az utolsó szavakat már az anyuk sem hallotta, neki is köny szókott a szemébe s hangos sírásra lakadt. De azért mégis ő vigasztalta az urat, látta, hogy még mindig mennyire a szívéen van a gyermeke látása.

— Már megint csak azt hajtogatja! Tudja kelmed jó, hogy az Isten akarataival nem lehet ellenkezni, meg kell nyugodni abban, a mit a jóságos Isten rendelt.

— Nem nyugszom meg! — kiáltotta Márton gazda szinte magánkivül, de már abban a pillanatban megbánta, a mit mondott.

— Hát csak ugy mondom... mondom, de minek is jut mindig az eszembe, talán mert anynyira szerettem Marcit? Hát jó gyerek is volt a szegény... nagyon jó.

Bevezette a gazda a lovait az istállóba, aztán együtt a feleségével bementek a szobába. Kis paradicsom ez a szoba. Oda jöttek a szomszédok hozzájuk tanulni, hogy a muskátit, a melyik a két ablakot megöltötte hogyan neveik olyan szépre, viru, mint az élet. A szentképek fölé senki sem tudott olyan szép koszorut kötni, mint Balázs Martonné, az ő háza lala mindig fehéresebb volt, mint a másé, talán kever valami fehérséget a méss közé, talán lelke tisztaságát, hogy ugy ragyog ott minden, mint a nap-fénye...

Minden rendén volna, csak a Marci, a Marci! Harmadik éve lesz az őszszel, hogy besoroztak a császár-kenyerét enni... Megpróbálták, hogy talán

idealizmus nagy hirdetője a materializmus karjaiban dőszöl.

Nos tehát, ha szinpad; hát ilyen szinpad az élet!

Festett világ ez is, mint a valódi Csak-hogy míg a szinpad; életből bizonyosat tud a mindenki, hogy festett: addig a valódi élet szinpadán igen sokszor tévedésbe ejtenek bennünket a szereplők, hogy gazdaságilag egy-egy szomorú tapasztalattal az élet családossalt. Mert igen kevés olyan kritikusa van az élet szinpadának; aki föl tudja ismerni: mi a festett, mi a való.

Tollfuttában.

Nagy-Kanizsán dal-kart szervezni; semmi szép pótlakat szabatosan énekelteni; semmi.

Nagyhangu ember van bőven; jóhangu ember is csak akad. Olyanokban sincs hiány, akik szeretik megadni a hangot; olyanok is elegenden vannak, akik szívesen szekundálnak.

Sok a zeneéretlő, sok a dal- és zene-kedvő. Zenében, dalban összhangot teremteni, összhangot produkálni a mi városunkban csak gyerekek-játék.

Hanem annál nagyobb művészi talentum kell ahhoz, hogy valaki itt ne csak a dalban, zenében, hanem a szívekben is megteremtse és fentartsa az összhangot.

Ehhez a mi városunk levegője — úgy veszem észre — nagyon rossz hirben állhat; mert ha valaki a szíveket egymáshoz közelebb akarja hozni azzal a céllal, hogy nec-ak együtt, hanem egyformán és egyért dobogjanak: rendszeren úgy kezd, hogy azokat minden nagyobb cerimonia nélkül fölpackolja és egyszerűen exportálja ebből a szív-összhangot rontó levegőből.

A szívek együttdobogtatásának ez a zenei módszere már valószínűleg jól bevált; mert Böhm Emil, az „Irodalmi és Művészeti Kör“ dal-karjának fiatal karmestere is megkezdte a kalmazását.

Mikor látta, hogy a dal-kar tagjainak hangszerelése már kitűnő összhanggal rezegnek, akkor föltette magában, hogy megkíséreljen ilyen összhangra hangolni a szívek hurjait is.

az Annus... Egynek lett teremtvé... Itt lesz az egész falu... A cigány meg buza a Marci szép nótáját...

Elkészültek az áltözködéssel. A két sárga már befogva állt az ajtó előtt.

— Nohát csak addig nyugodtan legyenek, még bazajvök, helyreigazítok én kelmeiteknek is minden baját... Csak egy kis bátorság, aztán megy minden...

Egészen kifáradt már a sok beszédbe, még mindig beszélni akart, de már fölsegítették a kocsi s kimerülve dült hátra az ülésben. A felesége, meg a sógor ütök melege. — Majd elkísérik egy darabig — azt mondták neki.

Aztán lassu döcögéssel megindult a szekér ki a kapun s ráka yarodott a hosszú utcára. Minden kapuban állt valaki, mert tudták, hogy most viszik Márton gazdát. Ugy vonult el a hosszú utcán, mint a halottas menet... Márton azda már kiegyenesedett az ülésben, csak nézett, nézett jobbra is, balra is s büszkén önértéseni mosolygott, mintha csak azt mondaná:

— Megyek már, emberek, megyek már mindnyájuk nevében...

Gyenge reggeli szellő kapaszódott az akác-fasor lombjába s zizegett föle a sárguló falevél... A faluvégén a foronyban megkondult a lelekkhang szomorú-n, panaszosan csilingelt... A falu népe keresztet vetett magára...

— Haldoklik valaki... És vitték zegény Márton gazdát, vitték az Isten elébe...

Révész Mihály

Biztos mód: kivinni a dal-kart, a mi levegőnk, ha csak néhány órára is.

Meghívta tehát az egész komániát beleznai bérletgazdaságukra és vasárnap (június 17-ikén) délután ki is szállította.

Azról nem kellett aggodnia, hogy a szívek kórusának Belezsnán hogyan adja meg a vezér-összhangot; mert tudta, hogy a szív-zenéhez van öneki ott kitűnő férfi Altja; a maga jó tenorjában is bizvást bizott; bass-primnek és bass-secundnak pedig ott volt a beleznai (Czeiszler Lján) meg a Janka-pusztai (Austerlitz Adol) gazdasági intéző.

Vasárnap délután 2 órakor indította meg Böhm Emil a kilencfogatos karavánt.

Főkalauz volt a dal-kar aranyoskedvű „Csurgo“-ja, a mindenféle szentöletlen, kenőcsökkel fölkenet somogyi bicskás.

Nem tekintettem valami jó omennek, hogy éppen vele kerültem egy kocsi-ba. Ha vasuton utazom is, arra töreksem, hogy lehetőleg távol legyek a főkalauz kocsijától. No de másrészt aggodalmam: kissé osztálta az, hogy kocsinkon volt még a dal-kar egyik Violdja, meg a Preceptorja és Cimberje; a bölcsesség, illát és szin tritofiuma is.

De azt mondom én, hogy fűhe ett volna kocsinkon akár a dal-kar „főispánja“, — megse kerülhetők volna el jobb-estünkkel.

Nem akarom azonban megzavarni a dolgok rendjét. Menjünk sorban!

Az oda-utazás vigan, zavartalanul történt.

A kilenc fogat szinte diadalmasan robogott be a beleznai uradalmi parkba, hol kedvesen mosolygó arcok, vendégzerető szívek fogadtak az érkezőket.

Felóra mentva már a gyönyörű jenny-lényük aranyban terített asztalok mellet hamisítatlan somogyi porcellán-tányérból, valódi somogyi bicskakkal falato ott a tizenhárompróbás gyomuru kiranduló sereg. Aztán megzendült a dal és száryalt a meg megrezzenő lombokon át fel, fel a magasba, magával ragadva a szíveket is. A sűrű lombozatu park kedves kis éneklői vigan csattogva, csicseregve teleltek a felejük ringó dalokra. Csak akkor hallgattak el néhány pillanatra, mikor Szalay Lajos, az „Irodalmi és Művészeti Kör“ művészeti szakosztályának szép hangú élnöke, azt dalolta egy sűrű fuvolya lágy-ságával, hogy „*sir a madár, sir a száraz ágon*“. Ezt a gyönyörű szót érdemes volt a madaraknak is áhitattal hallgatni.

Mikor azután elhalkított a dal, újra megtektek a kanecok hálzó sörrel. És há nagyérdemű Gambrius uram Belezsnára is el szokott látogatni, ezt a napot bizonyára hódításának nagy-napjai közé írta föl.

Alkonyákor meg egy búcsudal zendült meg a kassély terraszán; a fogatok plörobogtak; a társaság tagjai búcsuztak, kocsi-ra ültek és... (persze azt méltóztatnak hinni, hogy indultak hazra?)

Dehogya!

A fogatok átrobogtak egy gyönyörű nyirerdőn — Janka-pusztára.

A szívek zenéjeinek vezér-összhangja mindenütt vellünk. Tenor: Böhm Emil. Tenor-szekund: Alt Jakab. Bass prim: Czeiszler Ignác. Bass-szekund: Austerlitz Adol.

Janka-pusztán zendült meg csak aztán igazán impozás s érteletjességgel a szívek összhangjának teljes kórusa...

Sötét este volt.

És mi szállánk alá a szeszgyár fölgalyagot, kifiligrált katakombájába, hol a párolgó gulyás inycsiklandó illatát szimatolva, Wajdits József is áhitattal fordulga az ő fürkésző szemekének beközdösült aranykeretes ablakait.

A magyaros vacsora alatt már nem lehetett lékezni az ősi virtust; föltörtek és eget kaptak a löszök is. Elétték Böhm Emilt, a lelkes karmestert, kinek vendégzeretője ilyen kellemes órákat szerzett a dal-kar tagjainak; elétték a vendégzerető, kedves háziasszonyt, majd pedig Szalay Lajos elnököt. És így tovább.

Mikorra pedig a férfiakat kifárasztotta volna a szó, oda állott a terem közepére egy aranyos kis lányka: *Austerlitz Erzsike*, és szavalt olyan bámulatos nagy érzéssel, hogy elragadtatás-ban talán mindenki szerette volna agyoncsókolni azt a tizenket éves csupa-szív teremtest.

A dal-kar itt is dalokra gyujtott. Egyik dalt a másik követte. Gürtler Ferenc titkárnak ugyancsak volt dolga a kóta-rekviemokkal; amik az ő gondjaira valának bízva.

Tizenegy óra volt már, mikor a társaság hazra készülődött.

A kocsi most már nem robogtak, hanem szep lassu tempóban vonultak fel a tisztiak elé mert szuro sötét éjszaka volt.

Austerlitz Adol gazdasági intéző föllítította a fogatokat. Elül menjenek az uradalmi fogatok, az uradalmi kocsiok jól ismerik az utat; a többi kocsi csak menjen azok után, akkor nem lesz semmi baj.

Nem is lett addig, míg föl nem kelt a Hold.

Sötétben minden kocsi-nak a rud előtt járt a szeme, hanem mikor föl kelt a Hold, a mi — különben is páratlanul bamba kocsi-sunk erre a becsületes józan éjjeli vándorra bízta a gyep-lőt; a maga (való-zinúleg kapatos) fejt pedig adta a szendrgésnek. A Hold azonban ezen az éjszakán valószínűleg inc elkedni akart egy kicsit a dal-kar Preceptorjával, (akihé az éjszakánként gyakran van bizonyára szerencséje) és nem vette kezébe a gyep-lőt. Ezenben egy kis tréla okéért sugarával megcsiklandozta szundi-káló kocsi-sunk orrát; mire az fölriadva, telerrantotta a gyep-lőt s a lovak l-tertek a brestletes urrot.

Ebből az incselkedésből azonban kijutott nemcsak a Preceptor-nak, hanem mindnyájunk-nak; mert egyszerre csak vízmosás-ba laralt a kocsi jobboldala; a kerekek elkezdtek recsegni; a kocsi borkodak ropogtak és..... consummatum est; végbement a mi [nem ba, hanem] jobbesetlünk; t. i. hogy a kocsi jobbra dült, és mi ott hevertünk egy halomban.....

No de spongyát rá!

Kocsi-társaimnak nem lett semmi bajok. Az én lábamon az a kis izomzuzódás, amivel pár napig sántikálók, semmi. Eonjt mindig szívesen elszendvedek egy-egy olyan kirándulás-ért, mely legalább néhány órára negyvenöt szívet hangolt edes, testveries harmoniára.

HIRES.

— **Kitüntetett gazdaságot.** Szep ünne-pély színhelye volt Szentháromság vasárnapján a zalavári apátság vendégúti kastélya. Rieker József urad. számtartónak ekkor tüzte fel u. i. Jankovich László gróf főispán szép számu ünneplő közönség jelenlétében az arany érdemkeresztet, melylyel a gazdaság terén szerzett érdeme jutalmául említett számtartót a király kitüntette. Az ünnepség lényét nagyban emelte azon véletlen szerencse, hogy Fehér Ipoly a pannonhalmi főpápai éppen ekkor végezte Zala Apátság titkárja kíséretében az évenként szokásos látogatását. Az ünnepély lefolyása röviden ez: Szent mise után összeseregllett az ünneplő családja, az uradalmi gazdaságtervezés és lelkesek csapatja a konvent tagjával egyetemben az apát lakosztályában, a hol a főpápai

államok ezen cikkeken éppen hogy a saját szükségüket elégítik ki, egyébként luxatívabb ipari cikkeket küldenek szét.

Nem kell vérmeseknek lennünk s már most arra az időre gondolnunk, midőn a magyar földművelő-nép kezéből kikerüljön különféle cikkeket hajórakomány-számra ostromolják a tengeren túli kikötőket; számunk elég biztos alapon nyugodhat, ha a belső és külső fogyasztásra számítva, fejlesztjük mentől nagyobb arányokban a földművelő-nép téli munkáját.

Azok, a kik kételkedve rázták a fejüket, a midőn azt hallották egyik-másik magyarországi nagy gyárostól, hogy a magyar munkás bihételetlenül gyorsan tanul bele az ipari munkába legnagyobboldulata az ország munkássága, egyes pontjain tartott házipari tanfolyamokon is meggyőződhetnek róla, hogy a magyar földművelő-nép kezét nem csak a rőtörő-nél lehet használni. Reméljük, hogy a magyar művelt társadalom siet felkarolni a magyar föld népének új foglalkoztatását s nemcsak mint vásárló pénzzel, hanem mint vezető, izlést irányító, tanító, erkölcsileg is segítgére megy a magyar földművelő-nép kezének.

Az élet színpadán.

Valamikor nagyon komoly értelemben vált szállóigévé az, hogy «az élet színpad». Később szintén ilyen komoly metaforával neveztek el a színpadot világjelentő deszkáknak.

Nagyon nehéz volt azonban megállapítani, nem a guny termelte-e különösen az elsőt, vagy talán mindkettőt.

A mai világban épenséggel nem kell ahhoz valami erős szatíra író, hogy valaki az életet színpadnak ismerje meg. De nem olyan értelemben ám, mint ahogy az közkeletűvé vált; hanem olyan értelemben, hogy itt jobbra, balra, minden lépten nyomony festett alakokkal találkozzunk; és minden, ami élénk tárul, festett.

Közhasználatban, mikor azt mondjuk valakire, hogy kilép az élet színpadára, — ennek értelme az, hogy megkezdte működését; megkezdődik nála az önálló cselekvés korszaka, amely küzdelmekbe, bonyodalmakba vezet, amelyeken férfias jellem-erővel át kell hatolnia. Ha így hasonlítjuk az életet a színpadhoz, akkor mindenki bizonyos fölemelő érzettel vallhatja magáról azt, hogy ő az élet színpadának szereplője.

Amde ha megfigyeljük, de igazán komolyan és elfogulatlanul, az előttünk lejátszódó életet: arra tanít meg bennünket a tapasztalat, hogy igenis színpad az élet; de nem azért, mert érdeklésítő küzdelmek, a jelenből folyó cselekmények, bonyodalmak gördülnek le előttünk, hanem azért, mert a benne szereplő egyének legnagyobb részben olyan alakok, akik csak játszanak; akik olyan maszket öltenek, amiérdekeiknek legjobban megfelel; úgy kendőzködnék, ahogy a körülmények kívánják; de a maguk belső világával, gondolataikkal, érzelmeikkel azt a színpad-i szereplést harmóniában tartani részint nem is akarják, részint nem is képesek.

A kisebb fogásokat, a kisebb szerepléseket hagyjuk teljesen figyelmen kívül; csak a nagyobb szabású dolgokra vessünk egy futó pillantást.

Hallottunk-e a színpadon szereplőktől nagy hangúbb hitvallást valaha a demokraciaról, mint napjainkban? Ki ki a maga színpad-i pozíciójáról: a szószékről, a zöld és fehér-asztalok mellől, az újságlapok hasábjairól nem hirdetik-e kifogástalanul szerkesztett körmondatokban, vagy a nagy igazságok kifejezésének rövid tömörségével, de mindenkor az erős meggyőződés pátooszavával, hogy csak a demokracia, egyedül csak az üdvözítő demokracia viheti elébbre az emberiség sorsát?

Ez a hitvallás az élet nyílt színpadán, ahol természetesen a szereplők nagyrésze (éppen mint a valóságos színpadon is) nem azért szerepel, mert ez a szereplés lelkének kényszerítése; mert belső világát s annak igazait óhajja ekként kifejezni; hanem szerepel, mert tapsokat akar aratni, mert hatni kíván, amely hatást azután kellő ügyességgel értékesíthet, fölválva ap-ópénzre a maga számára.

De mi lesz azután a színpad-i szereplőből a kulisszák mögött, ahol tartózkodás nélkül levetheti magáról a maszkot? A legtöbbeváb arisztokrata.

Teljesen meghiitt körben kicsinyfőleg beszél mindenkiről, aki (az ő föfogása szerint) annak a társadalmi pozíciónak levegőjében: nem él, melyet ő sziv.

Tessék csak nyugodtan megfigyelni! Egészen különös színpad-i világot élünk

manapság. Sohasem voltak az emberek a színpadon olyan nagy demokraták, mint most és talán sohasem volt mégis a földnek annyi arisztokratája, mint korunkban. Hanem hát mai nap az arisztokratizmus és demokratizmus valami eddig nem létezett formában nyilvánlik meg.

A színpad-i szereplők legnagyobb része csak azon a pozíción demokrata, ahol föfogása szerint magával egyenlők között van. Mihelyt valakit maga fölött állónak vél, azzal szemben erőf veszt rajta a szervilizmus, az ellenállhatatlan kézdörzsölés.

Akikre pedig véleménye szerint lefele tekinthet, tehát akiket maga alatt állónak vél: azokkal szemben vagy kegyesen leereszkedő, vagy puffeszkedő, de okvellenül arisztokrata. Ez azonban csak a kulisszák mögött, tehát zárt, bizalmas körben van így. A nyílt színpadon fölfele az a jelszó: éljen a demokracia! éljen az egyenlőség!

Itt a nyílt színpadon szóval vagy tollal, de mindenesetre úgy, hogy mentől többen megtudják, — hirdetik a társadalmi élet föllendülését előmozdító egyesület olyan hévvel, olyan odaadással, hogy talán igen sokan szocialistáknak hisznek bennünket; a kulisszák mögött azonban markunkba nevetünk és belezárokunk abba a körbe, melyet rangosztályozási fogalmaink szerint magunkhoz méltónak véltünk. Még fölfele szívesen átlépjük az elválasztó vonalat; de lefele nem soha.

Nem halljuk-e akárhányszor ebben a mi csudálatosan demokratikus társadalmunkban, hogy N. N. földbirtokos, N. N. bíró, N. N. ügyvéd ebbe vagy abba az összefogtelbe nem mehet, mert az rangján aluli?

A nyílt színpadon humanizmust, ember szeretetet vallunk; beszélünk irunk idealizmusról; magasabb eszményekről, melyeknek lündöklő vezér-napokul kell ragyogniok a tőkély felé baladó emberiség fölött.

Es mi van a kulisszák mögött? Szinte megborzong az embernek minden idegszála, ha föllebbenti a valóságot takaró leplel!

A humanista predikátor ott gubbaszt a legridegebb önzés szálaiba gubózkodva. Elzárokzva: magának, érdekeinek él. Az

mányos szemét e dőleg emelte a gerendás mennyezetre, mintha csak onnan várna egy kis könnyőreletet. Az öreg orvost is elhivaták a harmadik faluból, de nem használt a patika sem.

Egyszer csak megfogja Balázs Márton a felesége kezét.

— Anyuk, kigondoltam valamit. Tudom már hogyan segítünk a bajon... Nagy szer, de megteszem... Már csak nem is magamért, hanem az egész faluért is... Hogy örül majd a Bogár szomszéd, meg a Vendel, a Gábor, a Csali sógor, meg aztan sorban mind mind... Csak készítsd anyjuk szaporán az ünneplőt elő... Csak így nem mehetek talán... Az új dolmányt, a kék... Meg a magasszáru csizmat... Majd a Bogárék Jancsija kizsirtolja szépen... Jó gyerek az is... Aztán megyek... A két árगत is meg kell majd etetni, meg ábrákat is a kocsi ra rakni, mert hosszú lesz az út... hó-su...

Balázs Mártonné nem tudta, hogy milyő legyen, odatette a jezes ruhát az ura fejére, aztan balkán, mintha nem is neki beszélne, meg kérdezte:

— Hová akar apjukom?

— Hová, hová?... hát az Isten elebe pá naszra... Elpanaszolni a szegény ember baját... Ennyi csapás mégis sok egy embernek... Ha okosan beszél az ember, hát még jóra fordulhat minden... Utóbb talán még a szegény Marci is... De hát azt majd csak ott lehet eligazítani. Az asszony csendesítette az urát a csak sirt, sirt csendes zokogással.

— Aztán tudod, ha megyek, hát majd csak a Marci fog vezetni... Az már tudja ott a járast... Már az is valami, hogy a gyereket megláthatom... Hogy örül majd, talán sirt örömben... A kis bíró Annuskát szinte ide hívod, megkérdézzük, hogy mit ízen a Marcinak... Aztán csak vigyázva mondjátok meg neki, hogy a Marcihoz megyek az ünneplel, mert félek, hogy örömben meghasod a szive... Hát ha még tudná, hogy visszahozom, vissza... ide köznék... Aztán a lakodalmat is hamarjában megtartjuk... Mert hej tudom én magamról, hogy nem jó a szerelmes fiata okat soká megvárati... Megárt nekik az epekédes... No hát nincs igazam anyjuk...?

Az asszony csak ráhagyta.

— Meg aztán azt is csak meg kell beszélni, hogy minek is az a jeg... Hát jobb most? Szegegy emberek elég telen a jeg... Minek az most... minek... Nem marad meg attul a jószág. Talán két forduló szalma az egész... Az meg nekem kell... Nem azért dolgozik az ember, mint a barom... Ott van az is, vigyek!... Hát majd csak okosan megbeszéltem...

Igy hájtogatta Márton gazda már hetek óta, aztán egyszer csak kiabálni kezdett. Mind-náron ki akart az ágyból szabadulni. Ki is szabadította magát az erős kezéből a törőlt, zuzott minden, a mit csak talált. Csak mikor egészen kimerült, tudták ismét az ágyba visszahelyezni.

Aztán jött megint az öreg doktor, meg egy másik is, meg a harmadik. Hamar kimondták, hogy a Márton gazda eméje elborult, el kell vi-

etni, föl a nagy városba, a hol a többiek vannak, az elhálaltak közé be a tébolydába.

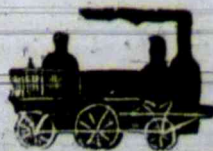
Hamar híre ment a faluban, hogy Márton gazda megholondult, elveszte az eszt a jégverés. Most majd viszik Márton gazdát a bolondok házába... oda...

Könyes szemű szomszédok álltak körül Márton gazdát, a min a felesége segítette neki az öltözködésben. Az öreg nagyon megviselte az ágy, beesett sápadt arcára kiült a rettenetes becsőg. Megtört szemeiből mintha kialudt volna minden élet. De azért csak moolygo a körülállókra s beszél is. Majd így, majd úgy... csak nem busuljanak, majd helyreigazít ő mind-ni. S beszélte tovább szaporán:

— Nem lesz ez így többet... Ha jeg, akkor legyen telén, mikor hó is van... meg nincs kinn a sok szép jóság... Hat igaz is, ki ballott már nyáron a nyelen, ben jeger... Nem lesz ez így többet... Nem, ha mondom... Meg azt ti mellettem lesz Marci is... En majd fogom neki a kezit... mint a mikor a főtánohoz vittem beírati... Aztán már e sem ereszttem többet... Odáallok az Isten elébe, hogy én vagyok a Marci apja... Hogy öregszem én is, az anyjuk is... Hogy eressezzen ha az öreg-égnkre... Mintha már tátna is a jószágos arát, a min rám néz ez azt mondja, hogy vihetem Marci, csak vigyázzak rá, mert nagyon jó a gyerek... Talán meg is simogátja neki a hátát... Micsoda lakodalmat csapunk... Marci meg

Vasuti menetrend.

Vonatok érkezése.

Budapest	3 óra 52 perccor	reggel személy vonat
"	11 " 57	d. u. gyors
"	1 " 40	d. u. személy
"	8 " 05	este személy
"	12 " 07	éjjel gyors
Bécs (Wien)	3 " 42	reggel személy
"	1 " 35	d. u. személy
"	4 " 08	d. u. gyors
"	10 " 05	este személy
Z-Egerszeg	8 " 05	reggel vegyes
Prágerhof	5 " 32	reggel gyors
"	12 " 09	d. u. személy
"	4 " 53	d. u. gyors
"	11 " 22	éjjel személy
Csáktornya	8 " 10	reggel vegyes
Báros	11 " 14	d. e. gyors
Gyékényes	1 " 29	d. u. gyors
"	11 " 41	éjjel személy

Vonatok indulása.

Budapest	5 óra 47 perccor	reggel gyors vonat
"	9 " 3	reggel vegyes
"	2 " -	d. u. személy
"	5 " 03	d. u. gyors
"	12 " 15	éjjel személy
Bécs (Wien)	6 " 05	reggel személy
"	12 " 20	d. u. gyors
"	2 " 05	d. u. személy
"	12 " 48	éjjel személy
Zala-Szt-Iváu	5 " 20	d. u. vegyes
Prágerhof	4 " 42	reggel személy
"	12 " 10	délelőli gyors
"	2 " 35	d. u. személy
"	12 " 17	este gyors
Csáktornya	6 " -	d. u. vegyes
Báros	4 " 57	reggel személy
Gyékényes	2 " 22	d. u. személy
"	4 " 25	d. u. személy

A veszedelmes kor.

A fiatal leány 18 éves kora körül olyan időt él, mely egészségre veszélyes lehet. Általános elgyengülés olyan betegségeket hozhat létre, melyek komoly következményekkel járhatnak. A testi erőnek fokozatos elvesztése, végül teljes elgyöngyülést hoz létre és az egész szervezetben komoly hibákat. Az eszköz, hogy e beteges állapotot segítünk az, hogy visszaadjuk a testnek elvesztett erejét. Egy erős, hatalmas regenerátor, mely a Pink-pilula néven ismeretes, bizonyosságot szolgáltat arról, hogy hasonló esetekben nagy és üdös eredményt ért már el. Példa erre Milfilátro Berta kisasszony Soingból, (Vallexon, Haute-Saone) a kinek bátyja közli velünk a Pink-pilula alkalmazásával elért eredményt.

Mielőtt a Pink-pilulának testvéremre tett hatásáról irtam, addig vártam, míg meggyőződtem arról, hogy az

általuk elért eredmény nem csak kitűnő, de tartós is. Testvérem ma kitűnően érzi magát, jól eszik és alszik, szervi működése hibátlan.

Az aró, mit a Pink-pilula Milfilátro kisasszonynak adott, legyőzte a rosszullétet, melytől sokat szenvedett és mely elgyengítette. Ugyanily eredményt ér el a Pink-pilula a vöröszegény, sápkörös, neuralgikus egyéneknél. A Pink-pilula kapható Magyarországon a legtöbb gyógyszerárban. Egy doboz ára 3 korona 50 fillér és hat doboz ára 18 korona. Magyarországi főraktár: Torók József gyógyszerárban Budapest, Király utca 12.

Milfilátro kisasszony, arckép után.

Az aró, mit a Pink-pilula Milfilátro kisasszonynak adott, legyőzte a rosszullétet, melytől sokat szenvedett és mely elgyengítette. Ugyanily eredményt ér el a Pink-pilula a vöröszegény, sápkörös, neuralgikus egyéneknél.

Az aró, mit a Pink-pilula Milfilátro kisasszonynak adott, legyőzte a rosszullétet, melytől sokat szenvedett és mely elgyengítette. Ugyanily eredményt ér el a Pink-pilula a vöröszegény, sápkörös, neuralgikus egyéneknél.

Az aró, mit a Pink-pilula Milfilátro kisasszonynak adott, legyőzte a rosszullétet, melytől sokat szenvedett és mely elgyengítette. Ugyanily eredményt ér el a Pink-pilula a vöröszegény, sápkörös, neuralgikus egyéneknél.

Az aró, mit a Pink-pilula Milfilátro kisasszonynak adott, legyőzte a rosszullétet, melytől sokat szenvedett és mely elgyengítette. Ugyanily eredményt ér el a Pink-pilula a vöröszegény, sápkörös, neuralgikus egyéneknél.

Az aró, mit a Pink-pilula Milfilátro kisasszonynak adott, legyőzte a rosszullétet, melytől sokat szenvedett és mely elgyengítette. Ugyanily eredményt ér el a Pink-pilula a vöröszegény, sápkörös, neuralgikus egyéneknél.

Az aró, mit a Pink-pilula Milfilátro kisasszonynak adott, legyőzte a rosszullétet, melytől sokat szenvedett és mely elgyengítette. Ugyanily eredményt ér el a Pink-pilula a vöröszegény, sápkörös, neuralgikus egyéneknél.

Az aró, mit a Pink-pilula Milfilátro kisasszonynak adott, legyőzte a rosszullétet, melytől sokat szenvedett és mely elgyengítette. Ugyanily eredményt ér el a Pink-pilula a vöröszegény, sápkörös, neuralgikus egyéneknél.

Az aró, mit a Pink-pilula Milfilátro kisasszonynak adott, legyőzte a rosszullétet, melytől sokat szenvedett és mely elgyengítette. Ugyanily eredményt ér el a Pink-pilula a vöröszegény, sápkörös, neuralgikus egyéneknél.

Az aró, mit a Pink-pilula Milfilátro kisasszonynak adott, legyőzte a rosszullétet, melytől sokat szenvedett és mely elgyengítette. Ugyanily eredményt ér el a Pink-pilula a vöröszegény, sápkörös, neuralgikus egyéneknél.

Az aró, mit a Pink-pilula Milfilátro kisasszonynak adott, legyőzte a rosszullétet, melytől sokat szenvedett és mely elgyengítette. Ugyanily eredményt ér el a Pink-pilula a vöröszegény, sápkörös, neuralgikus egyéneknél.

Az aró, mit a Pink-pilula Milfilátro kisasszonynak adott, legyőzte a rosszullétet, melytől sokat szenvedett és mely elgyengítette. Ugyanily eredményt ér el a Pink-pilula a vöröszegény, sápkörös, neuralgikus egyéneknél.

Az aró, mit a Pink-pilula Milfilátro kisasszonynak adott, legyőzte a rosszullétet, melytől sokat szenvedett és mely elgyengítette. Ugyanily eredményt ér el a Pink-pilula a vöröszegény, sápkörös, neuralgikus egyéneknél.

Az aró, mit a Pink-pilula Milfilátro kisasszonynak adott, legyőzte a rosszullétet, melytől sokat szenvedett és mely elgyengítette. Ugyanily eredményt ér el a Pink-pilula a vöröszegény, sápkörös, neuralgikus egyéneknél.

Az aró, mit a Pink-pilula Milfilátro kisasszonynak adott, legyőzte a rosszullétet, melytől sokat szenvedett és mely elgyengítette. Ugyanily eredményt ér el a Pink-pilula a vöröszegény, sápkörös, neuralgikus egyéneknél.

Az aró, mit a Pink-pilula Milfilátro kisasszonynak adott, legyőzte a rosszullétet, melytől sokat szenvedett és mely elgyengítette. Ugyanily eredményt ér el a Pink-pilula a vöröszegény, sápkörös, neuralgikus egyéneknél.

Az aró, mit a Pink-pilula Milfilátro kisasszonynak adott, legyőzte a rosszullétet, melytől sokat szenvedett és mely elgyengítette. Ugyanily eredményt ér el a Pink-pilula a vöröszegény, sápkörös, neuralgikus egyéneknél.

Az aró, mit a Pink-pilula Milfilátro kisasszonynak adott, legyőzte a rosszullétet, melytől sokat szenvedett és mely elgyengítette. Ugyanily eredményt ér el a Pink-pilula a vöröszegény, sápkörös, neuralgikus egyéneknél.

határidőig pályázók kellő számmal nem jelentkezének később érkező folyamodványok is elfogadhatók. A pályázók közül kiválasztottak az illető posta és távirda igazgatóság felhívására az igazgatóság vezetőjénél személyesen jelentkezni tartoznak, aki azután elfogadást iránt végleg határoz. A felfogadott posta távirda gyakornok-jelöltek eskü helyett, ezt pótló fogadalmat tesznek, két (2) korona napidíjban részesítettnek és a következő följelöltek mellett lépnek szolgálatba:

1. Allasukat az illetékes posta és távirda igazgatóság felhívására folyó évi szeptember hó 1-én, vagy ha az igazgatóság másképp rendelkezik, ehhez képest elfoglalni tartoznak.

2. Kötelesek a posta és távirda igazgatóság által kijelölendő hivatalnál, — melynek fejelemlyi hatósága alatt állanak, a posta és távirda kezelést gyakorlatilag elvégezni és ott rendes szolgálatot teljesíteni.

3. 1901. évi szeptember hó 1-re saját költségükön Budapestre, illetőleg Zágrábra loznak áthelyeztetni, a posta és távirda tisztképző tanfolyam szabályszerű hallgatására.

4. posta és távirda tisztképző tanfolyam tartalma alatt, mint annak rendes hallgatói a tanfolyami szabályzatnak minden tekintetben alávetik magukat; tehát a beiktatási és tandíjakat is ha ezek alól a szabályzat alapján föl nem mentetnek, fizetni kötelesek.

5. Napidíjaik élvezetében a tanfolyamnak 10 óra terjedés ideje alatt is megmaradnak de ennek fejében a tanfolyam székhelyén lévő posta és távirda igazgatóság rendelkezése szerint, szabadidejükben gyakorlatiszolgálatot tenni tartoznak.

6. A kik ezen feltételeknek eleget nem tesznek és a kiknek magukértéte, vagy megbízhatósága kifogás alá esik, valamint azok is, akik a posta, távirda és távbeszélő szolgálatra más okok miatt alkalmatlannaknak találtatnak: a szolgálat, illetve ezen próbaképeni alkalmaztatás alól egyszerűen fölmentenek.

7. Azok viszont, akik gyakorlati alkalmaztatásuk alatt teljesen bevalnak, a posta és táv. tisztképző tanfolyam szabályszerű elvégzése és a posta és távirdatiszti alapvizsga sikeres letéle után, és pedig, ha a vizsgán minden tárgyból jeles eredményt tudnak felmutatni, pos és táv. tisztékké, különben pedig pos és távirda gyakornokká neveztetnek ki, az 1893. évi IV-ik t. c. 11. §-ában meghatározott segélydíjjal, azaz, ha elsőbbségi jogot élveztek, évi 1000 korona, különben évi 800 korona segély-díjjal; a posta és távirda tisztképző tanfolyam szabályzata alól előírt szakvizsga sikeres letételével a gyakoronokok igényt szereznek a X fizetési osztályba sorozottakhoz 1893. évi IV-ik t. cikkben meghatározott illetményekkel járó posta és távirda tisztai állásokra.

Hajóközlekedés a Balatonon. A balatoni gőzhajózási részvénytársaság igazgatósága elhatározta, hogy folyó 18-tól kezdve naponkint délelőli tart fenn gőzhajózáratot Siófoktól B.-Füred érintésével Almádiba, mely járat csatlakozásban lesz a Budapestről délelőli Siófolkra érkező személy- és gyorsvonattal. A gőzhajó nevezett naptól kezdve naponkint délután indul vissza Almádiból B.-Füred érintésével Siófolkra. Ezen járatokon kívül minden szombat, vasár- és ünnepnapon és ezeket közvetlen megelőző hétköznapon este is közlekedik a hajó Siófolkra Almádiba, ugyancsak minden ünnep és vasárnap és ezeket követő első hétköznapon kora reggel indul a gőzhajó Almádiból Siófolkra. A június hó 20-iki és 27-iki szerdai napokon az összes állomások érintésével fog a gőzhajó Siófolkra Keszthelyre és még aznap vissza Keszthelyről Siófolkra közlekedni. Ezen járatokon kívül a június havi menetrendben foglalt összes járatok változatlanul tartatnak. Június hó 1-étől kezdve a jelenleg érvényben lévő menetrend megváltozik és a gőzhajók ezen naptól kezdve nagyobb mérvben fognak közlekedni az összes állomások között.

Árpádkori templom restaurálása. A régi egyházi műemlékek között kiváló helyet foglal el a csorna-premoutrei kanonokrend tüzjei prépost-ágazak ősrégi temploma. A tiszta románstílusú templom 1184-ben épült és dacára az évek számainak meglehetősen állapotban maradt fenn, csak belsején volt látható az idő vasfoganak nyoma, a mely a templomot díszítésétől megfosztotta és a Dorflmeister-féle freskókat is pusztulással fenyegette. Kunc Adolf dr. praelatu-prepostnak köszönhető, hogy a híres Árpád-

Hirdetmény.

A nagykanizsai kerületi betegsegélyző pénztár
folyó évi július hó 1-én azaz vasárnap d. u. 2 óraker
határozatképtelenség esetén
július hó 8-án ugyancsak délután 2 óraker
a városház nagytermében

RENDKIVÜLI KÖZGYÜLÉST

tart, melyre a megválasztott kiküldöttek ezennel tisztelettel meg
hivatnak.

Tárgysorozat :

Két felügyelő bizottsági tag megválasztása a munkaadók
részéről.

Kelt Nagy-Kanizsán, 1900. június hó 19-én.

Az igazgatóság.

Szerkesztőség:
Városház épület Fischel Fülöp könyvkereskedésében.

szerkesztővel értekezni lehet naponta d. a. 4-5 óra közt.

Idő intézendő a lap szellemi részére vonatkozó minden bejelentés.

Kiadóhivatal:

Városház épület: Fischel Fülöp könyvkereskedésében.

ZALA

Politikai lap.

Megjelenik NAGY-KANIZSÁN hetenkint kétszer: vasárnap s csütörtökön.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egy évre ..... 12 korona
Félévre ..... 6 korona
Negyedévre ..... 3 korona

Nyilittér postaköltsége 20 fillér

Előfizetések, valamint a hirdetések vonatkozásában Fischel Fülöp könyvkereskedésbe fordulandók.

Bérmentellen levelek csak ismert kasszából fogadottak el.

Egyes szám ára 20 fillér

Nagy-Kanizsa. 1900.

Feladó szerkesztő: Szalay Sándor
Szerkesztőtárs: Révész Lajos.

Vasárnap, június 24.

Szell Kálmán elégtétele.

Tisza István grófnak jelentőség-teljes nagyváradi enunciaciója olvasóinknak, ha talán némi személyi pikantériát hozott is, de tárgyi meglepetéseket bizonyítnyal nem.

Közvetlen azután, hogy br. Bánffy Dezső felekezeti csatákáltását, Kolozsvárott elhangoztatta, mindenki úgy vélekedett, hogy a felekezeti parolának, mert nálunk nemzetiségi külön törekvéseket is gerjeszt s mintegy jogosultaknak tüntet fel: éppen a magyar nemzetre kell rombolólag hatnia, melynek egyesülési processzusa amugy is a legnagyobb veszedelmeknek van kitéve.

Bánffy bárónak, ki a saját ténykedésével jött ellenmondásba, ilyképen a legnagyobb elismerést kellett előkészítenie a Szell-rendszer számára. — Ez az elismerés a szabadelvű pártnak vezére és az ő egész eddigi magatartása számára tényleg nagy lelkesedés mellett el is következett Nagyváradon. És az ama rendkívül népes gyűlés zugó

tetszése mellett nem kisebb ember volt az ékes szavú tolmács, mint gróf Tisza István.

Kifejtette gróf Tisza: Szell Kálmán meggyőződésében szilárd, hazafiasságában odaadó személyiségének egész politikai létesülését, méltatta körültekintését és okosságát, mely tulajdonságai éppen a bennünket komolyan érintő ösztrák viszonyokra vonatkozólag fényesen beváltak; és behozonyította ezzel, hogy a magyar szabadelvűeknek miniszterelnökben oly vezérek van a kit feltétlen bizalommal követhetnek.

Ez vezet bennünket a személyes mozzanatra. A legnagyobb elégtételt rejti ez magában, melyet Szell Kálmán csak kívánhatott. Mert még mindig nem akartak elnémulni a kételek, valjon az Apponyi és Horánszky egykori kombattansáivól megerősödött szabadelvű párt valóban megkapta-e a napról-napra szükségesebbnek bizonyuló benső egységet. Együttmárolásukat csak a fegyelen külső eredményének tartották.

Rendkívül éles elméjüknek képzeltek magukat némelyek, midőn arra az állítólag kitöltetlen szakadékra mutatnak, mely a szabadelvű párt régi elemei, az úgy nevezett »Tisza-klikk« és az új jövevény elemek közt tátong.

Ime, a mit oly izlésteljesen Tiszaklikknek szerettek nevezni, mostantól fogva már ama tulokosak számára sem létezhetik; elvesztette minden politikai létjogosultságát. Ezt maga Tisza István gróf hirdette ki Nagyváradon.

Kereken kijelentette s örömet megerősítette, hogy Szell Kálmán működését, úgy a célt, mint a módszert illetőleg, egész terjedelmében helyesli.

A célt: mert ez úgy nemzeti, mint előrehaladó irányban hamisítatlanul az eddigi szabadelvű párt politikájának célja.

A módszert: mert Szell Kálmán a saját erős temperamentumának férfias leküzdése mellett tekintetét tántoríthatatlanul s önzetlenül a szent célra irányította, minden irányban a legbősegebb előzékenységet gyakorolta, a nél-

TARCSA

Dalok.

Írta: Vajdai Szabó István.

I.
Rósz szállott a szívemre a bánat
Ugy szerettek, majd meghalok utánad;
Azt is tudom, nem élek már sokáig,
— Ősz szél fúvalatára —
A falevél, — hár nem sárka —
Az ágaról leválik ...

A kőbimet olyan nagy kőd lepte meg,
Meg se lelem ott busongó szívemet,
S ha rám ragyogna szemed egy sugára —
Oszlana az szerte-széltől,
S kidőlna verő fényvel —
Kéblemnek éjszakája ...!

II.
Megkérdeztem a süsög lomboktól:
Találok-e nyugodalmat valahol?
Lelek-e még a szívemre balzsamot,
Elbírom-e, hogy a rózsám elhagyott?

Süsög lomb azt felelte: nem lehet,
Nem gyógyítja semmi se meg szívemet:
A balzsamot akár merre keresem,
Nem derül ki soha ... soha felettem!

III.

Sötét felleg szállta meg a lelkemet,
Hogy nem néz rám ragyogó két szép szemed.

Eltávoztam, nem találok ösvényre,
Elvesztett már szívem minden reménye.

IV.
Csak még egyszer derülne fel a napom,
Csak még egyszer lennél enyim galambom ...
Nem bánám, ha fel soha sem viradna,
Nem bánám, ha szívem meg is hasadna ...!

Beteg vagyok, fáj a szívem, fáj nagyon,
Köny patakzik éjjel-nappal arcamon,
Féltetek a ragyogó nap hevetől,
Féltetek a balcan síró szellőtől ...

Ragyogó nap csak soha se ragyognál,
Siro szél, csak soha se szagolnál ...
Csak sötét éj borulna a lelkemre ...
Csak felednem, csak felednem lehetne ...!

V.

Mikor majd reményeim emlékké válnak,
Lelkem nem emelik búszke sólyom szárnyak;
Majd ha fejem fedi az öregség hója,
Szenvédelyem elszáll, megter nyugovóra;
Csak kődön keresztül latszik régi lángja,
És szívem a multat hiába sóvárgja ...
Szomorú szívemben már csak egyre vágyom:
Egyszerre zárja le szemünk örök álom ...
S ott a távilágon, fenn a magas égben,
Te légy — mennyországod, Te — légy üdvösségem ...!

XX

Két ideál.

Írta: Somlyó Zoltán.

Tordayné, a bájos és gazdag özvegyecske, kis boudoirjának toilette-tükre előtt ült és készülődött a bábra.

Az asztalon egy tavirat feküdt.
„Nyolc órákor érkezem. — Csókol anyád.”
A színvázások különböző arnyalatai vibráltak Marie szép, classicus arcán.

Konrad őrnagy lépett be.
— Készen van már, Marie? Hogy áll az új nyakéke? ..... Marie, maga ma szokatlanul lehárgolt, ... aztán mintha könyccseppeket látnék.
Már jelent itt ez a sürgöny?!

— Olvassa csak Konrad! Olvassa .....
Ott künn az előszobában hosszas csengetés, ajónylás és leplek nesze hallatszolt ...

— Hamar Konrad, az Istenért, — biztosan a mama, ... bujjék ide a fogas mellé, ... a hosszú teli bundám alá ...

Az ajtó feltárult és belépett a mama, egy szép arisztokratikus természetű, finom, discret megjelenésű högy. Arca teljesen Marieé, haja néhány félig deres szalut kivéve, koromfekete.

— Hogyan leányom, ... te bábra készülsz? Ha ezt tudtam volna, nem háborgattalak ...
— Epen most haptam meg a sürgönyt, édes anyám, ... már tel voltam öltözve ...

A mama folytatta:

!!! SZÓLÓBIRTOKOSOK FIGYELMÉBE!!!
Valódi amerikai ojtó gummi és
szóló ojtó pámüt gyári raktára
ALTÉS BÖHM Nagy-Kanizsán.
Pósta megrendelések a legpontosabban eszközöltetnek.

segít más, mint törvényhozási intézkedés, e-
sőt orban az állami tanítóképzés konstitu-
álása.

De az állami és a hazafias felekezeti képzők
bajai is súlyosak. A képzés színvonalja és kü-
önösen szakzsétsége még me-sze all azon kívá-
nalmak kielégítésétől, a melyeket a moderna ta-
nítóképzés szemben tanasztatunk kell. A fe-
lekezeti képzőkben a tanárok dícséretes buzga-
lommal működnek ugyan, de kevés kivétellel
nincsenek úgy felszerelve, hogy a képzés egye-
temes színvonalának mértékét megülnék. A fe-
lekezeti hatóságok tanáraikat rosaszal dovalják
s ezért képzőktől a kitűnő tanárokat visszatari-
ják; a meglevő jelesebb tanárok pedig átmeneti-
típek tekintik állásukat, utól évről-évre szaba-
dulni akarnak s menekülnék is. E bajokon csak
az államsegély javíthat, miként az egyesület
már régóta sürgeti.

Nagy és súlyos teendők várnak még a ko-
vekező tíz évben a törvényhozásra, a tanügyi
kormányra és a tanítóképző-tanárok egyesületére.
Mindenkinek megfeszített tevékenységére van
szükség a maga hatáskörében és egymást tá-
mogatva.

Helyre igazítás.

(A beleznaí kirándulás alkalmából.)

Valóban gyönyörű szavakban emlékezett meg
a tisztelt cikkíró ur azon igazán kedélyes kirán-
dulásról, melyet Böhm Emil ur szeretve tisztelt
barátunk és karnestertünk e hó 17-én Beleznára
rendezett és nekem sem lenne egyetlen szavam
sem az elmondottak ellen, ha közleményben en-
gem nem állítana oda annak, a ki nemcsak a
járműveken való elhelyezkedést, hanem a kilen-
cedik fogat apasa-szájának ülőhelyökönkéntje-
len s idegen erő beavatkozásának hatása alatti
elhagyását is rendezte volna. — Hobó! tollat
oly kedvesen futtató tisztelt ur egy kissé bátrabb
az "garakkal, mert igen könnyű ám vizet pré-
dikálni annak, a ki maga bort iszik! lát az Ön
igen becses testének nem éppen megvetendő
177° Klónyi "tekintélyes" sulya talán semmivel
sem járult ahhoz, hogy hazaszállító közlekedési
eszközünk a nagy, rehetől szabadulni akurva,
méltóságteljesen kitálat bennünket a beleznaí
erdő zöld pázsitjára? Nem a hold incselkedett
sugarával kocsisunk orrán és nem is véletlenül
faralt kocsinak jobboldala a vizmoszába hanem, —
mondjuk csak ki egész nyíltan a — cikkíró ur
sulyát az én szerény 42 kilom ellensúlyozni

*) Csak 107. (A szedő).

nem bírván, a kocsit felbillent és így vált testté
azon mulatságos ige, melyet egész uton rettegve
hajtogattunk és a melynek következtében —
a változatosság kedvéért — néhány percére mó-
dunkban volt vízszintes helyzetből dicsérhetni
az Urat.

Már en olyan természetű ember vagyok a ki
nem tud hallgatni akkor, midőn a bagoly a vere-
bet nagyfejűséggel vadolja, azt sem hallgathatom
el tehát, hogy rosz öméről legfőbb csak ná-
lunk többi utitársainál lehetett szó, erre pedig
élő bizonyítékkal is szolgálva — legnagyobb
discretio mellett — azt is megugom, hogy egyik
daltestvérem, ki azon bizonyos délután menyasz-
zonyával és jöve dőbi anyósával (oh ezek az
anyósok!) Patrő kies völgyében hűsült, sajnál-
kozásának adott kifejezést, hogy velem nem
utazhatott egy kocsin!

No de ne akárok tovább vi-szabeszélni.
Böhm Emil barátunk kitérítésbe helyezte, hogy
esztendőre ismét kirándít bennünket Beleznára
(adja Isten hogy úgy legyen!) és akkor lesz rá
gondom, hogy a most oly vége essé vált jobb
sarokba — feleségemet, ki remélhetőleg kisebb
tértogatú és könnyebb sulyú lesz, ültethessem. —
Emil barátom pedig most oldalba ütött, a ki a —
kárván velem ideírtni, hogy: „de azért a cik-
kíró urat sem hagyjuk am itthon, csak hogy kü-
lön kocsit kap, hogy a középben helyezkedhesék
el.“ Addig hát már csak elteasítuk a „szabad dal“-
és gyűgyűljon meg mielőbb izomzuzodást szen-
vedett labal!

Csurgó.

XX

HIREK.

— **Kirendelés.** Az igazságügyminiszter
a nagykanizsai törvényszék területére vizsgáto-
bírói Véber Károly törvényszéki bírót, állandó
helyettesül pedig Csesznák Mikós törvényszéki
bíró t rendelte ki.

— **Uj horvát tolmács.** A nagykanizsai
kir. törvényszéknel rendszeresített állandó bíres
horvát tolmácsi állásra Kollay Lajos kotori nyug.
körjegyzői nevezték ki.

— **Iparkiállítás és zászlószen-
telés.** A nagykanizsai All. Munkáskepző
Egyesület, mely az utóbbi években magas
színvonalra emelkedett, a nagyközönség figy-
elmét mégis csak azzal tudja magára
vonni, hogy időről-időre rendkívül szépen

sikerült vállalkozásokat rendezett. Az egyesület
választmányja legutóbb tartott ülésében egy
olyan határozatot hozott, a mely bizonyára
széles körben érdeklődést fog kelteni. A
Munkáskepző Egyesület ugyanis elhatározta,
hogy szeptember elején saját tagjainak
munkájából ipari kiállítást rendez, be-
mutatandó mily józan, iparkodó ipa-
ros ifjusága van városunknak. A holt
szekont tehát arra fogják az egyesület de-
lek tagjai felhasználni, hogy olyan munkát
készítsenek, mely dícséretére fog válni a
készítőjének és a Munkáskepző Egyesület-
nek egyaránt. A kiállítás alkalmából az
egyesület új zászlót fog magának besze-
rezni és azt a munka dícsőítésére ünnepe-
lyesen fogja felavatni. A kiállítás és az
ünnepegy rendezésére az előkészületek már
serényen folynak és hisszük, hogy a ren-
dezőség elismerést érdemlő dícséretes törek-
vésében minden oldalról jóakaratu támoga-
tással fog találkozni.

— **Ered összpontosítás.** A m. kir. 20.
honvéd gyalogezred körmeneti 3. zászlóaljja és
fiumei száada ezredösszpontosításra e hó 20-án
városunkba érkeztek és itt maradnak július hó
végéig.

— **Kosuth sógora meghalt.** Meszlényi
Jenő, 48 as honvédezerede, Kosuth Lajos
sógora, elhunyt Pozsonyban, Meszlényi
Jenő fiatal korában önel magasabb, rendkívüli
erejű ember volt. Katonának nevelték s ő hosa-
szabb ideig szolgált is, a hadseregben. A szabad-
ságharc kezdetén Komáromban volt, miat Kos-
uth egyik bizalmi embere. Buda visszavétele
után ő volt Pest város katonai téparancsnoka.
A világi tegyverlettel után rövid időre ő
is Törökországba menekült, onnan visszatérve,
Somogy megyébe internáltak, ahol gazdálko-
dott.

— **Koszorúpótló adomány.** Rapoch
Gyuláné elhunyt alkalmából a Chevra Kadisa
pénztárába befolyt koszorúpótló adományok
kimutatásából kimaradt dr. Rothchild Samu és
neje 10 kor. adománya, a mit ezennel pótlólag
közlünk.

— **Mayer Károly** nagykanizsai műfesto
és vegyi tisztító gyáros mai számunkban mellé-
kelt hirdetményét tisztelt olvasóink figyelmébe
ajánljuk.

— **Fertőző betegségek ellen,** melyek
leginkább az egészségtelen ivóvíz által terjesz-
tetnek biztos óvszer a tiszta egészséges ásvány-
víz. Felhívjuk tehát szives olvasóink figyelmét a
„Kristály“ Szt. Lukácsfürdő gyógyfürrás hirdet-
tésére.

Midőn a pénz mind elfogyott
S nem volt kenyér semkora:
Megmenté őt az éhezéstől
Erélye és a zongora.
Zeczelekkéket adni jár, kél
S a nyomorral bátran dacol...
Hiába éri sok fájó csalódás,
A büszke lélek azért meg nem hajol.

Kimerülten a futkozástól
Estelenként há tér haza,
Elkölti szerény vacsoráját
A kis szobában egymaga;
Reszketve érzi, hogy sokáig
Nem bírja már, fátad nagyon...
De koldulni mégis irtózva szégyel
Es büszke lélek azért meg nem hajol.

Szélvész sivit, vihar tombol,
Száguld a fergeleg;
Szegény leány nyomorban él
Tette, lelke nagyon beteg,
Fázva gönyved kis lakában,
Kályhája nem meleg.

Kegyetlenül rossz napoknak
Sora jár most rája;
Itt van a tél, la kellene,
De annak rém nagy az ára,
S zongorázni oly kevesen
Tasulnak már nála.

Nem tetszik az embereknek
Az ő szegénysége;
Meg talán mert nem nyíl szája
Soha csalfa hízogresre;
Csuszni, mászni miért nem tud
Az ő búszke vére.

Szomoruan lépked jó Kurella Anna,
Szeme könybe lábado, elborul az arca,
Mert amire szeme mohón, vágnya tapad,
Szegénysége mindent zsarnokul megtagad.
Sorra tünedeznek előtte a boltok,
Bennök a sok ember, mindmegannyi boldog.
Mindnek az arcáról boldogság sugárzik,
Vigan nevetgelnek s nem is fázna látszik.
Örökös fagy csak az ő lekében honol,
Csak az ő ajkain nincs ottthon a mosoly.
Jó Kurella Anna busan tovább balag,
Körülötte fényes minden bolli ablak;
De egy különösen varázshálommal
Vissza-vissza csalja, huz-a ői bárhonnán:
Ezűsös tálonok cukros sütemények
Szines cukorbábuk, cura édeseségek;
Mohón tapad szeme egy szép nagy kalácson
Milyen jó is volna, hisz holnap karácsony!
S szívébe nyíllallik, hogy holnap szent ünnep,
S előtte a boltok egyszerre eltűnnek.
Szeme elé gyorsan fényes sáv húódik,
Minden amit látott könyörba mosódik.
Volt már ő neki is vig karácsony napja,
Mikor gyerek volt még s elt az édes anyja;
Órült akkor ő is a kis Jézuskának,
Órült a csillogó, szép karácsonyának.

De mióta anyja itt hagyta magára,
S maga az élet lett szigoru tanára.
Mióta maga jár éjjeli misére
Azóta karácsony but hoz csak szívére;
Mert nagy fájdalmat hoz visszaemlékezni
Boldog időkre, ha a jelen rút, semmi!
Jó Kurella Anna busan haza balag,
Szívében fájdalmat, lelkében but áltat.
Leroskad szótalan szerény kis lakában
Hideg van, didereg s fáj minden tagjában.
Egy kis hasáb faja, de még annyi sincsen,
„Segíts meg—könyörög—segíts megnagy Isten!
Aztán odaborul imaszámolyára,
Édes anyja képét szorítja ajkára
S zokog keservesen az elhagyott árva:
„Minek is teremtel Isten a világra!
Minek is vonszolom keserves életem
Nincs egy boldog óráom, sem percem énnekem,
Didergek szobámban, megfagy lehelletem
Lábam, kezem dermedt s nem melegíthetem.
Oh te édes anyám, ott a fényes égen
Miért nem könyörögsz, miért nem térd-laz értem?
Nézd oly hid-g van itt, boldogtalan vagyok
Mert könyörületet senkitől sem kapok!
Ragyogó karácsony, ünnepelő világ...
Na am fagyos szoba s szomorú mécsvilág.
Te hozzád fordulok hatalmas Istenem!
Mert az emberekhez könyörögni kin nekem!”

Jó Kurella Anna lefeküdni készül
Az ajka, az arca a hid-gtól kéklől.
Pislog a mécsvilág talán el is alszik
Midőn a folyosón léptek zaja hallatszik.

A Ferenc-rendiek új felosztása
A Szent-Ferenc-rend Magyarországi területén öt tartományt számlál, melyet a tartomány védőszentjeiről így neveztettek el: 1. A Szűz Máriáról nevezett tartomány a Dunán túl felőli részében, kivéve Baranyát (Soniogymegyében Andocs, Tolnabán Simonturnya) voltak hazai, továbbá Pozsony, Nyitra, Bars, Pest, Szolnok (IV. kerület) összesen 20 haz. A Szent László-ról nevezett tartományhoz tartozik a csáktornyai, pécsi, szigetvári, siklósi, s-güdi, nagy-kanizsai, nagy-arádi, mariagyüdi zárdák és több zárdá Horvátországban (Zágráb, Varasd. stb.) 3. Az Üdvözítőről nev. tartomány rendházakkal bírt Arva, Lipót, Trencsen, Nyitra, Bars, Pest, Szolnok, Nograd, Gömör, Heves, Sáros, Zemplén, Szatmár, Ugocsa-megyékben. 4. A Kapisztrán Szent Jánosról nevezett tartománynak zárdái voltak Bpsten, Bécsben, Bácsban, Mohácsban, Baján, M. R. dnan (Arad m.) D-Földvárort végre Erdélyben, Déván, Alvincen és Körösbányán. ezek kivül Szavóniában. 5. A Szent Istvánról nevezett tartomány csak Erdélyre terjed ki és ott 23 rendháza volt. A Szent-Ferenc-rend miniszter generalisa, Lauer Alajos, 1900. június kelti okiratában az öt tartomány között: a Szent Lászlóról és Üdvözítőről nevezettek megszűntek és a többi három csak a szorosán vett Magyarország területére szorította, míg a kapisztránokhoz tartozó két zárdát egy új, szent Bernáról nevezett tartományban egyesítette. A marianusok átvették a volt a salvatorianusoknak többi zárdáit, azután a marianusoktól Simonturnyát, végre a volt ladislaitoknak pécsi, szigetvári, siklósi és mariagyüdi házait. A Horvátországban és Szavóniában levő zárdák (Szent László és Kapisztrán tart.) egy új Szent Cyrill és Method partlogása alá helyezett horvát provinciában egyesítettnek. E provincia 22 hazát foglal magában, ezek között van a ladislaitáktól átszalt zalaibai, verasdi, kaproncai és csáktornyai zárdá is. A Szent Istvánról nevezett rentomány átvészi a kapisztránusoknak három erdélyi házát. Az új tartományoknak már meg is választottak az új tartományi főnököket: marianusoké Ozorai Izidor, kapisztránusoké Tamás Alajos, Horvát tartományé Vosnjak Vendel, Osztrák tartományé Luz Márton.

A távolság megállapítása
Az országos magyar gazdasági egyesület újabb is felterjesztést intézett a kereskedelemügyi miniszterhez, a melyben megújította azt a kérést, hogy a mezői terményeknek a vasutak közelében való lerakásánál alapul veendő távolság kérdésében tájékoztató rendeletet bocsásson ki. A megújított kérelem alapján a miniszter rendeletet intézett közg. bizottságokhoz, a mely rendelet a következőket tartalmazza: A törv. erejű vasutüzleti rendtartás 99. §-ának utolsó bekezdésében foglalt rendelkezés szerint a behordásra kézen fekvő mezői termények a pályától lehetőleg távolra viendők. Ennek a határozásnak végrehajtása körül a m. kir. államasutak vonalait illetőleg az illetékes hatóságok rendelkezés szerint a behordásra kézen fekvő mezői termények a pályától lehetőleg távolra viendők. Ennek a határozásnak végrehajtása körül a m. kir. államasutak vonalait illetőleg az illetékes hatóságok rendelkezés szerint a behordásra kézen fekvő mezői termények a pályától lehetőleg távolra viendők. Ennek a határozásnak végrehajtása körül a m. kir. államasutak vonalait illetőleg az illetékes hatóságok rendelkezés szerint a behordásra kézen fekvő mezői termények a pályától lehetőleg távolra viendők.

A Déli vasut budapesti városi irodája
A cs. kir. szabadalmazott déli vasútársaság városi irodája (V. ker. Nádor utca 16. sz.) a közönségnek a forgalmat a Duna jobbpartján fekvő déli vasuti pályaudvarral lényegesen megkönnyíti. Ebben a városi irodában egyrészt menetjegyek válthatók, másrészt utipod-

gyász gyors- és teherárak is föladhatók. Az említett városi iroda pénztára továbbá kifizeti az utánvételeket. akár a városi irodában, akár pedig a déli vasuti pályaudvaron adattak föl az illeto küldemények. A déli vasuti pályaudvaron történő áru föladásnál elég az egyszerű szóbeli nyilatkozat, hogy az utánvétet a városi irodában fizessék ki. A városi irodával kepesztatosan a déli vasut rendes föl és elfuvarozási szolgálót rendezett be, úgy hogy a gyors- és teherárak föladói nincsenek kényszerítve egyes küldeményekkel külön költséges fuvarokosít a déli vasuti pályaudvarra küldeni. A városi irodához, vagy a déli vasuti pályaudvar főnökökhez intézett írásbeli vagy szóbeli bejelentésre a gyors- és teherárak a házról hozattatnak el a szállatnak fel a vasuti pályaudvaron. Azokat a küldeményeket, melyek megérkezéséről a címzetek értesítő levéllel nyerne tudomást, a déli vasut a címzett kívánságára a hazába küldeti. A föl- és elfuvarozási illetékek díjszabással vannak megszabva. A díjgyűzők egy városi irodában, mint Budapest déli vasuti pályaudvaron is megtehető s a fuvarozó szolgálattal megbízott közegek kötelesek a díjgyűzőket magukkal hordani.

A közönség köréből. *)

Igen tisztelt Szerkesztő ur!
Beégység szerény pénzkészletemei felemésztem én azon kellemetlen helyzetbe jutottam, hogy az itteni magán álogházakhoz kellett fordulnom. Elküldtem értéktárgyaim némelyikét az itteni zálogházakba, de kölcsönt egyik helyen sem kaptam. Ennek csak egy oka lehet, mégpedig az, hogy a nagy-kanizsai zálogház-tulajdonosok nem rendelkeznek a kellő tőkével. — Nagyon nagyon lúrosa állapot ez, egy oly nagy városban, mint Nagy-Kanizsa, a hol sok idegen is megfordul, melyek egyikének, másikának szintén ellógy a pénze. A zálogházakat azért engedélyezik, hogy ez a közönségnek megtehető legyen és nem azért, hogy 1-2 ember — addig míg pénze van — ezt busásan kamatoztassa. A zálogház-tulajdonosoknak mindig kell pénzüknek lenni, annál inkább is, mert ezt nem szivességből adják kölcsön, hanem — üzletről. A kinek pedig nincsen pénze, az csakja be a boltját — Á közérdeknek tesz jól a t. szerkesztőség, ha esetleg pauszom közérteleveléi ezen tarthatatlan állapotra az illetékes körök figyelmét felhívja, hogy ezen miseria orvoslást nyerjen.

Tisztelettel
Egy megszorult.

*) Ezen rovartért nem vállal felelőséget a szerk.

NYILTTÉR.
Nyersselyemi-básztruha
8 fnt 65 krtól 42 fnt 75 krig teljes öltönyhöz való kelma — Tusors és Siantung-Pongé s, valamint fekete, fehér és szines **Henneberg-selyem** 45 krtól 14 fnt 65 krig méterenként — a legdivatossabb szövés, szin és mintázatban. **Privát-fogyasztóknak** postabár és vámentesen, valamint hához szállítva, — mintákat pedig postafordultával küldenek.
HENNEBERG G. selyemgyárai
(cs. és kir. udvari szállító) **Zürichben.** (6)
Magyar levelezés. Svájcba kataseros levélféltely ragasztandó

Hirdetések
felvételnek
FISCHEL FÜLÖP
könyvkereskedésében
NAGY-KANIZSÁN.

Tarcsa gyógyfürdő
Vasvármegyében.
Glau bersc-tarta mu szénsavdus vasforrások
A legújabb módszerek szerint berendezett, meleg- és ásványvíz valamint vasfürdő. Kellően, hű és égály; a kényelem minden igényének megfelelő olcsó lakások, villamos világítás két jó vendéglő, gyógykertár, naponta kétszer zene, az pék randulások. A női szervek bántalmi, sápkór, vérzegényesség, továbbá a legújabb és emésztési szervek bajai ellen kiváló orvosok tekintélyek ajánlják.
Évad május 20-tól szeptember 20-ig.
Az évad kezdetétől június 15-ig és augusztus 15-16-tól szeptember 20-ig tetemesen olcsóbb árak. Földvilágossággal szolgál és kívánatra prospektust küld a fürdővezetőnek. Állandó fürdőorvos **Dr. Khorer Aladár** t. m. főorvos. Tarcsai Károlyfürás különösen mind óvsz. járvány esetén ivóvízzel ajánlható. Megrendelések olyan városokból, hol külön raktár nem létezik, a fürdővezetőhöz Tarcsára intézendők. Posta- és távtelep-állomás helyben. Vasuti állomás Felső-Eör, a szombathely-pinkafői vonalon, honnan 30 percnyire (5-6 knt.) fekvő fürdőbe a közlekedést kényelmes bárba társasokozók (omnibusok) tartják fenn; egy négylétes berkocsi ára 4 korona 50 fillér. Társasokosin egy hely 80 fillér. Jegyek válthatók a vasuti kasszával Szombathely és Felső-Eör között. 166-10

2018. tk. 1900 202-1

Arverési hirdetmény.
A nagykanizsai kir. törvényszék tki osztálya részéről közhírre tetetik, hogy a Srem és Klein nagykanizsai hej. kereskedő cég végrehajthaton Horváth Józsefné szül. Zimica Anna végrehajthat szenedő nkanizsai lakos el-eui 370 kor. 78 fill. rőke, ennek 1899. évi november hó 11. napjától járó 5% kamatai 33 kor. 30 fillér per. 18 kor. 20 fillér végrehajthat kéremi, 20 kor. 30 fillér jelenlegi és a még felmerülő költések iránti végrehajthati ügyében a fentnevezett kir. törvényszék területéhez tartozó nagykanizsai 178 sz. tjkvben +190 hrsz. alatt fele részben óv. Horváth Józsefné szül. Zimica Anna s fele részben óv. Horváth Mari s kati kiskorúak tulajdonául felvett s 2580 koronára becsült 721 nepsorszámu ház, udvar és kert az 1881 évi LX. t. c. 166 § c. pontja alapján egészen, egy a nagykanizsai 2014 sz. tjkvben + 4037 hrszám alatt felvett felső kukoricás kert szántóföldnek Zimica Anna óv. Horváth Józsefné illető s 200 korona 50 fillérre becsült tele része

1900. évi június hó 30. napjának
d. e 10 órakor
ezen tki hatóságnál Dr. Dick József felperesi ügyvéd vagy helyettese közbejöttével megartandó nyilvános Arveresen eladatul fog.
Kiküldési ár a fentebb kitölt becsár.
Arverezni kívánók tartoznak a becsár 10 % -át készpenzben vagy óvadékképes papírban a kiküldött kezéhez letenni.
Kelt N.-Kanizsán, a kir. tszék mint telek-könyvi hatóságnál, 1900 évi aprília hó 6-ik napján.
GÓZONY, kir. tszék albiró.

Kwizda féle Korneuburgi marha-táppor
Állatgyógyászati diatetikus szer lovak, szarvasmarhák és juhok számára.
60 év óta a legtöbb istállóban használik étvágyhiány, rossz emésztés ellen, a tej felállítására és a tévesnek tejesképeségének emelésére. — 1/2 skálnya ára 1 kor. 40 fl. — 1/2 skálnya ára 70 f. Valódi minőségben csak ki fenti védjeggyel kapható minden patikában és drogeriában.
Főraktár: II.
Kwizda Ferencz János
cs. és k. osztr. magy. román és bolgár hercegi udv. szállító
kerületi gyógyszerész KORNÉUBURGBAN Bécs mellett.

Szivattyuk Műveletek

minden neme, házi, mezőgazdasági, építkezési, ipari és egyéb célokra. Legjobb gummi- és kender-tömítők.

Mindenféle csövek.

Szivattyú és gépgyártási műhely

Schwarzenbergerstrasse 6. **W. Garvens, Bécs**, I. Wallfischgasse Nr. 14

Kaphatók gép-, vas- és egyéb hasonló kereskedésekben, teknicai és vízvezetési üzletekben, kulturális vállalatoknál stb. — Kérjenek határozottan Garvens-szivattyút, illetve Garvens-műveleteket bérmentve.

Nagyon praktikus utazáson rövid használat után nélkülözhetetlen. Orvosrendőrlleg megvizsgálva

Sarg's Kalodont

ellamert legjobb

FOGTISZTÍTÓSZER.

A száj kiöblítése fog- vagy szájvízzel nem elegendő a fogak tisztántartására és fenntartására. Ehhez még egy mindig friss fogpép használata is szükséges, minő Sarg Kalodontja, mely tubusban levő praktikus csomagolása következtében minden kívánság teljesíthető.

Szerencsésse

tesz egy finom, fehér údo csizma és egy aró, szép és bőrlisztatatlanságok nélkül, — a azért használd!

Bergmann lilliomtejszappanát

ára darabonként 50 fillér.

Gyár: Bergmann & Co. Dresden és Tetschana E. (Vá. díjegy: két bányász.)

Kapható Nagy-Kanizsán: Kreiner Gyula és Fischer Ferenc araknál.

M.K. EGYETEM VEGY-TANI INTÉZETE:

A KRISTÁLY

HEGYFORRÁS

HEGYSZENTISZTA

BICARBONAT

ASVÁNYVIZ

KAPHATÓ FÜSZERKERESKEDESEKBE ÉS MINDEN VASVETÉSI ÉRTÉKŰ KÖCSIBEN

THIERRY A. mell- és gyomor-balzsamát

(melyet az egészségügyi hatóság megvizsgált)

az egész világ kedveli és mindenütt keresik. Csak akkor valódi, ha az oldalt látható szöld, a törvényességgel bejegyzett „apáca”-védőjeggyel van ellátva. Felismerhetetlen az az minden mell-, tüdő-, máj-, gyomorbetegség ellen stb. külsőleg is kitűnően hat és sebet gyógyít.

Egy próbaurveg bérmentesen 1 korona, 40 fillér. Szállítási költség csak előzetes fizetés esetén.

Thierry A. centifolia kenőcse

(csodakenőcsnek nevezik)

utóérzetlenül salvo erejű és gyógyíthatatlan. Operációkat a legtöbb esetben fölöslegessé teszi. E kenőcsrel egy 14 éves, gyógyíthatatlannak tartott csontszeg, utabban pedig egy 22 éves rákserű bajt gyógyítottak meg. Antiszeptikus és gyógyíthatatlan mindenféle seb gyógyításánál.

Próbategely bérmentesen 1 kor. 80 fill. Csak előzetes fizetés esetén küldjük meg.

Óvakodjanak utánzatoktól és kerüljék az értéktelen ugynevezett házi kenőcsöket és más efféleket.

Cím: A. Thierry, gyógyszerész és gyár a Védőangyalhoz, Pregrada. Pragerhof felé, a Déli vasut mentén.

— Prospektus ingyen és bérmentve —

E szerek sohasem romlanak meg és jó azokat használni a kóros állapotban tartani. Az összes művelt államokban bejegyzett védőjegyeknek utánzatát a törvény bünteti.

Csak ezzel az törvényességgel bejegyzett védőjeggyel valódi.

Leigazas: Dordogne, Kopeu hága, fabrikon farm. Milánó, A. Bertoloni, Malmö, Sevrige, Apot. Lejonet, Nantes, Pharmacie, C. Fredet, Napoly, Palermo, Paris, Pharmacie, Francaise I & II, Place de la Republique, Pharmacie Dapray, Rue de France, Bourges, Prága, Róma, Corso, Agenzia del Pollicino, Raubitz, Pharmacie, F. Herold, Sarajewo, Szeged, Temesvár, Trissat, Valence, Yveron. Hártyák

Padlózatok mázolásához

O. FRITZE Borostyánkő-olaj lakfesték
 O. FRITZE Borostyánkő-olaj lakfesték
 O. FRITZE Borostyánkő-olaj lakfesték

fejlémet minden más gyártmányt tartóak keménység és fény tekintetében.

szárad hat óra lefolyása alatt jótállás mellett

sokkal kiadósabb, mint bármely versenyyártmány; — 1 kgr. elegendő egy 16 négyzet méter terület egyezéri beázolásához.

tehát használatban a legelőbb

Raktárak Nagy-Kanizsán:
 NEU és KLEIN fűszerkereskedésében — FIALOVITS LAJOS butorraktárában.

Amoern therapiában az orvosok mindig a természetes gyógyvizek használatát, ezek között különösen a maga nemben páratlan

Ferenc József keserűviz

ajánlják A Ferenc József keserűviz már több mint husz év óta van használatban s egy családban sem szabadna annak hiányoznia.

Kapható: Rosenfeld A. és fia Marton és Huber cégénél.

Emlékkönyvek, Fényképalbumok
 Képes levelezőlapok, Diszlevélpapírok
 Íróasztalgarnitúrák

a legnagyobb választékban a legutányo-abbban kaphatók

Fischel Fülöp

könyvkereskedésében. N.-Kanizsán.

Szerkesztőség:

Városház-épület Fischel Fülöp könyvkereskedésében.

Szerkesztővel értekezni lehet naponta kint d. u. 4—5 óra közt.

Időintézőnk a lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény.

Kiadóhivatal:

Városház-épület: Fischel Fülöp könyvkereskedése.

ZALA

Politikai lap.

Megjelenik NAGY-KANIZSÁN hetenkint kétszer: vasárnap s csütörtökön.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre 12 korona
Félévre 6 korona
Negyedévre 3 korona

Nyitlatter petitsura 20 fillér

Előfizetők, valamint a hirdetések vonatkozásában Fischel Fülöp könyvkereskedésébe intézendők.

Bérmegtelen levelek csak ismert kosárból fogadtassanak el.

Egyes szám ára 20 fillér.

Nagy-Kanizsa, 1900.

Felelős szerkesztő: Szalay Sándor
Szerkesztőtárs: Bévész Lajos.

Csütörtök, június 28.

Nyár elején.

A mi kevésbé fejlett agrikultur viszonyaink között a nyár a legtöbb mezőgazdasági termék forgalmának az ideje, mert nem vagyunk sem a korai, sem a késői termelésre berendezve. De, sajnos, arra sem, hogy nyarunk produktumait okosan értékezzük.

A finomabb zöldsegtételeket Olaszországból kell hozatni s egyáltalán az élelmicikkek fölhozatala tekintetében igen hátravagyunk. A közel ezerre rugó magyarországi fürdő javarésze külföldről szerzi be élelmicikkeit, más része pedig a helyi primitív termelés szemérmetlen kapzsiságának jut áldozatul évről-évre.

Ezzel szemben megint mindenki tudja azt, hogy a nyári produktumoknak legnagyobb része, a zöldségtől a vajig, ott romlik, vész kárba, pocsékolódik el a falukban. Mintha egy végtelen könnyelműség szállaná meg nyáron a magyar föld művelőit, a fürdők és nyaralóhelyek, a nagyobb városok élelemmel ellátóit és fogyasztóit. Engedjük egy részről kárbaveszni a milliárdokat, másrésztől szedjük és adjuk a horri-

bilis árakat közönséges termékekért, mintha nem is ez áldott magyar földön, hanem a Szahara-sivatag kellő közepében volnánk.

Nem mondanánk igazat, ha azt állítanánk, hogy ez az állapot már tömérdek gazdának nem okozott bosszúságot. Sőt tudomásunk van róla, hogy sok gazda derékon is fogta az említett bajok orvoslását.

Bepakolt egy- vagy másnemű nyári cikket vagy mondjuk valami terméket nyáron és fölindította a fővárosba, vagy valamelyik fürdőbe. Ismételjük, ezt sok ember megtette. De azután soknak valami kellemetlensége támadt az első kísérletnél; a termékeiket elrontotta a vasuti kezelés, leklasszifikálta a vevő. Ezeknek legtöbbször azután nem próbálta meg a dolgot másodszer, hanem bele-nyugodott abba, hogy hát — nem megy. És inkább hagyja a nyakán rothadni, fölösleges módon elfogytani a termékeit, semhogy tovább egyengetné azok értékesítésének eleinte — göröngyös útját.

Nem akarunk ez alkalommal a kistermelőkről beszélni, a kiknek némi szervezettel kell ahhoz, hogy reádes piaci szállítók legyenek. Hanem birtokosaink azon részéhez

szólunk, a kiknek 100—200 holdból kell megélni s a kiknek gazdaságában igen nagy súlyjal bír az a 100—1000 korona, a minék a bevételét nyáron át elmulasztják s a kiknek megvan a kellő intelligenciájuk arra, hogy külön-külön mindegyikük elrendezhesse a dolgát.

A nagyobb városok, nálunk a vidéki városok legnagyobb részében is hallatlan drága az élelmezés) a fürdők, nyaralóhelyek élelmiszer-ellátóit nálunk nem nagyon ostromolják a magyar gazdák aféle tartalmu levelei, hogy: ajánlok x kilogramm zöldséget, gyümölcsöt, tojást, vajat, nyári gyümölcsöt, ennyiért meg ennyiért. Mert a legtöbb gazda egyáltalán nem ír ilyen levelet; igen kevés ír egy-kettőt, és csak egynéhány tized — meg százat, hogy a kevés irás és postaköltség ellenében pénzt kapjon a különben kárba vesző holmiért. Pedig városi és fürdői élelmezésünk összes mizériáinak az a gyakorlati orvoslása, hogy a termelők kínálják a termékeiket. Ez az első lépés, a melyből önként folyik azután hogy kapcsolatba lépve a forgalmi tényezőkkel, belezöngölnék a helyes szállításba és

TÁRCZA.

Korányi Bertához.

Miért némult el lantod? Tán leszakadt hurja,
S hamarjában most a párját nem találod?
Vagy talán a lelked köteley rémsé dulja,
Mert nem érhető el nemes ideáid?

Fáradt vagy már Berta, az élet harcában?
Magszóba a szívéd sokszoros küzdelme?
Avagy tört remények, sivatag hónapban,
Fényt vesztve, borús lett az isteni elme?

De hiszen családias nélkül van-e élet?
Állandó helyünk-e vén kőbor planetánk,
Mely ma-holnap immár semmiisége mélyed,
S a Nirvána titkos örök csöndje néz ránk.

Bánat tépi lelked: mért nem öntöd dalba?
Tudni dalunk az őszes nagy világot.
Oh, kedvünk elrejtett, égő fájdalom,
Költők ihletének nyújtépp kellő tápat.

Legjobb a sötét tőz csillagragyogása!
A szomorú hangok Latnak a kedélyre
Leginkább, — midőn a belső forrongása
Jelzi: mily mérhetetlen igazony örvénye.

Nem, nem! A lét bármely vékony forgatagja
Egészen nem rántthat magával bennünket.
Végképp nem sújthat le a balsors haragja,
Ha híven szolgálunk szent költészetünknek.

Ez emel fel mindig: ez osztalja gyászunk
Ha már mindent, mindent elvesztettök hittünk!

Börtönt, halált, szegényt, poklot legázunk
Mihelyest Muszánaknak áldozatot vittünk.

Órló győtreimünkben a derít ő adja;
Az kit csókja érint, talai rózsaberket.
Nincsen szomorúság, sincsen egy gond-fajta,
Melyet hatalmával fölünk el nem kerget.

Hányszor mosolyg ajkunk: móka, tréfa tamad;
Mialatt arcunkon a könyek peregnék...
Am a szemharmattól olvad keserv, bánat,
Szívárvány nyit utat komor fellegeknek.

Szerelm, barátság, hüség... mint a pára
Egyenkint s ha gyorsan tűnedeznék köztünk?
Mint a lidércfénynek negatív sugára,
Mint szép koszorúnk, mit még tegnap kötőstünk.

De a költészetnek égi, szűzi lángja
Élesit, míg az érzo szív nem válik röggé,
Minden mulhat itten, — még adókn is... hátra?
Csak a dal, az ének él s tart mind örökké!

Fogd tehát a lantod, és ajándékozd újra
Szíjdon búvós hangja hegyon, völgyon, réten!
Fajdalom, — örömtől rezegjen bár hurja
Hagyjon csak meggyugyást szívünk bensejében.

SZEGED.

XX

A gyakorló-téren.

Deután 4 óra volt. Novemberi alkony.
Vastag, szürke köd feküdt a katonai gyakorló-téren.

A tétőnapos péttartalékosokat kirozták ott a „fősrítell”, meg a „niderrrel”.

Csak az egy lömeg gyanút mozgó szakaszokat lehetett látni a sűrű ködön át.

A tiszt-urak a tér közepén csoportosultak és köpenyökbe húzóda, ide oda tipogiek a nedves, nyirkos talajon.

A szakaszok fölött a mindenható hatalom a „zupások” volt. Hogy miké t gyakoroltak: nem igen lehetett látni, de hallani annál inkább, amint a kard zupogott a borjúkon.

Az egyik szakasz éppen ott marsolt el a tiszt-urak csapatja mellett.

Nagy kritikus érdeklődéssel nézték valamennyien a meneteit.

— Kemény leppes! Ruki! — kiáltotta az egyik hadnagy, akinek épen a szakasza volt s aki nyilván azt akarta mondani, hogy keményen lépjenek és rugjanak ki ékesen a fiuk.

— Doppel Reien rechts! — ordította a vezénylő zupás-örmenstér.

Egy ember a szakasz közepén teljes lendülettel balra fordult.

— Halt! Ki van ott az a Vieh? — rivalt közbe a hadnagy.

— Halt! — ordította a zupás.

A hadnagy oda rohant a szakasz közepére. Kupájába csapott az egyik bakának.

— Hát maga nem tudsz: mi van az a rechts-um? Hogy hívják magát?

Fischel Fülöp könyvkötészete Nagy-Kanizsán.

Elvállal és készít **mindennemű könyvkötő-munkát**

A FÜZÉSTŐL A LEGFINOMABB DISZKÖTÉSIG: valamint Passepartout emiek-albumokat diszfeliratoknak, tan crendeket a legfinomabb kivitelig.

Elvállalok továbbá képek, fotografiák, tervek, rajzok és térképek cachirozását, úgy minden e szakba vágó munkát

terméket a piaci igényekhez képesek időmitani. Ha valamenyi magyar gazda, aki a fürdőknél és nagyobb városokban megcsodálta már egynéhányszor a drágaságot, hozzáfogna a gyakorlati kiviteléhez a termékek nyári értékesítésének, a mikor oly sok ember él otthonán kívül más asztalánál: már ez évben is megvalózna a magyar közélet: de a magyar mezőgazdaság jövedelmezőségének végösszege is.

Valóban szükséges volna, hogy nyáron ne csak az aratás eredményében való eredménykedés vigasztalja a gazdát. Annnyival inkább, mert a kérdés horderejét és jelenlegi állásának káros voltát ma már minden intelligens gazda érzi, tudja.

Nos, hát a dolog úgy áll, hogy az a gazda, a ki egynéhány ajánlatot szétkül városi élelmészeti közegeknek, fürdőknél stb. sokkal előbbre vitte a dolgot, mint az, a ki óráhosszat beszél róla, vagy mint mi, a kik e sorokat csak írjuk. De legyen már egyszer ilyen gazda mentől több, egyelőre legalább annyi, a mennyi a fürdők és városok nyári szükségletét ellátja!

— **Ma, csütörtökön** Ő császári és királyi Fensége, Ferencz Ferdinánd főherceg Chotek Zsófia grófnővel bekövetkezőmorganatikus házassága alkalmából Ő császári és apostoli királyi Fensége, a miniszterek és a belső titkos tanácsosok jelenlétében, leendő neje és a házasságból származható gyermekek jövőndő állását illetőleg ünnepléses nyilatkozatot és esküt fog tenni.

Az uralkodó házban véghezmenendő ezen eseményről hivatalos közlemények fognak később megjelenni és a miniszterelnök a magyar közjónak és törvényes gyakorlatnak megfelelőleg erre nézve törvényjavaslatot fog beiktelyezés végett az öszszel összejülő országgyűlésnek előterjeszteni.

— **Stefán Erdős.**
— **Stefán Erdős?** Kaplár Cser, vigyen csak az ember. Muszáj tanulni rechtsum, linksum. Értettem?

Kaplár Cser odaugrott, taszitott egyet Stefán Erdősön és marsoltatta egyedül ki a gyakorlóter szelére, ahol nem lesz a csapatok útjában.

Egy darabig kinezta, gyötörte, farsafolta; de bizony csak nehezen ment. Ordított rá ekteleket, megrázta, ömlött belőle a káromkodás, mint a jégeső. Már maga is kezdett izzadni a közlegény ügyetlenségétől. Türelmesen kaptak le válláról a Mannlicher és annak tussával rohant Erdős Istvánnak.

Mikor egészen közelébe ért, rápézett és mintha egyszerre megstánna volna, leeresztette a fegyvert és rekedtes hangon kérdezte:

— Valami baja van talán?
Erdős Pista előbb melyen a szemébe nézett a kaplárnak, azután nagyot sóhajtott és elhaltogott.

— Talán nem akarja megmondani, hogy mi baja van? —
— Bajom? Olyanféle bajom nincsen, amilyent a kaplár ur gondol.

— Hat milyenféle? Iszen két hét múlva szabad lesz. Mészt hazá.

— Igaz. De hosszú idő ám az is.
— Mégse három esztendő az! — mondta egy kis gyöngye sóhajttal Cser kaplár.

Erdős Pista most most még melyebben né-

A nők fényűzéséről.

(F. L.) Az igazi szerelem és idealizmus mindinkább kihal az emberek lelkéből. Tapasztalhatjuk ezt lépten nyomon. Ez az oka annak, hogy a leányok azért házasodnak, hogy szabadon rendelkezve fényűzést lejhessenek ki, esélyeket, nagy lakomákat rendezhessenek és szórhassák a pénzt, melyet a férj keservesen keres. Hiába eméhi fel a férj intő, majd fenyegető szavát, hogy szorítsa meg a nő a pazarlást, hogy mérsékelje a nő a kiadásait, mert ez nem mehet így tovább, mert nem tud annyit keresni, mennyit a nő könnyelműen, gondolatlanul elpazarol; az a nő ki férjét nem szerelemből választá élettársul, mert hisz az eljegyzés előtt néhány héttel vagy hónappal ismerte csak meg, az a nő azt mondja: hisz volt nemem hozományom, én igényt tarthatok és tartok is az életmódra, melyet elkezdtem, és melyet folytatni is akarok.

Es a férjnek hallgatnia kell amíg csak lehet, amíg nincs fülig megterhelve adóssággal, amíg remülettal veszi észre, hogy tönkrejuttat, hogy nincsen semmije. Vagy ha nem hallgat a férj, ha erőlyesen akar a nő pazarlásának gátat vetni, úgy a házasság, a pokol kínjait érezteti vele, mert az a nő ki sohasem szereteti férjét, csak zsrnokot lát benne, aki erőszakkal megfoszja élvezeteitől és önkényüleg rabszolgájává akarja lealacsonyítani. Az a nő azért oktroálja magára a meggyőződést, hogy szereti férjét, mert abban nem lát egyebet mint egy gépet, mint egy eszközt, mely szereleméért fényűző hajlamát elégit ki. Mit gondol az a nő férje emészto gondjaira, mit gondol ő arra, hogy azon száz forintokat, melyeket ő oly könnyen szór ki fölöslegesre, tovább, mennyi fáradsággal keresi meg a férj, mit gondol arra az a nő, hogy azon ismét száz forintokat, melyeket fürdőn, nyári üdülőhelyeken mulat el, minő áldozatok árán teremti elő a szegény férj. Dehogy gondol arra, neki kell az a pénz, mert X-nek szintén új toilletje van: kell neki a pénz, mert „Y“ ebben vagy abban a fürdőben nyaral, tehát csak nem maradhat ő itthon. Az mellékes, hogy a

férj honnét teremti elő a pénzt ő csak nem maradhat el más mögött. Es a nők emebor versengése a fényűzésért megtermi maga gyümölcsét: a férjek tönkrejutásában. Szomorú valóság ez.

Igy van ez a fővárosban, így a provinc városokban, így Nagy-Kanizsán is.

Ő e téren, menyi szomorú tapasztalatoknak lehet tanuja az éles megfigyelő a mi fényűző hajlamairól híres városunkban. Ott látjuk a korzón, a nem éppen fényes fizetéssel bíró hivatalnok, az egyszerű kereskedő feleségét pompás, tulságosan drága, hozzá nem is illő toilletben, kis csecsemőjét, kit alig látni ki a sok cifra csipke közül, diszes gyermekkorcsin gurítja tovább a dajka, míg a másik cseléd otthon kedvére gazdálkodhatik.

Csak a külszin emelésére törekednek, lássa a világ, hogy ők is vannak oly tehetősek mint ez vagy amaz, pedig a dörék csak magukat ámitják. Hisz otthon alig, van teljes felszerelésű konyhájok, úgy hogy folyton a szomszédoktól kell kölcsön kérni egy-egy főző eszközt, pedig ez éppen nem kerülne sokba. De hát ez nem oly nagyon fontos, ezt nem látja folyton a világ. Ott van a lakás. Ő német vagy rokokó stílusú butorok, melyek már maguk felemésztek a hozomány egy részét. Ez a fényes berendezés kell, lássa a világ.

Pedig hát a világ itélete józan, többnyire kegyetlen és kimondja felettök az itéletet, hogy ily fényűzést anyagi viszonyaitok meg nem engednek. De erről ők csak akkor győződnek meg, midőn nekik kapnak több cselédet, mert nem tudják a bért kifizetni; midőn a fényes butorokat egymás után kell eladogatni, hogy a befolyt öszszegen egy-egy sürgős adósságot lehessen kifizetni; midőn ott kell hagyni a nagy lakást, mert nem tudja ki az árendára, midőn a végrehajtó szakadatlanul jár a nyakokra, midőn beáll a teljes nyomorúság. És ilyenkor mennyi dráma veszi kezdetét. A férj kétségbeesik és könnyen a bün útjára téved. A nő nem elégithetvén ki fényűző vágyait, gyűlöli azt az embert ki nem tudott neki elég pénzt előteremteni és csak alkalmomnak kell kinálkozni, hogy szintén

zett a kaplár szemébe, mintha kerestett volna valamit annak a lelkében.

— Hány esztendeje szolgál már kaplár ur?

— A másodikat nyüvöm.

— Nem gondol sokszor hazá?

— Isten tudja! Nem jó dolog az, fiam. Eleinte sokat gondoltam; de láttam, hogy annál rosszabb; kivertem fejemből mindent; megkeresedett a szívem.

— Pedig azok, akiket otthon hagyott, bizonyosan sokszor gondolnak magára; azoknak nem kérgesedett meg a szívük.

— Lehet. Ki tudja?

— Lássa, én csak hat hete vagyok itt; de nem mult el egy hét, hogy levelet nem irtak volna.

— Rossz hírt kapott talán?

— Bizony rosszait. Szegény anyám nagy beteg lett. Talán meg is halna, mire hazá mehettek, ha olyan igaz szeretettel nem ápolna egy jó lelek?

— A szeretője, ugye?

— Az kaplár uram! Most még az, de ha a jó Isten haza segít, uj-esztendő után már a hites feleségem lesz.

Cser kaplár a puskája csövére fektette két tenyerét; ezekre meg az állat és elgondolkozott. Eszre sem vette: hogyan hagyta ott lelké az a kódós gyakorlóteret és hogyan repült át a nagy távolágon. Egyszerre csak ott volt abban a csendes balaton-parti fűveskésben, ahonnan már két esztendeje elszakad.

Most kondul meg halkán, csendesen az esti harangszó. Levett kalappal haladnak buzatélé az emberek. A tehénképek magukban imádkozva sietnek a falu kútjára éjjeli vizért.

A közös kút közeleiben, egy hatalmas eperfa tövében áll egy kis csendes hajlek. Olyan takaros, olyan uszta, olyan hivogatóan szép az udvara. A hátsó része valóságos kis gyümölcskert. Az egyik fahoz éppen most dörzsolódik a tarka boca. A legelőről jött meg. Dörzsolódés közben valami különös kéré hangon tudatja, hogy megérkezett, ereszkék be.

Egyszerre lejtattan a kis hajlek ajtaja és kedves, mosolygó arccal fut a tehén felé egy gyönyörű piros puzgás hajladon.

— Megjöttél boocikám? Aranyos boocikám! Aztán senki sem ereszt be téged?

Sietve nyitja föl az istálló ajtaját. A tehénke pedig szaporán leptekei meg a fejét. Koszonete jelétől oda nyujja neki izmos nyakát, hozzámitja szelided tehén-hiszességűdással. Azután belépked az istállóba.

A takaros leányka bezalad a fejökéért, hóna alá kapja és megint megy az istállóba. Most már dőlni fakad az ajka; mert a boci megszokta már a nótát; csak így adja le jól a tőjét.

„A györöki lalú végén van egy fa, Barna legény ül egyedül alatta.

Hej hogy ha most en az a fa lehetnék, Szeretőmnek a vállára borulnék.”

Cseng a dal gyönyörűen. A szomszéd hajlek kerítésénél megjelen egy sáddar legény és

Hirdetések.

Általános gyöngeség.

— Egy pozsonyi lakos gyógyulása. —

Walner Károly ur (Pozsony, Iskola-utca 5.) írja nekünk, hogy miyen betegségben szenvedett, bizonyos elégtelleggel beszél róla, mert betegsége gyógyulását követte. Baja nem volt éppen betegség, inkább általános gyöngeség volt, teljes levertség, melyet a vér elgyöngülése hozott létre. Ennek az állapotnak szímiptomái rendszeresen főfajás, undorodás a taplákétoi, az étvágy elvesztése, az álom hiánya. Az elgyöngült vér elvesztette vörös vesejeteinek egy, az ellenállásra szükséges részét s így a vérszegénység, a sápadtság reuma, neurasthenia s más betegségek szabad teret nyertek s ezeket csakis a vérnek oly hatalmas helyreállítója tudja meggyógyítani, mint a Pink-pilula, mely most legjobbnak van elismerve. A Pink-pilulával tudta Walner ur legyőzni azt a nagy gyöngeséget, mely reá vezetésselé válhatott volna.

— A mióta a Pink-pilulákat alkalmazom, írja, egészen megváltozottam érzem magam. Nem érzem azt a gyöngeséget, mely levert azelőtt, dolgozom társaság nélkül, örömmel, amit már régóta nem tettem. Jó étvágyam van, s éjjel jól alszom. Mindamellert, hogy a visszases ne aljon be, folytatom a használatukat.

Ily eredmény mellett habozás nélkül bizhatunk a Pink-pilulákban. Ez komoly gyógyszer, mely valóságos és bizonyítható hatást ér el. A gyógyulás bizonyítékai minden nap érkeznek, a világ minden zugából.

Kapható minden gyógyszerárban, valamint magyarországi főraktárban Török József gyógyszeresnél, Budapest Király-utca 12. doboza 1 ft. 75. krert, vagy 6 doboz 9 ft. ert.

1532 tk. 900 204.—1.

Arverési hirdetmény.

A letenyei kir. járásbíroság, mint tky. hatóság közhírré teszi, hogy a nagykanizsai kir. törvény-

jelentek meg s annyi külön rovattal sem díszíthetők. Speciálitása a lapnak: Esti levelek naponként Tóth Béla szellemes tollából. Szerkesztői üzenetek mindennap; továbbá a gazdag Vegyes és sakk-rovat. Bélyegkedvelők és artisták rovata, stb. Ehhez járul az előfizetőknek feláról jutatój heti divallap: a Parisi Divat, melyet Györi Ilona, a kitünő írónő szerkeszt. Minden előfizető havonként csinos kiállítású jegyzéknaplót s karácsonyi ajándékul a Pesti Hírlap nagy képes naptárát kapja. Ismételjük, ennyit egy más lap sem nyújt előfizetőinek s mindezt negyedévi 7 koronáért, havonként 2 kor. 40 filléért mely összeg a Pesti Hírlap kiadóhivatának Budapest, Váci körút 78.) küldendő.

KÉT HASZNOS KÖNYV. Az országos gazdaszövetkezeteket épen most szervezik országsszerte. E szövetkezeteknek az a céljuk, hogy a termelők és a fogyasztók közvetlenül érintkezve egymással, a termelők biztos fogyasztó közönséget és jobb árakat nyerjenek, — a fogyasztó közönség pedig hamisítatlan és olcsóbb tápszerekhez és terményekhez juthasson. Ez alkalomból két becses könyvre hívjuk fel gazdáink figyelmét, nevezetesen:

I. „A kendertermelés és áztatás“

II. „A szarvasmarha tenyésztése és hasznosítása“ című művekre, melyek közül az utóbbi két kötetből áll s különös tekintettel van a tejgazdaságra, és teljesen kész alapszabály-tervezettel szolgál a falusi tejszövetkezetek részére. Mind a két művet Sierbán János írta, a ki a gazdaság terén szaktekintély s e művekben tapasztalatainak és tudásának a javát bocsátja a gazdák közönség rendelkezésére.

A kendertermelésnél nagy szerepet játszik a talaj minősége és mivélése, a vetés, a vetés ápolása, a kóros és magkender áratása, a zlatása; törése és tilolása, mert ezektől függ a kender értékesítése. Mindezekről részletes utmutatást ad Sierbán könyve.

A szarvasmarha tenyésztésre nagy fontosságu a szarvasmarha természetrajának, fajainak, apaállatjainak, a tenyésztés körüli eljárásnak, az állatok gondozásának, a takarmányozásának, trágyatermelésének, tenyész-és jarmos-jóság nevelésének az ismerete. Sierbán könyve nemcsak mindezekre nézve alapos utmutatást nyújt, hanem a tejképződés, tejkézelés, lefőltözés, vajké szítés, tej és túró értékesítés titkaiba is beavat. Ez pedig gazdaságokra és termelőinkre nézve már zert is nagyon fontos, mert a magyar vajkereskedelemnek biztos és jó piaci vannak a nyugati államokban, a hol nagy a kereslet a jó minom áru után.

A rendkívül hasznos s minden gazdára nélkülözhetetlen, ábrákkal gazdagon ellátott műveket a Franklin-Társulat (Budapest, IV., Egyetem utca 4.) a Falusi könyvtárban adta ki s minden könyvkereskedés útján megrendelhető.

„A kendertermelés és áztatás“ ára 1 korona.

„A szarvasmarha tenyésztése és hasznosítása“ két kötetben 2 korona.

NYILTTÉR.

Köszönetnyilvánítás.

Felejthetetlen, drága nőm, édes anyánk illetve testvérünk elhalálózása alkalmával a részvét oly számú jeleivel találkoztunk, hogy szívünk parancsának vélünk eleget tenni, midőn ezért mindazoknak, kik részvételükkel nagy bánatunkat enyhíteni sziveskedtek, ez uton is őszinte köszönetet mondunk.

Rapoeh Gyula ügyvéd és családja.

KLYTHIA a bőr ápolására

szépitésére és finomítására **PUDER**

Legelőkelőbb öltözéki, bál és társalgó Puder.

Fehér, rózsaszín és sárga. Főleg analízált és ajánlja Dr. Pohl J. J. cs. kir. tanár által Bécsben Elismerő levelek a legjobb körökből minden dobozhoz mellékelve vannak.

TAUSSIG GOTTLIEB

cs. és kir. udv. tolllette-szappan és illatszergyár Bécs Főraktár: BECS, I. Wollzeile 3.

Kapható a legübb illatszert-, gyógyszerkereskedésbe és gyogy-szertárban. NAGY-KANIZSA: Alt és Böhm Keleti M. Mór és Kreiner Gyula cégeknek

Bécsi élet- és járadékbiiztosító intézet.

Hirdetmény.

A „Bécsi élet- és járadékbiiztosító intézet“ üzletei által értesített biiztosított feleit, hogy az 1899. évi külön mérleg alapján az általános nyereséghatározatok értelmében a folyó évben kifizetésre kerülő

nyeresémnyrésztlet az évi tiszta díjnak 41%-át

teszi ki, mely nyeresémny folyó évi július hó 15-től kezdve, fog a jogosultaknak kifizetett.

Ezen nyeresémnyrésztletben, mely a lejárt három évi gyűjtési időszak teljes nyeresémnyosztalékát képezi, mindazon 1884/85., 1887/88., 1890/91., 1893/94. és 1897/98-ben garantírozott nyeresémnyjogosultsággal kötött biiztosítások részesedinek, melyek a nyeresémnyhatározatok értelmében az idén nyeresémnyjogosultak.

Az illető telek erről egyenkint levélben is értesítettek.

A „Bécsi élet- és járadékbiizt. intézet“ nagykanizsai főügynöksége.